

Ett modernt Uppsala
med **STADSPULS &
SKOGSPROMENADER**

**VÅR GRÖNA IVE FÖR UPPSALA KOMMUN
2015-2018**

miljöpartiet de gröna

UPPSALA

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
2 En grön regering ger nya utvecklingsförutsättningar	5
3a Ekonomiska förutsättningar	8
3b Miljöbudget - ekosystemtjänster och välfärds mått	12
3c Hållbarhetsbudget och välfärds mått	19
4.1 Stadsbyggnad	24
4.2 Pedagogisk verksamhet	36
4.3 Vård och omsorg	45
4.4 Arbete och integration	52
4.5 Kultur, idrott och fritid	57
4.6 Ledar- och medarbetarskap	64
4.7 Gemensamma verksamhetsområden	68
5 Investeringar	75
6 Ägardirektiv	79
7 Direktiv för produktionsstyrelser	91
8 Statsbidrag	93
9 Styrdokument	97
Bilagor	98
Bilaga 1 – Resultaträkning – Budget 2015 och plan för 2016-2018	
Bilaga 2 – Finansförvaltningens budget 2015 och plan 2016-2018	
Bilaga 3 – Kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde 2015-2018	
Bilaga 4 – Specifikation – kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde	
Bilaga 5 – Budget för överförmyndarnämnden 2015 samt plan för 2016-2018	
Bilaga 6 – Budget för räddningsnämnden 2015 samt plan 2016-2018	
Bilaga 7 – Specifikation – Pedagogisk verksamhet 2015-2018	
Bilaga 8 – Specifikation – Vård och omsorg 2015-2018	
Bilaga 9 – Ekonomiskt beräkningsunderlag 2015-2018	

Inledning

Uppsala kan bättre

Att ständigt intala sig och till andra upprepa samma mantra kan förvisso ingjuta en falsk känsla av ro och tillfredsställelse hos vissa politiska företrädare. Det går bra för Uppsala – är ett mantra som ständigt upprepas av Fredrik Ahlstedt och hans allianskollegor.

Men för uppsalaborna räcker det inte med att höra att de styrande politikerna är nöjda över sig själva. Uppsalaborna vill se konkreta handlingar och uppleva det i verkligheten också; att Uppsala faktiskt blir bättre. Det blir allt mer tydligt att det ständiga mantrat ”det går bra för Uppsala” är tomma ord.

Klimatet är vår tids enskilt viktigaste utmaning. Hur vi möter den kommer att avgöra hela grundförutsättningarna för framtidens välfärd och möjligheterna att bo och verka i vår kommun. Uppsala har blivit utsedd till Sveriges klimatstad. Men istället för att leva upp till utmärkelsen har vi sett hur besluten sen dess gått i totalt motsatt riktning. Det handlar om en kommersiell lågprisflygplats på Ärna, utvecklandet av fler externa köpcentrum, om motortrafikleder och bilbroar över Fyrisån genom skyddsvärda naturområden. En grön budget innebär att vi tar ett samlat ansvar för klimatet och miljön inom samtliga områden. Idag finns inte ens miljöchefer inom Uppsalas alla förvaltningar och bolag som kan säkerställa att miljöarbetet fortskrider. Det kommer vi ändra på.

Utbildning påverkar människor genom hela livet. Bristande stöd i unga år kan vara skillnaden mellan ett liv i utsatthet och ett liv av möjligheter. Med Alliansens politik har vi sett hur lokalerna kostar mer, undervisningen allt mindre, resurserna till skolan får stå tillbaka, lärarlönerna halkat efter och skolresultaten sjunkit. Miljöpartiet vill vända trenden. Skolan måste få ökat utrymme. Lärarna måste få ägna mindre tid åt administrativa uppgifter och mer tid med sina elever. Vi behöver anställa fler speciallärare och låta sluta säga upp gymnasielärare vid tillfälliga nedgångar i antal elever. En grön budget innebär att fler elever klarar målen och lärarna uppskattas, inte bara i ord utan också i pengar.

Vi gröna driver en politik som är långsiktigt hållbar både ekonomiskt, socialt och ur miljösynpunkt. Uppsala ska bli klimatsmart och utvecklas till en av Sveriges grönaste och mest innovativa kommuner på miljöområdet. Vårt främsta mål är inte att Uppsala ska bli större, utan att kommunen blir bättre. Det innebär att staden, kransorterna och landsbygden utvecklas på ett kvalitativt sätt när invånarantalet växer.

Miljöpartiet har visat att en aktiv oppositionspolitik kan ge resultat. Eftersom våra förslag varit fullt finansierade och genomförbara, har det ofta inte tagit lång tid innan de borgerliga partierna tagit dem till sig. Ett tydligt exempel är det nya målet att 100 procent av kommunens inköpta livsmedel ska vara ekologiska till år 2023. På Miljöpartiets initiativ skärptes dessutom kravet så att kommunen från och med i år endast ska köpa kött som uppfyller svensk lagstiftning avseende djurvälfärd.

Det finns stora klyftor mellan Uppsalas stadsdelar. Vi kan se det i skolresultat, ekonomi, hälsa och valdeltagande. Miljöpartiet ser ett stort behov av att rusta upp och energieffektivisera äldre bebyggelse i flera stadsdelar och skapa nytt liv i dessa områden. Moderna gröna stadsdelar är vackrare och mer trivsamma för de som bor där, men upprustningen är också nödvändig för

klimatomställningen. En grön budget innebär att stadsdelarna kommer blomma ut när människor kommer få det bättre och må bättre.

För Miljöpartiet är demokrati större än att gå och rösta var fjärde år. För att demokratin ska leva mellan valen vill vi involvera medborgarna och ta vara på alla de kunskaper som finns. Därför har vi kritiserat de borgerliga partiernas ovilja till medborgardialog, bristande samrådsmöten och motstånd mot att införa medborgarförslag.

Uppsala är landets största stad och en av de främsta landsbygdskommunerna. Uppsalaborna uppskattar både stadspuls och skogspromenader. Men citykärnan hotas av utarmning när externa köpcentrum får breda ut sig åt alla håll och kanter. Promenaderna i skog och park blir ovanligare när exploatörerna får härja fritt.

Det behövs en politik för ett modernare, mänskligare och mer miljövänligt Uppsala.

Vi är beredda att ta det ansvaret.
Uppsala kan bättre.

Maria Gardfjell (MP)
kommunalråd

2 En grön regering ger nya utvecklingsförutsättningar

2014 är supervalåret. Miljöpartiet går till val på att sitta i en ny regering för Sverige och i en ny kommunledning i Uppsala. Vi har en politik för framtiden. Sverige står inför fyra stora utmaningar – den ekonomiska utvecklingen, den växande arbetslösheten, de vikande resultaten i skolan och klimathotet. Att möta dessa tre utmaningar genom att fokusera på jobb, utbildning och klimat är prioritet i Miljöpartiets förslag till såväl statsbudget som kommunbudget.

Med en alliansregering har vi fått se hur kommunerna fått bidra mer till gemensamma statliga angelägenheter, samtidigt som statsbidragen inte ökat i samma takt som de kraven ökat på kommunerna. Med inflytande från Miljöpartiet i en regering kommer kommunsektorn gynnas på flera sätt.

Kommunernas roll att bidra till genomförande av klimatomställningen och att modernisera samhället är mycket viktig.

I Miljöpartiets förslag till statsbudget som presenterades 16 april finns flera förslag, som när de genomförs, kommer att stärka Uppsalas ekonomi.

Belopp i miljoner kronor	2015	2016	2017	2018
Skolan	158,6	158,6	158,6	158,6
Fler lärare och lönesatsning	123,9	123,9	123,9	123,9
Förskola, fler förskollärare	21,0	21,0	21,0	21,0
Komvux, fler platser	5,3	5,3	5,3	5,3
Till skolfastighetsbolaget m.fl.:				
Skol-ROT	8,4	8,4	8,4	8,4
Äldreomsorg	21,0	21,0	21,0	21,0
Ökad bemanning	10,5	10,5	10,5	10,5
Arbetsstidsförkortning med bibehållen lön	10,5	10,5	10,5	10,5
Sociala investeringar	6,3	6,3	6,3	6,3
Klimatinvesteringar (KLOKT-stöd)	12,6	8,4	8,4	
Spårvagnssatsningar i större städer				450,0
Cykelsatsning	15,0			
Summa statsbidrag	213,5	194,3	194,3	635,9

Studentbostäder

Ytterligare ett område som en grön regering skulle skapa skillnad för Uppsala kommun är bostadsområdet. Med Miljöpartiet i regeringen efter valet 2014 vill vi införa en villkorad statlig medfinansiering vid nyproduktion av studentbostäder på 2 600 kr per kvadratmeter. Idag finns ett liknande investeringsstöd för nybyggnation av äldre bostäder som Boverket säger har gett positiva effekter på utbudet av äldreboenden.

Fredrik Ahlstedt sade i tidningen Fokus 16 maj att det ska byggas ”**4000 nya studentbostäder** de kommande fem åren” i Uppsala. Det är ett intressant uttalande. Särskilt med bakgrund av att målet i alliansens budget pekar på 1500 studentbostäder.

Alliansens budget (nyckeltal: påbörjade studentbostäder)

2013	264 (ingångsvärde)
2015	300
2016	350
2017	400
2018	450

Det skapar ingen trovärdighet att använda uppgifter på ett slarvigt sätt. Miljöpartiet har nog undersökt frågan om studentbostäder och beroende på vilken källa i kommunen som används får man dels olika svar, dels olika prognoser.

Studentbostäder i Uppsala statistik (källa: kommunens statistikavdelning)

Studentbostäder som påbörjades innan Alliansregeringen avskaffade det tidigare stödet till studentbostäder:

2006	445 nybyggda studentbostäder
2007	75 studentbostäder och 94 s.k. ungdomsbostäder i Ekeby
2008	846 studentbostäder i Observatorieparken och Majklockan

Studentbostäder som påbörjades efter att Alliansregeringen avskaffade det tidigare stödet till studentbostäder:

2009	0
2010	0
2011	0
2012	0 (dock revs 30 gamla studentrum på Döbelnsgatan och byggdes om till 60 nya ungdomsbostäder)
2013	10 studentbostäder (28 ungdomsbostäder på Kastanjugatan 72 ungdomsbostäder i Cementgjuteriet)
2014	243 studentbostäder i Blåsenhus, inflyttningsklart i augusti. Eventuellt är 264 påbörjade ungdomsbostäder i Rosendal färdiga senare i år som påbörjades 2013 (Uppsalahem).

De ungdomsbostäder som är redovisade i denna statistik är hyreslägenheter för personer under 27 år. De riktar sig inte specifikt till studerande. Listan är framtagen av Uppsala kommuns statistiker och det är den bästa sammanställning som går att få även om den inte är helt komplett, vissa ombyggnader och ombildningar kan ha skett, t ex hos Akademiförvaltningen eller hos nationerna, som lett till tillskott.

Uppsalahems planering (källa: Linda Ryttefors)

264 ungdomsbostäder i Rosendal med inflyttning i november, är inte studentbostäder.

Lägenheterna är öronmärkta för alla personer under 27 år.

243 studentbostäder med inflyttningsstart redan i augusti i Blåsenhus.

90 studentbostäder längs med Dag Hammarskjölds väg mittemot Akademiska sjukhuset med inflyttning 2015/2016.

Studentstaden finns diskussioner om att kunna tillskapa cirka 1000 studentbostäder de kommande åren, främst genom förtätning av befintliga områden.

Miljöpartiets förslag om studentbostäder i Uppsala

- Krav på minst 1000 nya studentbostäder i Uppsala nästa mandatperiod, minst 250 varje år.
- Utöver det ska självklart också ungdomsbostäder byggas. Vi har inget konkretiserat mål eftersom vi tycker att dessa lägenheter också ska integreras med annan bebyggelse.
- Förbättrad uppföljning av nybyggnation och det samlade studentbostadsbeståndet.
- Tydligt direktiv till Uppsalahem om nybyggnationer i Studentstaden.
- Kommunen ska ingå intentionsavtal med de privata bostadsföretagen att inte avveckla studentbostäder, utan att i så fall tillskapa nya.
- Starta en bostadsförmedling i Uppsala.

3 Ekonomiska förutsättningar

3 a Sammanställning av Miljöpartiets satsningar

Den viktiga nyheten i Miljöpartiets gröna IVE är att vi presenterar en arbetsmodell för hur en jämställdhetsbudget (gender budget) ska genomföras – kapitel 3, vi presenterar också en Hållbarhetsbudget med välfärdsmått som är tydligare nyckeltal för att se den ekonomiska utvecklingen i relation till den utveckling som avgör om det verkligen blir bättre. Hållbarhetsbudgeten är en utveckling av hållbarhetspolicyn och finns i kapitel 3.

Satsningar och investeringar för en grönare kommun att bo, leva och verka i.

STADSBYGGNAD

- 10 mnkr för projektet Sveriges bästa cykelstad
- 1,9 mnkr till arbetet med att få en station i Vänge längs Dalabanan
- 22 mnkr till GSN som kompensation för p-intäkter
- 15 mnkr för högre ambitionsnivå avseende snöröjning av bland annat gång- och cykelvägar
- 15 mnkr till park och natur
- 3 mnkr för trädplantering
- 1 mnkr för underhåll av Linnéstigarna
- 2,5 mnkr för satsning på hållbar stadsutveckling
- 0,5 mnkr för att inrätta ett arkitekturråd för hållbar stadsutveckling
- 3 mnkr för att förstärkning av strategiskt miljöarbete och jämställdhetsarbetet
- 0,5 mnkr samordning för att uppnå 100 procent ekologiska livsmedel till år 2023
- 4,9 mnkr förstärkning översiktsplanering och upphandlingskontoret
- 3 mnkr ökad ambition miljöarbete, förorenade områden, buller, luftföroreningar mm
- 2,3 mnkr förebyggande verksamhet och kvalitetsarbete i räddningstjänsten
- 1 mnkr för utökade resurser avseende konsumentvägledning och skuldsanering

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, plan- och byggnadsnämnden samt räddningsnämnden ges möjlighet att öka självfinansieringsgraden, vilket innebär att de verksamheter som finansieras av taxor kommer kunna utvecklas ännu mer.

PEDAGOGISK VERKSAMHET

- 30 mnkr till **förskolan**, fler förskolelärare och mindre barngrupper i förskolan (+20 mnkr år 2016)
- 20 mnkr för att möjliggöra att barn till föräldrar som är arbetssökande eller föräldralediga har rätt till 30 timmar/vecka i förskolan
- 14,3 mnkr för ökad beläggningsgrad i förskolan
- 9,7 mnkr till **grundskolan** för högre kvalitet och fler lärare och specialpedagoger mm (+40 resp +20 mnkr åren 2016 och 2017)
- 2 mnkr till förstärkt modersmålsundervisning i förskola och grundskola
- 2,1 mnkr för förstärkt elevhälsovård i grundskolan

- 30,3 mnkr för satsning på **gymnasieskolan** varav 26 mnkr för att fler elever ska klara sin utbildning och 4,3 mnkr för ökad lärartäthet
- 2,5 mnkr för satsning på skolbibliotek i gymnasieskolan
- 1,5 mnkr för arbetsmarknadskunskap i gymnasieskolan
- 2,2 mnkr för en förstakt elevhälsovård i gymnasieskolan

Resultatkravet för Vård och bildning har sänkts med 60 mnkr. Dessa resurser ska främst användas till höjda lärarlöner, höjda löner för socialsekreterare samt för satsningar på skolmaten.

VÅRD OCH OMSORG

- 32 mnkr till nämnden för hälsa och omsorg för volymökning SoL, HSL
- 14 mnkr för volymökning LSS, ASS
- 16,3 mnkr till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden för försörjningsstöd
-
- 8 mnkr i investering för hemtagningsteam
- 0,5 mnkr till nämnden för hälsa och omsorg för kommission för psykisk hälsa
-
- 0,9 mnkr för att inrätta en LSS-ombudsman
-
- 10 mnkr till förstärkning av daglig verksamhet
- 1 mnkr för höjd HAB-ersättning
-
- 1 mnkr för åtgärder och handlingsplan för hedersrelaterat våld
- 1 mnkr till kvinnojourer.
- 49 + 10 mnkr omfördelning mellan äldre- och nämnden för hälsa och omsorg för kompensation löne- och kostnadsuppräknings

ARBETE OCH INTEGRATION

- 20 mnkr för gröna välfärdsjobb och startcentraler för unga
- 3 mnkr för feriearbete gymnasieungdomar
- 2 mnkr för riktat till satsning på arbete för personer med psykisk funktionsnedsättning
- 0,5 mnkr för en ny mötesplats och information till hemlösa EU-medborgare

KULTUR, IDROTT OCH FRITID

- 2,2 mnkr för ökad personaltäthet på fritidsgårdar
- 2,2 mnkr för ny fritidsgård i Slavsta
-
- 5 mnkr för satsningar på barn- och ungdomsidrott
- 5 mnkr för idrottshall i Storvreta
- 1,5 mnkr för driftskostnader Gränby sportfält
-
- 4,130 mnkr för Sävja kulturcentrum
- 2 mnkr för ateljéstöd
- 1 mnkr för stöd till fria grupper och studieförbunden
- 0,6 mnkr för fri entré på museer
- 0,5 mnkr för utveckling av Biotopia (+0,5 mnkr år 2016)
- 5 mnkr år 2016 för utveckling av Kulturskola

GEMENSAMMA VERKSAMHETSOMRÅDEN

- 3 mnkr till förstärkning av hälso- och friskvårdsinsatser

Investeringar

Några av våra större klimatinvesteringar är:

- 450 mnkr på spårvägsutbyggnad
- 308 mnkr på cykelsatsningar
- 84 mnkr på stadsdelsförnyelse
- 40 mnkr på stadsförnyelse av innerstaden
- 185 mnkr satsas på investeringar i parker, lekparkar och natur

Besparingar och ökade intäkter

Utöver en allmän effektivisering har Miljöpartiet identifierat ett antal områden där vi anser att viss verksamhet ska få ökad självförsörjningsgrad, där intäkterna kan öka, där viss verksamhet ska avskaffas eller dras ner eller där en omorganisation är möjlig. Det här är våra viktigaste besparingar och ökade intäkter:

Vi menar att en ökad självfinansieringsgrad är möjlig och vi föreslår att nivån höjs till den lagstadgade nivån. Som underlag finns en sammanställning av självfinansieringsnivån.

Genom att öka självförsörjningsgraden i plan- och byggnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden samt räddningstjänsten kan intäkterna öka med sammantaget 8 mnkr. För gatu- och trafiknämnden kan höjda avgifter för grävtillstånd och gatuavstängningar samt införande av tydligare regler för reklamskyltning i offentlig miljö mm sammantaget ge 13 mnkr.

Kommunen subventionerar idag moms på parkeringsavgifterna, vilket vi anser är felaktigt. Nu har p-verksamheten bolagiserats. Genom ett tydligt ägardirektiv till p-bolaget att inte subventionera bilparkerings samt utöka boendeparkeringen kan kommunen göra en extra utdelning från Uppsala Parkerings AB med 13,7 mnkr.

Cykelparkeringsgaraget ger cyklisterna ökad servicegrad och för en låg avgift ska månadskort eller årskort kunna lösas för parkering i garaget. Det ger en uppskattad intäkt på 200 000 kr per år.

Utökad energieffektivisering ger sammantaget 7 miljoner i besparing.

Det uppdrag som finns att bygga nya gator och broar över Fyrisån anser vi ska avvecklas liksom driftkostnaden på 3 mnkr.

Vårdnadsbidraget på 8,1 mnkr avskaffas.

Miljöpartiet anser att det inte finns någon långsiktigt uthålligt förslag för att bygga en storarena i Gränby. Därför utgår driftskostnaden på 15 mnkr från 2016 i vår budget.

Framöver, främst efter 2017, kommer besparingar i driftsbudgeten då Miljöpartiet säger nej till bilbroar och onödiga vägsatsningar.

Vissa verksamheter tål en effektivisering, däribland kommunledningskontoret där en effektivisering sker med 9 mnkr.

Man har räknat på att omorganisationen kan ge 25 mnkr i besparing. Miljöpartiet vill minska byråkratin men samtidigt återför vi 14 mnkr av dessa 25 mnkr till en satsning på fler lärare i grundskola och gymnasium.

Genom en översyn av privatiseringsdirektiv och olönsam outsourcing kan kommunen spara 6 mnkr.

3b Miljöbudget - ekosystemtjänster och välfärds mått

Ekosystemtjänster, grön infrastruktur och naturvård

För 15 år sedan beslutade riksdagen att Sverige ska ha miljömål. Vi vet i dag att bara 2 av dessa 16 mål kommer att uppnås, både i Sverige i stort och i Uppsala. Särskilt dåligt går det med de mål som har med naturvård och biologisk mångfald att göra. Här i Uppsala har den tätortsnära naturen varit hårt ansatt, och med alliansens förslag om ytterligare satsningar på bilvägar ser den ut att fortsätta att vara det. Politikerna måste nu våga prioritera om. Regeringen har ständigt satt skattesänkningar framför naturvård och i Uppsala väljer alliansen att arbeta med bara två av miljömålen.

På internationell nivå finns bindande konventioner som säger att 17 procent av jordens landyta ska vara skyddad år 2020. På EU-nivå finns en lång rad riktlinjer, bland annat om att förbättra kunskapen om ekosystem, minska förlusten av biologisk mångfald och säkra förvaltningen av Natura 2000. Varken de utredningar och tafatta förslag som regeringen tagit fram, eller de ynka 5 promille av statsbudgeten som läggs på natur och miljö, är tillräckligt för att uppfylla detta åtagande. Uppsala kommun behöver bidra för att målen ska kunna uppnås.

Frågan om naturvård hamnar ofta i skymundan av klimathotet. Det är dock viktigt att komma ihåg att ett hållbart samhälle inte går att uppnå genom punktinsatser. Allt är sammankopplat. Satsningar på naturreservat och andra grönområden för med sig många vinster, miljömässiga, ekonomiska och sociala. De ökar motståndskraften mot klimatförändringarnas konsekvenser, samtidigt som de suger upp koldioxid ur atmosfären. Socialt gör naturupplevelser i närområdet Uppsala till en mer attraktiv stad, vilket gör sitt för inflyttningen. Natur i närområden är dessutom en upplevelse som människor kan ta del av oavsett inkomst. Genom naturvård får vi gratis hjälp med dagvattenhanteringen, pollinering och skydd mot översvämningar.

Naturen blir därigenom nödvändig för att samhälle och ekonomi ska fungera. Sammantaget kallas detta för ekosystemtjänster. Ekosystemtjänster har ett värde som faktiskt redan går att mäta i kronor och ören. Miljöpartiet vill att Uppsala ska bli en pilotkommun i detta arbete och i en ny översiktsplan lägga starkt fokus på kompetens inom såväl ekosystemtjänster och biologisk mångfald. Genom att beräkna värdet på de tjänster som naturen erbjuder oss, försäkrar vi oss om att nyttan av miljön inte osynliggörs när vi kostnadsberäknar exempelvis nya infrastruktursatsningar. Vi slår hål på myten om att det är dyrt att värna om naturen, och billigt att bygga över den.

Att räkna på ekosystemtjänster är dock bara en metod. Ytterligare åtgärder måste också till om vi ska uppnå målet om 17 procent skydd. Uppsala kommun har här ett minst lika stort ansvar som världens alla andra kommuner. Miljöpartiet vill utveckla program för den tätortsnära naturen. Vi måste skapa nya naturreservat och öka kunskapsspridningen genom att stärka Biotopia, Upplandsstiftelsen, naturskolan och satsningen på hållbar utveckling inom all utbildning. Grön infrastruktur är ett exempel på när naturnaturen används för att ge ekologiska, ekonomiska och sociala fördelar. I stället för att exempelvis anlägga teknisk infrastruktur för översvämningsskydd, kan man använda grön infrastruktur och låta en naturlig våtmark ta hand om överskottsvatten vid kraftiga regn. Återigen visar det sig att naturvård lönar sig.

EU har påpekat bristerna i Sveriges naturvård. EU:s art- och habitatdirektiv måste följas. Europaparlamentet stödjer målet om att skydda 17 procent av landytan, kommissionen har initierat ett arbete för grön infrastruktur och samtliga relevanta EU-institutioner slår fast att vi

måste bedöma värdet på så kallade ekosystemtjänster. Varken Sveriges regering eller Uppsala kommun kan leva upp till detta.

Miljöpartiet lägger nu konkreta förslag för att uppfylla våra åtaganden på naturområdet. Våra förslag gynnar miljön, och just därför också ekonomin. Vi utmanar nu övriga partier att visa att de också förstår hur viktigt det är att vi agerar nu. För Uppsala kan väl ändå bättre än Bryssel?

1. **Uppsala ska bli pilotkommun för ekosystemtjänster.** Tillämpningen bör börja omedelbart, så att metodiken är fullt användbar till 2020. För att utveckla och testa metoder kan man i ett första steg vardera de tjänster som levereras av skyddade områden. Detta arbete är kopplat till målet om att få en tydligare överblick över hur situationen för biologisk mångfald är i Uppsala kommun. Genom att göra en årlig redovisning av aktiviteter som antas påverka den biologiska mångfalden positivt och negativt kommer kommunen få vägledning i hur stads- och samhällsplanering kan utvecklas i samklang med kravet på kommunen att också skydda den biologiska mångfalden.
2. **Utveckla program för tätortsnära natur.** En natur- och grönstrukturplan arbetas fram tillsammans med länsstyrelsen, som tar ett helhetsgrepp kring den gröna infrastrukturen och övrig natur i staden. Denna måste och säkerställa att vi når målet om 17 procent skydd 2020 och EU:s begäran om att säkra finansieringen av Natura 2000-områden och stoppa förlusten av biologisk mångfald. Kommunen ska alltid beakta frilufts- och folkhälsoaspekter i den fysiska planeringen. Exempelvis ska det högsta avståndet till grönområden inte vara mer än 300 meter för boende i tätort.
3. **Mer skyddad mark.** Uppsala kommun ska förvärva kringliggande mark på ett strategiskt sätt för att fler friluftsmarker och naturreservat ska säkras. Vi måste snarast inrätta naturreservat Årike Fyris och arbeta för att Hammarskog ska skyddas som ett reservat för det rörliga friluftslivet. Samtliga Linnéstigar ska iordningställas och hållas i gott skick. Driftsmedel läggs i budgeten så att Linnéstigarna kan rustas och utvecklas löpande, även på ett pedagogiskt sätt.
4. **Biotopia och naturskolan** ska stärkas ytterligare, genom en riktad satsning i driftsbudgeten samt ökat anslag till Upplandsstiftelsen. Kunskapsspridning är en avgörande del i att nå Nagoyamålen. Uppsalaborna kan också bidra till kunskapsuppbyggnad kring arter (sk Citizen science) genom att rapportera vilka djur och växtarter som finns i olika områden. Genom att ta hänsyn till den biologiska mångfalden i ett tidigt skede kan stora kostnader undvikas för såväl kommunen och för företag genom att planering av exploatering istället kan inriktas på lämpligare områden. Med en modern fritidskarta, utbyggda cykelvägar och kollektivtrafik till friluftsområdena får uppsalaborna närmare till naturen. Särskilda satsningar finns i uppdrag till GSN och investeringsbudgeten.
5. **Skydda hotade arter.** Kommunen ska verka för att åtgärdsprogrammen för hotade arter följs. Kommunen ska ta sitt ansvar för att följa EU:s miljökrav om skydd och skötselåtgärder i Art- och habitatdirektivet. Alla förvaltningar och bolag ska ha en miljöansvarig som bland annat har till ansvar att följa upp och se till att den kunskap som är nödvändig finns tillgänglig inför besluten.
6. **Planera klokt med tanke på översvämningar.** Arbetet för att värna och utveckla våra vatten kräver samverkan med flera aktörer. Ett övergripande vattenprogram som syftar till att öka fokus på vattenfrågor och tydliggöra mål och prioriteringar tas fram. Uppsala är enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap en av de tre svenska städer med

störst översvämningssrisk och där en översvämning skulle få störst konsekvenser. Enligt EU:s direktiv tas riskhanteringsplaner fram för att minimera negativa konsekvenser för stora delar av stads kärnan i händelse av översvämning. Uppsala bör undvika att bebygga områden med stor översvämningssrisk, samt förebygga skador vid översvämning.

7. **Våtmarker.** Flera andra kommuner i Mälardalen har under många år arbetat med praktiska åtgärder för att minska transporten av näringsämnen och föroreningar till Mälaren via olika åar. Ett gott exempel är fyra kommuner i Oxunda vattensamverkan som skapat ett 40-tal anläggningar (dammar, våtmarker, översilningsytor) som också blivit intressanta miljöer för både människor och biologisk mångfald. Ett motsvarande arbete behövs i Uppsala. Uppsala kommun ska vara en mer aktiv aktör i Mälarens vattenvårdsförbund, samt även gå med i förbundets projekt ”Mälaren - en sjö för miljoner”.
8. **Ekologiskt jordbruk och naturvårdsanpassat skogsbruk.** Förvaltning och utveckling av kommunens egen skogs- och jordbruksmark bör vara mer långsiktig med längre arrendeavtal med aktiva jordbrukare och krav på ekologiskt jordbruk. Kommunens marker bör skötas på ett naturvårdsanpassat sätt och så att det rörliga friluftslivet gynnas.
9. **Utveckling av gröna näringen.** Kommunen ska generellt driva på omställning av jordbruk till ekologisk drift genom att vara en miljömedveten inköpare men också genom olika informationsinsatser för att förbättra möjligheterna för näringslivets aktörer och enskilda att agera mer miljöanpassat.
10. **Strandskydd.** Kommunen måste framföra synpunkter till länsstyrelsen om att områden med utvidgat strandskydd i kommunen även efter att en ny lag träder i kraft 2014 ska vara skyddade.

Välfärdsmått

Den gröna visionen om att Uppsala ska vara en ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar kommun är viktig för Miljöpartiet de gröna och präglar hela vårt arbete i kommunpolitiken och med våra förtroendevaldas insatser i kommunfullmäktige, nämnder och bolag.

Vad är det övergripande målet för politiken? För Miljöpartiet är det ett rättvist och hållbart samhälle, där människor trivs och kan växa utifrån sina egna förutsättningar, och där vi lever på avkastningen av jordens resurser och inte förstör livsförutsättningarna för kommande generationer.

Den ekonomiska politiken ger ofta intryck av att tillväxt ska vara det övergripande målet. Den ekonomiska utvecklingen har det senaste seklet lyft Sverige från ett fattigt land till ett högteknologiskt välfärdssamhälle. Att enbart mäta ekonomisk tillväxt visar dock bara den formella ekonomins utveckling medan andra faktorer inte tas med i beräkningarna.

Trots att den ekonomiska utvecklingen fortsatt i positiv riktning under de senaste decennierna så är den självupplevda livstillfredsställelsen för människor i Sverige i stort på samma nivå som för 30 år sedan. Den ekonomiska tillväxten, vår miljöpåverkan och den psykiska ohälsan har däremot ökat kraftigt under samma period. Mer är uppenbarligen inte samma sak som bättre.

Vi gröna driver en politik som är långsiktigt hållbar både ekonomiskt, socialt och miljömässigt. Uppsala måste bli klimatsmart – en av Sveriges grönaste och mest innovativa kommuner. Det

innebär att Uppsala ska utvecklas på sätt där inte fler invånare är ett mål i sig, utan att vi har en planering som innebär att staden, kransorterna och landsbygden utvecklas på ett kvalitativt sätt när invånarantalet växer.

Som indikator på att samhället utvecklas på ett positivt och långsiktigt hållbart sätt kan vi inte använda oss av rådande mått på ekonomisk tillväxt. Miljöpartiet anser att vi behöver utveckla en ekonomisk politik där välfärds mått och nyckeltal används som komplement. För att nå ett hållbart Uppsala ställs indikatorer på välfärdsutveckling bredvid andra mått som till exempel ökat välbefinnande, utsläpp av växthusgaser, arbetslöshet och social tillit. Miljöpartiet har valt att prioritera tio välfärdsområden med 16 olika indikatorer. Alla dessa indikatorer går att mäta och följa upp lokalt vid sidan av den ekonomiska utvecklingen i kommunen för att säkerställa att vi går mot hållbar utveckling såväl ekologiskt, socialt som ekonomisk.

Vilka välfärds mått ska egentligen användas? Att enbart ökande ekonomisk tillväxt är ett dåligt mått på samhälleliga framsteg blir allt mer tydligt.

Här har vi valt ut ett antal indikatorer som vi anser vara viktiga mått. Som sociala indikatorer har vi valt välbefinnande samt social sammanhållning och delaktighet. Som socioekonomiska indikatorer har vi valt utbildning, jämställdhet, arbetslöshet samt ekonomiska förutsättningar. Som ekologiska indikatorer har vi valt klimatpåverkan, påverkan på kvävecykeln, biologisk mångfald samt hälso- och miljöfarliga kemikalier i samhället.

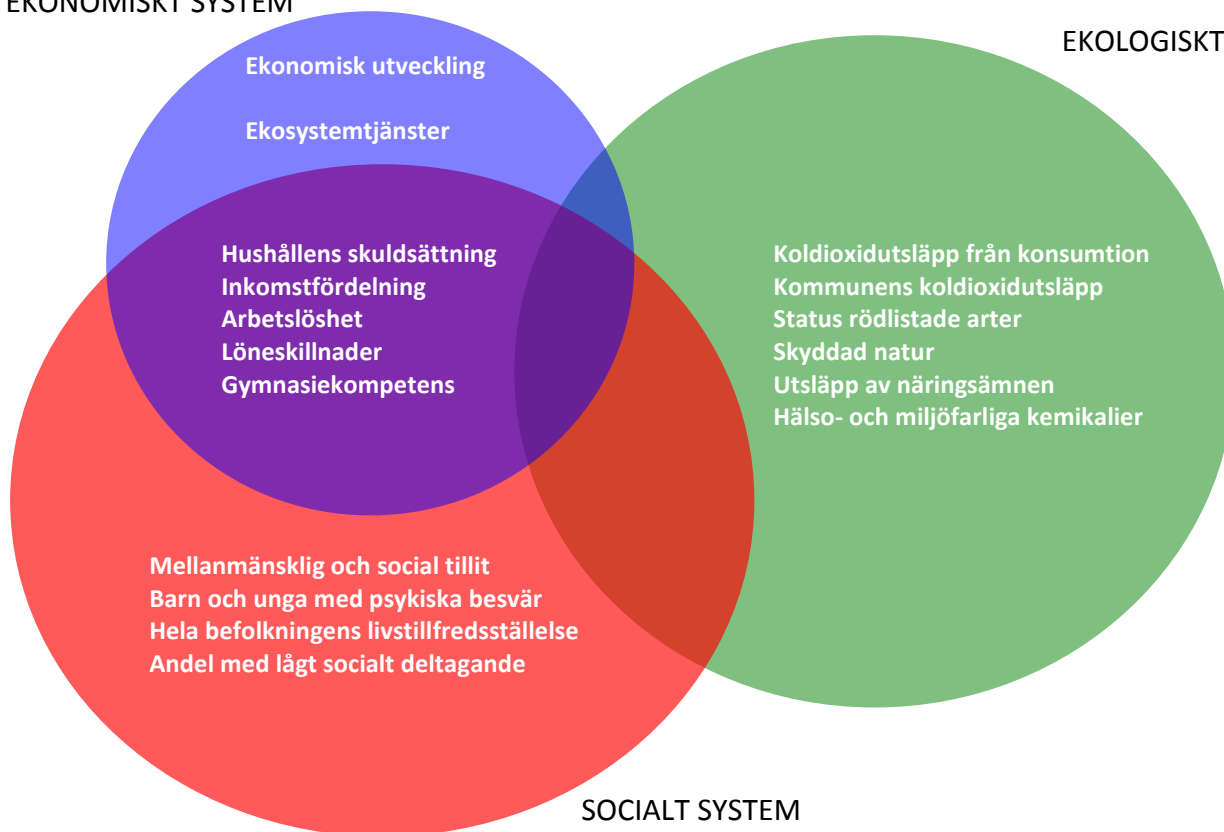
Det finns inga enkla vägar till rätt mätetal och de flesta indikatorer är symboler för något större. Här har vi valt en uppsättning indikatorer för välfärd och utveckling som alla fungerar som komplement till varandra. Somliga är mer målrelaterade, andra är mer kopplade till medel eller bakomliggande drivkrafter med påverkan på mål och värden vi vill nå och främja.

Att Miljöpartiet väljer flera och inte ett enda mått har flera orsaker. Mot bakgrund av det mångåriga arbetet av experter på området har vi bedömt det som mycket svårt att utveckla ett enda mått som ger tillräckligt med information och vägledning för att vara användbart. Ett sammansatt index kräver inte bara att man vet vad man vill mäta, utan också att man kan väga samman alla ingående faktorer. De mäts ofta i olika enheter, som till exempel kronor, antal människor, utsläppsmängder och procentandelar. Hur värderar man exempelvis miljöfaktorer i förhållande till faktorer som mäter inkomst eller demokrati?

Vi tror också att det behövs ett ökat fokus på att samhället och ekonomin är flerdimensionella. Det är bra för både ekonomin och demokratin att fler får inblick i vad ekonomisk politik handlar om. Med indikatorer som visar olika ekonomiska komponenter och hur de förändras som svar på politik kan den kunskapen öka. Ekonomi omfattar både sociala och ekologiska variabler och en uppdelning är egentligen missvisande. Dessa sociala, ekonomiska och ekologiska indikatorer ger sammantaget ett bredare fokus för välfärd och utveckling i Uppsala och ger oss bättre förutsättningar att bedriva en ekonomisk politik som främjar både människan och miljön.

EKONOMISKT SYSTEM

EKOLOGISKT SYSTEM

VÄLFÄRDSOMRÅDE

INDIKATOR

Sociala

1. Välbefinnande
2. Social sammanhållning

- a. Livstillfredsställelse
- b. Barns och ungdomars psykiska hälsa
- a. Mellanmänsklig tillit
- b. Socialt deltagande

Socioekonomiska

3. Utbildning
4. Jämställdhet
5. Arbetslöshet
6. Ekonomisk utveckling

- Gymnasiekompetens
Löneskillnader mellan kvinnor och män
Arbetslöshet
- a. Ekonomisk utveckling
 - b. Inkomstfördelning
 - c. Hushållens skuldsättning
 - d. Ekosystemtjänster

Ekologiska

7. Klimatpåverkan
8. Påverkan på kvävecykeln
9. Biologisk mångfald
10. Hälso- och miljöfarliga kemikalier

- a. Utsläpp av växthusgaser
 - b. Utsläpp av växthusgaser orsakade av konsumtion
- Utsläpp av näringsämnen
- a. Status rödlistade arter
 - b. Skyddad natur
- Användningen av hälso- och miljöfarliga kemikalier

I ett nationellt perspektiv är arbetslösheten i Uppsala relativt låg, men den drabbar människor olika. De socioekonomiska klyftorna är påtagliga och visar inga tecken på att minska. Under 2010 ökade antalet hushåll med ekonomiskt bistånd med omkring 100 per månad i Uppsala. Välfärden och hälsan är ojämnt fördelad, något som också speglas i de olika kommun- och stadsdelarna, där ett område kan ha 4-5 gånger högre arbetslöshet och hälften så stor medelinkomst som ett annat område. Stora klyftor är något som har negativa konsekvenser inte bara för de människor som är närmast drabbade, utan för hela samhället. Ojämlighet leder till otrygghet. Vi vill skapa vägar till ett mer sammanhållet och solidariskt Uppsala, där varje människa får sitt värde och sin värdighet erkänd.

En viktig del för ett väl fungerande samhälle är tillit, att vi kan lita på varandra och på samhällets institutioner. I ett land, en region eller en stad med hög social tillit är sannolikheten hög för att man också finner en fungerande och stabil demokrati, en hög ekonomisk utvecklingsnivå, en lägre grad av social och ekonomisk ojämlikhet och en låg grad av korruption. Människor i ett samhälle med hög grad av social tillit är friskare, mer nöjda med livet och mer positiva vad gäller framtiden. Därför är det oroande att forskning visar på sjunkande tillit bland dem under 30 år.

Det är mot denna bakgrund vi vill lyfta fram kompletterande indikatorer för att följa upp den sociala, ekologiska och ekonomiska utvecklingen i kommunen.

Långsiktig hållbarhet

Uppsala kommun:

- ska uppmuntra delaktighet genom att skapa såväl nya som stödja etablerade mötesplatser där människor har möjlighet att aktivt delta i samhällslivet. Genom öppenhet och möjlighet att mötas och diskutera frågor ökar förtroendet för demokratin. Fokus läggs på att öka delaktigheten i samhällslivet.
- ska verka för att fler ska känna sig inkluderande och främjar möjligheten för alla som vill och kan arbeta. Fokus läggs på dem som står utanför arbetsmarknaden eller som av olika anledningar kan ha svårigheter att delta i arbetslivet
- ska verka för att alla människor ska känna trygghet och tillit både i den fysiska och i den sociala miljön - såväl i stadens offentliga rum, som i de verksamheter som kommunen ansvarar för. Trygghet och tillit gäller även kontakter med företrädare för Uppsala kommun. Fokus läggs på att skapa trygghet för utsatta grupper.
- ska bidra till att skapa förutsättningar för att kvinnor och män i Uppsala har samma makt och möjligheter att forma sina liv. Människor som kommer i kontakt med kommunen behandlas på likvärdigt sätt oavsett kön. Fokus läggs på jämställdhetsintegrering av all kommunalt finansierad service samt ett intensifierat jämställdhetsarbete i den egna organisationen,
- ska främja goda levnadsvillkor för medborgarna. Förebyggande insatser ges extra utrymme för att bidra till långsiktigt god hälsa samt stimulerar till goda kostvanor, fysisk aktivitet och förutsättningar för god psykisk hälsa. Tillgänglighet och tillräcklig omfattning på rekreativsmöjligheter säkras. Fokus läggs på att nå dem för vilka hälsan mest behöver förbättras,
- ska arbeta aktivt för att minska utsläpp av växthusgaser genom förbättrad hushållning med energi, genom hållbart resande och genom att främja ny teknik. Fokus läggs på att underlätta för människor att i sitt vardagsliv och i sin yrkesroll minska miljöbelastningen,
- ska bidra till att skapa förutsättningar för att befintliga företag ska utvecklas och nya etablera sig inom kunskapsintensiva framtidsbranscher samt service- och upplevelsenärings. Kommunen verkar för en väl fungerande miljöanpassat hållbar

infrastruktur, serviceinriktad egen verksamhet och snabb och rättssäker myndighetsutövning. Utveckling och marknadsföring av Uppsala sker i nära samverkan med organisationer och näringsliv.

Policy för hållbar utveckling och välfärds mått

Policy för hållbar utveckling är ett verksamhetsövergripande styrverktyg som kommunfullmäktige har antagit. Den ska genomsyra alla kommunens verksamheter och bolag och styra kommunen mot en hållbar utveckling. Den nuvarande policyn är dock allt för översiktlig och full av vackra ord vilket försvårar för nämnderna och styrelserna. Det är nödvändigt att utveckla en ny policy med mer konkreta mål och tydligare uppföljning. Policyn behöver också kombineras med välfärds mått för tydligare mål och bättre uppföljning

Kommunfullmäktiges beslut

Inriktningsmål

1. Välfärds mått ska ligga till grund för styrningen mot hållbar utveckling, socialt, ekonomiskt och miljömässigt.
2. Delaktighet i samhällsutvecklingen och förtroende för demokratin ska öka.
3. Utvecklingen ska vara inriktad mot att fler arbetstillfällen ska skapas i Uppsala. Personer som av olika anledningar inte har möjlighet att bidra med arbete ska ha en meningsfull sysselsättning och livskvalitet.
4. Föreningslivet ska främjas och utvecklas i Uppsala.
5. Den sociala och mellanmännsliga tilliten ska ligga på en hög nivå i Uppsala.
6. All verksamhet i Uppsala kommun ska sträva efter ökad jämställdhet. Uppsalaborna ska vara jämställda.
7. FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning ska uppfyllas i Uppsala.
8. EU:s miljökrav om skydd och skötselåtgärder i Art- och habitatdirektivet ska följas i Uppsala
9. Alla uppsalabor ska ha rätt till en god hälsa på lika villkor.
10. Uppsala ska ta sitt ansvar för att hindra klimatförändringen.
11. Uppsala kommun ska undvika att planera nybyggnation där översvämningsrisker finns.
12. Uppsala arbetar efter den regionala utvecklingsstrategin i syfte att bli Europas mest attraktiva kunskapsregion.
13. Uppsala ska ha ett bra företagsklimat som främjar hållbar utveckling.

Uppdrag

Till kommunstyrelsen:

1. att ta fram ett modernt förslag till en ny hållbarhetspolicy och utveckla välfärds mått
2. att utveckla Uppsala till en pilotkommun för ekosystemtjänster
3. att utveckla ett program för tätortsnära natur samt skydda mark för naturvård och friluftsliv
4. att kommunens arrendatorer har ekologiskt jordbruk och naturvårdsanpassat skogsbruk, samt sköter marker så att rörliga friluftslivet gynnas.
5. att årligen rapportera kommunens utsläpp av växthusgaser och komma med en preliminär rapport vid varje halvårsskifte
6. att komplettera statistiken över Uppsalas utsläpp av växthusgaser med de utsläpp som orsakas av vår konsumtion av varor som tillverkats i andra länder samt långväga resor
7. att framföra synpunkter till länsstyrelsen om att områden med utvidgat strandskydd i kommunen även efter att en ny lag träder i kraft 2014 ska vara skyddade.

3c Jämställdhetsbudget

Ett sätt att realisera jämställdhet

Jämställdhetsbudget, också kallat gender budgeting, är en jämställdhetsintegrerad budgetprocess med syfte att stärka ledningen och styrningen av jämställdhetsarbetet.

En jämställdhetsbudget handlar om att synliggöra människorna bakom siffrorna i en budget. Hur fördelas offentliga resurser mellan könen? Hur möter det kvinnors och mäns, flickors och pojkars behov? Och vilka blir effekterna? Det är grundläggande frågor i ett gender budgetarbete. Fokus ligger sedan på resursfördelningen, och inte på att budgetbeloppen måste ändras.

Vi föreslår att alla nämnder, i samband med att de antar sin uppdragsplan för 2015, och alla bolagsstyrelser, i samband med att de antar sin verksamhetsplan för 2015 genomför ett systematiskt arbete för jämställdhetsintegrering. Det enklaste sättet är att jobba utifrån den modell som vi föreslår i det här kapitlet. Kommunen bör vidare i bokslutet sammanfatta de resultat som skett i jämställdhetsintegreringsarbetet för att inför den IVE som ska tas för 2016 kunna göra de förändringar som behövs för att resurser i större utsträckning ska fördelas rättvist mellan könen.

Vad är problemet?

Jämställdheten i arbetslivet måste öka på alla plan för att vi ska kunna bygga ett gott samhälle, ta vara på människors kompetens och klara framtidens utmaningar.

Tre gånger så många kvinnor som män arbetar deltid och kvinnor tar ut 78 procent av föräldraförsäkringen. Skillnaden i obetalt hemarbete mellan en genomsnittlig kvinna respektive man uppgår till sju arbetsveckor per år. Effekten av deltidsarbete och föräldraledighet innebär att livslönen blir 3,6 miljoner lägre i genomsnitt för en kvinna jämfört med en man.

Att var tredje kvinna arbetar deltid, kombinerat med kvinnors lägre sysselsättningsgrad har stora effekter på pensionerna, och en betydligt större andel av alla kvinnor riskerar att få garantipension

Sveriges officiella statistik visar att män och kvinnor fortfarande gör olika utbildnings- och yrkesval. Även om könsfördelningen i olika yrken blivit jämnare arbetar fortfarande bara en av åtta i yrken med en jämn könsfördelning. Drygt 80 procent av alla män, jämfört med 52 procent av alla kvinnor, arbetar i privat sektor. Kvinnor är i majoritet i ett antal låglöneyrken såsom handeln, hotell och restaurang samt vård och omsorg. Fler män än kvinnor har höga och väl avlönande positioner, inte minst inom den privata sektorn.

För att motverka dessa ojämställda mönster har Uppsala kommun ett ansvar. Kommunen kan bland annat arbeta med att:

- motverka traditionella könsmönster och könsroller redan i förskolan
- lotsa unga i utbildningssystemet
- utforma villkor för arbetsinnehåll för anställda inom skola, vård och omsorg

Alla områden inom styrningen av kommunen - budget, ägardirektiv, uppdragsplan, bokslut, revision, upphandlingskrav etc. – måste användas i jämställdhetsarbetet.

Ett 90-tal kommuner och landsting har undertecknat CEMR, den europeiska jämställdhetsdeklarationen, men inte Uppsala. CEMR är ett verktyg för kommuner, landsting och regioner att arbeta med jämställdhetsperspektivet i det politiska beslutsfattandet och i verksamheten. Miljöpartiet är starkt undrande över varför den borgerliga majoriteten vid flera tillfällen avslagit de förslag till beslut om detta som förts fram av Miljöpartiet och övriga rödgröna partier.

Inom EU:s budget finns en miljon euro avsatta för att utveckla indikatorer för att mäta jämställdhet. Vi bör i Uppsala kommun fånga upp de förslag som utvecklas på europeisk nivå, så att vi inte halkar efter i jämställdhetsarbetet. Risken för detta är tyvärr stor, även om det tagit små steg framåt.

Nytan av jämställdhet för Uppsala kommun är bland annat att:

- Uppsala visar att vi är framåt, moderna och offensiva
- Uppsala blir en attraktiv arbetsgivare och kommun
- Uppsala bygger in kvalitet i verksamheten
- Uppsala satsar på innovation och tillväxt
- Uppsala står upp för en rättvis resursfördelning

Hur kan man driva på jämställdhetsarbetet?

Uppsala kommun har deltagit i SKL:s projekt Hållbar jämställdhet samt varit representerade i den högnivågrupp för jämställdhet som SKL har. Där har det framhållits att det är viktigt att se systematiskt och ekonomiskt på jämställdhetsarbetet. 10 punkter har presenterats hur kommunen bör driva på arbetet för ökad jämställdhet.

1. Ordinarie styrsystem. Kräv svar på hur fattade beslut genomförs.
2. Könsuppdelad statistik - synliggör kvinnors och mäns villkor i alla slags verksamheter.
3. Sätt ekonomiskt värde på frågorna.
4. Politiken ska formulera skarpa mål och visioner och följa upp dem.
5. Ta ansvar för att organisationen utbildas.
6. Bli beställare av jämställd verksamhet oavsett utförare.
7. Hantera perspektivträngseln genom att foga ihop flera perspektiv, jämställdhet är inte en motsättning mot att också satsa på HBTQ.
8. Hitta modell för tillsättning av jämställda bolagsstyrelser och ledningsgrupper.
9. Använd jämställdhet för att vara en attraktiv arbetsgivare.
10. Var tydlig med att ansvaret ligger hos ledningen. Var opinionsbildare och förebild.

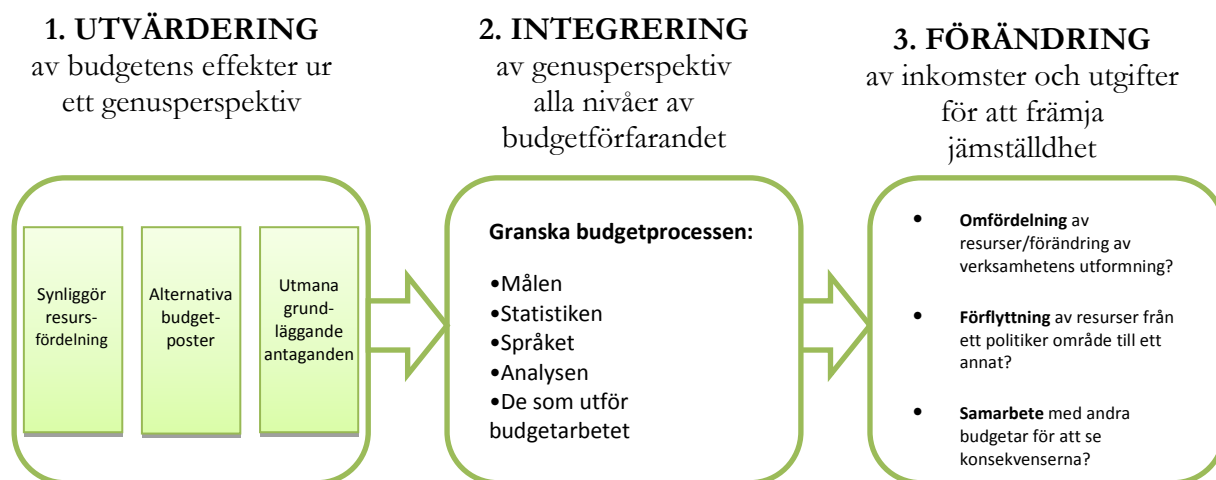
Politisk styrning

Det är viktigt att systematiskt efterfråga resultat och ha en lärande attityd. Stödet för att arbetet ska flyta på är att kommunen på ett systematiskt sätt arbetar med utbildning, väljer ut ett antal metoder, utvecklar checklistor, ser till att det finns stödpersoner i form av coacher, eldsjälar, experter, samt tar ett tydligt beslut om att könsuppdelad statistik ska tas fram på alla nivåer. Den expertkompetens som funnits i kommunen under projektiden för Hållbar jämställdhet bör inte avvecklas, anser vi.

Uppföljning i form av utvärdering, följforskning, revisioner och mätningar bör göras. SKL har utvecklat en jämställd revisionsprocess och har en checklista för politiska beslut, samt en två timmars utbildning för nämnder och styrelser, som kommunerna har tillgång till.

Kvinnor och män har olika behov och erfarenheter som behöver tas in i medborgardialoger, samråd och planeringsprocesser. Det är viktigt att Uppsala kommun stärker uppsalabornas delaktighet och engagemang i den politiska processen. Därför behövs en jämställdhetssäkrad medborgardialog för att säkerställa att så många som möjligt kan vara delaktiga.

Arbetssätt för jämställdhetsintegrering i Uppsala kommun

1. UTVÄRDERING av budgetens effekter ur ett jämställdhetsperspektiv

A. Synliggör resursfördelning

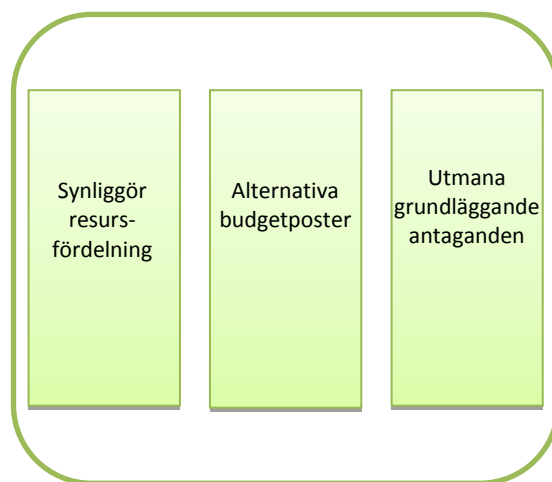
- Vad är övergripande målet med budgetposten?
- Hur ser målgruppen ut för aktiviteterna inom budgetposten?
(Besöksstatistik, vårdmottagare etc.)
- Vilka behov finns hos målgruppen inom budgetposten?
- Hur fördelar sig pengarna inom budgetposten inom gruppen kvinnor respektive män?
- Tänk tvärtom!

B. Alternativa budgetposter

- Vilka aktiviteter stödjer och kompletterar eller ersätter delar av den budgetpost ni granskar?
- Individens tidsbudget: obetalt/ideellt arbete fördelat på kön.
- Privatekonomi: avgifter och kostnader som tas ut för kostnader inom budgetposten fördelat på kön.
- Andra offentliga budgetar.
- Privata företags budgetar: finns det alternativa tjänster som erbjuds av privata företag? Vem nyttjar dessa, fördelat på kön.

C. Utmana grundläggande antaganden

- Finns det könsskillnader när det gäller resursfördelning i ovanstående frågor?
- Vilka förutfattade meningar, normer och värderingar framkommer?
- Förekommer könssegregering?
- Hur värderas kvinnodominerade aktiviteter respektive mansdominerade, högre/lägre?
- Vems prioriteringar gäller?

2: INTEGRERING av ett jämställdhetsperspektiv i budgetprocessen

1. Målen: Finns jämställdhet i mål, direktiv och resultat efterfrågan och är de tillräckligt konkreta för att kunna följas upp?
2. Statistiken: Är faktauppgifter, diagram och tabeller könsuppdelade?
3. Språket: Finns ord som kvinna, man, flicka, pojke, genus, kön och jämställdhet med i centrala dokument?
4. Analysen: Om orden finns med görs i så fall även konsekvensanalyser eller föreslås förändringar?
5. De som utför budgetarbetet: Hur ser representationen ut av kvinnor och män ut på maktpositioner och inom administrationen när det gäller budgetarbetet?

Granska budgetprocessen:

- Målen
- Statistiken
- Språket
- Analysen
- De som utför budgetarbetet

3: FÖRÄNDRING av budget för att skapa jämställdhet

1. Omfördelning: Behöver resurser flyttas om eller verksamheten förändras för att uppnå reell jämställdhet (jmf jämställdhetspolitiska målen)
2. Förflyttning: Behöver resurser flyttas från ett politikerområde till ett annat för att bättre möta upp kvinnor och mäns behov och prioriteringar?
3. Samarbete: Behöver vi samarbeta med andra offentliga verksamheter och deras budgetar för att se konsekvenserna av våra beslut och prioriteringar och vilka konsekvenser de får för gruppen kvinnor respektive gruppen män?

- **Omfördelning** av resurser/förändring av verksamhetens utformning?
- **Förflyttning** av resurser från ett politikerområde till ett annat?
- **Samarbete** med andra budgetar för att se konsekvenserna?

Ambitionen är att jämställdhetsintegrering av beslutsprocesserna ska leda till:

- att det ska finnas ett jämställdhetsperspektiv med i politikens mål
- att det ska finnas en beskrivning av politikområdet som inbegriper kvinnor och män, dvs. könsuppdelad statistik
- att det ska finnas ett jämställdhetsperspektiv i det man definieras som ”problem” och vilka av dessa som sedan får resurser
- att det ska finnas en analys av hur insatserna och förslagen medverkar till ökad jämställdhet

Inriktningsmål

1. Jämställdhet ska vara utgångspunkt i verksamhetsutvecklingen och arbetet med jämställdhetsintegrering ska utvecklas och omfatta alla verksamheter.

Uppdrag

Till samtliga nämnder och styrelser

1. att införa jämställdhetsbudgetering i uppdragsplaner/fokusplaner/verksamhetsplaner som ett medel att få bort diskriminering och ojämställdhet
2. att åskådliggöra hur mycket pengar den offentliga budgeten stödjer kvinnors, mäns, flickors och pojkars behov och prioriteringar genom könsuppdelad statistik
3. att skapa intresse för jämställdhetsintegrering genom informationsinsatser

Till kommunstyrelsen

1. att föreslå fullmäktige att anta den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män (CEMR).
2. att skapa ett dialog- och kunskapsforum genom att bjuda in de politiska partierna och fackförbunden för att ta ett gemensamt ansvar för att åstadkomma jämställda löner och arbetsvillkor i kommunen.
3. öka deltagandet i de politiska processerna genom en jämställdhetssäkrad medborgardialog

4.1 Stadsbyggnad

Området omfattar fysisk planering, bostadsförsörjning, turistverksamhet, konsumentverksamhet, gator, vägar, parker, naturvård, friluftsliv, näringsliv, miljö, säkerhet, räddning, beredskap samt civilförsvar. Området innefattar också kommunens verksamhet inom den särskilda kollektivtrafiken som kommunen ansvarar för och som sker i förvaltningsform.

Utvecklingsförutsättningar

Uppsala välkomnar fler invånare. Nyfödda barn, studenter, flyktingar, forskare och alla andra som vill bo och leva i Uppsala kommun. Uppsala är och ska vara en attraktiv stad där människor trivs och dit verksamheter söker sig. Vi gröna driver en politik som är långsiktigt hållbar både ekonomiskt, socialt och miljömässigt. Uppsala måste bli klimatsmart – en av Sveriges grönaste och mest innovativa kommuner. Det innebär att Uppsala ska utvecklas på sätt där fler invånare inte är ett mål i sig utan att vi har en planering som innebär att staden, kransorterna och landsbygden utvecklas på ett kvalitativt sätt när invånarantalet växer.

Uppsala ska bli Sveriges bästa cykelstad

Uppsala har alla förutsättningar för att bli Sveriges bästa cykelstad, men det krävs stora investeringar och mycket arbete för att nå det målet. För att minska biltrafiken och dess miljöpåverkan är det viktigt att göra alternativen mer attraktiva. Om flera valde att gå eller cykla istället för att ta bilen så skulle det inte bara vara bra för miljön och trängseln i Uppsala, utan också för folkhälsan.

Miljöpartiet föreslår att kommunfullmäktige fastställer det långsiktiga inriktningsmålet att Uppsala ska bli Sveriges bästa cykelstad. I det miljöpartistiska budgetförslaget finns resursers avsatta för bättre underhåll av cykelvägar och cykelbanor, informationsinsatser så som digital cykelkarta, förbättrad snöröjning av cykelvägar och införandet av grön våg för cyklister (signalreglering av trafikljus anpassad till cyklisternas hastighet). Miljöpartiet avsätter investeringsmedel för ett stort antal cykelinsatser: anläggande av en naturskön cykelväg längs ån till Ulva, snabbcykelväg, utbyggnad av ett nät av prioriterade cykelvägar (Sunnersta-City/Luthagen, Gränby/Kvarngärdet-City, Flogsta/Stenhagen-City), färgmarkerade cykelkörfält i större korsningar, cykelboxar i signalreglerade korsningar, cykelvägar till friluftsområden, ny cykelbro Vindbron, nya cykelvägar vid skolor samt utbyggnad av cykelpumpar och laddningsstationer för elcyklar mm. Sammantaget skulle dessa investeringar och den utökade driftbudgeten utgöra ett stort steg mot målet om att Uppsala ska bli Sveriges bästa cykelstad.

Det behövs fler cykelparkeringsplatser. En nolltolerans ska gälla mot borttagna cykelparkeringsplatser på kommunal mark. Om en cykelparkeringsplats tas bort måste den ersättas med en ny i dess omedelbara närhet. I Uppsala city måste det dessutom byggas fler användarvänliga cykelparkeringar.

Cyklister ska ha en god trafikmiljö året runt vilket innebär att cykelbanorna måste ges högre prioritet vid snöröjning än i dag.

Trafiksäkerheten för cyklister måste förbättras. Cyklister är ofta utlämnade till att trängas med bilar, bussar och lastbilar i flerfiliga korsningar. Det är en trafikmiljö som är helt oacceptabel. Vi föreslår därför att tydligt markerade cykelfiler införs på de större gatorna i city. I alla korsningar med trafikljus ska så kallade cykelboxar (indragen stopplinje för motorfordon) anläggas och cyklisterna ska ges "förgrönt" ljus vilket dramatiskt ökar trafiksäkerheten för cyklister i

korsningar. Genom de mer trafikerade korsningarna ska cykelfälten färgmarkeras för att uppmärksamma bilisterna på att en cykelbil passerar korsningen.

1999 fattade Kommunfullmäktige beslut om att bygga ett cykelparkeringsgarage vid resecentrum. Först skulle resecentrum byggas och sedan skulle cykelparkeringsgaraget komma på plats. Miljöpartiet har inte bara avsatt medel för cykelparkeringsgaraget, utan för två cykelparkeringsgarage. Vi anser också att kommunen bör intäktsfinansiera parkeringsplatserna och den service som kommer att erbjudas i anläggningen med en mindre avgift, för att undvika att cykel-p-huset används för långtidsparkering av cyklar.

Ibland är vissa välmenande trafikåtgärder direkt negativa för cyklister. Det gäller blå-30-skytningen i bostadsområdena. De väghinder som sätts ut blir inte alltid snöröjda vintertid, utan blir snarare inbakade i snö- och grushögar. Det gör att cyklister tvingas ut i mitten av vägbanan och utsätts för onödiga risker. Det är mycket bättre att vi sätter ner hastigheten till 30 km med gula skyltar i bostadsområdena och på så sätt minskar investeringsbehovet. Som bonus kommer minskade kostnader för snöröjning och trafikskador.

Nytt klimatmål – klimatneutralt Uppsala

För Miljöpartiet är det en självklarhet att klimatfrågan hamnar högst på dagordningen i kommunen. I takt med att vi nås av allt fler alarmerande rapporter om läget för klimatet är det nu dags att höja tempot i klimatarbetet. Miljöpartiet vill därför rikta in klimatarbetet mot ett nytt, tuffare klimatmål. Vår nya målsättning är att göra Uppsala klimatneutralt till 2030. Målet gäller för kommunens verksamhet och dess geografiska område. Miljöpartiet vill att detta klimatmål också ska kombineras med mål för konsumtion räknat på total konsumtion i kommunen.

I Uppsala ska det vara enklare, roligare och billigare att välja det klimatsmarta alternativet. Vi har identifierat fyra områden som är särskilt viktiga för att där vi gör stora klimatsatsningar: byggnader, transporter, energi och grön upphandling.

Klimatsmarta transporter och satsning på spårväg

Uppsala behöver stora investeringar i klimatsmarta transporter. Sammantaget ger våra förslag på trafikområdet en moderniserad stad med kraftigt minskade utsläpp. Samtidigt ger större andel resor i kollektivtrafik och på cykel renare luft och en trevligare stad med mer yta till nya bostäder.

Gång-, cykel och kollektivtrafik ska vara de självklara sätten att ta sig till och från arbetet för de flesta. För att hela resan ska kunna göras med något eller med en kombination av dessa färdssätt måste Uppsala planera med ett helhetstänk. När fler reser kollektivt minskar trängseln på våra vägar och gator. Mindre biltrafik minskar utsläppen av koldioxid och luftföroreningar samtidigt som mer utrymme skapas för gående, cyklister och kollektivtrafik.

Planeringen för spårvagnstrafik måste göra framsteg och konkreta beslut måste fattas om investeringsmodeller under det kommande året.

Uppsala behöver stora satsningar på cykeltrafiken, vilket vi beskrivit ovan.

Vi vill inte göra Ärna till en civil flygplats utan driva på för att marken ska användas till att bygga bostäder och göra Ärna till ett miljöteknikprofilområde när Försvarmakten framöver flyttar sin anläggning. Det är uppenbart att Försvarets intressen är så motstående mot möjligheten att bygga ett hållbart Uppsala att diskussionen med staten om en flytt av anläggningen bör initieras. Om Försvarmaktens verksamhet inte tål att kommunen vill anlägga cykelvägar samt planera för

vindkraftverk och fossilfria kraftverk så är det hög tid att fundera på vilken aktör som ska bör ge vika.

Sedan 2012 utgör Landstinget i Uppsala län den regionala kollektivtrafikmyndigheten som ansvarar för all regional kollektivtrafik dit även stads- och tätortstrafik räknas. Kommunens samhällsplanering är viktigt underlag för kollektivtrafikplaneringen, och en fungerande kollektivtrafik är en förutsättning för en hållbar ekonomisk utveckling.

Kommunen har ett ansvar för kollektivtrafikens infrastruktur. Miljöpartiet avsätter 450 mnkr i investeringsbudgeten för att påbörja första etappen av investeringen i spårväg i Uppsala.

För att kollektivtrafiken ska kunna fungera på ett bra sätt och utvecklas krävs ett intensivt samarbete mellan kommunen och landstinget när det gäller planeringen av kollektivtrafiken och kollektivtrafikens infrastruktur.

Infrastruktur och kommunikationer

För att stärka Uppsalas attraktivitet och roll i regionen samt internationellt är det viktigt att arbeta för att tillsammans med berörda aktörer få till stånd en förbättrad tillgänglighet till Uppsala. Den enskilt viktigaste infrastrukturåtgärden är kapacitetshöjning på Ostkustbanan mot Stockholm som också möjliggör tågstopp i Bergsbrunna. Det skulle betyda stora möjligheter att utveckla Uppsalas sydvästra, sydöstra och östra stadsdelar. Utöver fyrspar söder om Uppsala behövs också en utbyggnad av Dalabanan för att möjliggöra tågstopp i Vänge och Järlåsa, en helt ny järnvägslink mellan Enköping och Uppsala.

Planeringen i staden ska i första hand utgå från gång-, cykel- och kollektivtrafikanterna. Uppsala kommun ska skapa förutsättningar för en kraftigt expanderande kollektivtrafik för att uppnå minst ett fördubblat resande och därmed bidra starkt till att minska klimatpåverkan. Prioriterade busskörfält inrättas och signalprioritering ger ett bättre flyt i kollektivtrafiken. Infartsparkeringar upprättas för att minska miljöpåverkan och förbättra luftkvaliteten i innerstaden. Planeringen av nya bilbroar över Fyrisån stoppas, då sådana skulle leda till ökad trafikmängd.

Kollektivtrafik för ett jämställt resande

Sverige måste på kort tid minska klimatutsläppen kraftigt inom trafiksektorn för att klara klimatmålen. Tyvärr går utvecklingen alldeles för långsamt, utsläppen från vägtrafik har minskat marginellt de senaste åren men väntas vända uppåt igen inom de närmsta åren. Utredningen Fossilfri fordonstrafik som presenterar sina förslag på måndag visar att det inte räcker att byta bränsle i bilarna, vi måste också flytta över trafik från vägar till spår för att ha en chans att klara utsläppsmålen. Allra störst potential för klimatsmarta transporter finns i våra större städer, där det finns goda förutsättningar att bygga en bekväm och attraktiv kollektivtrafik.

Ett av de effektivaste sätten att öka attraktiviteten och kapaciteten hos kollektivtrafiken är att bygga spårvägar för lokala resor. Idag finns spårväg endast i Stockholm, Göteborg och Norrköping. I många större svenska städer finns stombusslinjer med tät trafik som redan idag skulle kunna göras om till spårvagn, och bli ett lyft både för klimatet och för stadsmiljön.

Utbyggd spårväg stödjer kvinnors resande mer än mäns resande eftersom kvinnor i större utsträckning åker kollektivt och har resmönster som är lätt för spårvagnslinjer att tillgodose. En undersökning från Malmö visar att män tar bilen vid 48 procent av sina resor, medan kvinnor bara tar bilen 34 procent. Om män började resa som kvinnor skulle koldioxidutsläppen minska med 31 procent, och partikelutsläppen med 21 procent. En satsning på motorvägar är alltså en investering i mäns transportslag, medan en satsning på kollektivtrafik är en investering i kvinnors

sätt att resa. Det är ännu ett argument för att göra en omfördelning i investeringar från väg till kollektivtrafik.

Den särskilda kollektivtrafiken

Behovet av färdtjänst påverkas till stor del av tillgängligheten i kollektivtrafiken. Ambitionen ska därför vara att anpassa kollektivtrafiken så att den kan fungera som ett alternativ till färdtjänst. Goda kommunikationer ska erbjudas alla trafikantgrupper. Kommunen måste verka för att kollektivtrafiken utformas på ett sätt som gör att den är tillgänglig för så många som möjligt.

Arbetet med att göra kollektivtrafiken mer tillgänglig innebär att både anslutningsvägar och busshållplatser anpassas till de funktionshindrades behov. Färdtjänst och sjukresor ska samordnas och en beställningscentral ska inrättas. Färdtjänsttaxan ska utformas så att den så långt som möjligt harmonierar med kollektivtrafikens taxor.

Energikrav och förnybar energi

För att klara klimatomställning är det nödvändigt att energianvändningen i Uppsalas fastigheter och bostadsbolag minskar. Detta arbete vill vi intensifiera samtidigt som vi också skärper energikraven vid nyproduktion. Alla bostäder som markanvisas i Uppsala ska förbruka högst 45kWh/kvm/år exklusive hushållsel med målet att 2017 kräva lågenergistandard. Energikraven ska skärpas med inriktning mot plushusstandard, det vill säga hus som producerar energi med hjälp av solceller, solfångare och mindre vindkraftsverk.

Alla fossila bränslena ska fasas ut från Uppsalas uppvärmningssystem, och all kvarvarande oljeeldning i kommunala fastigheter ska upphöra genom ägardirektiv till fastighetsbolagen. All el som kommunen köper in ska vara miljömärkt och de mest energieffektiva alternativen ska användas vid om- och tillbyggnad.

Vi föreslår också att kommunen investerar i vindkraft för att försörja kommunen med egen grön el till ett förmånligare pris. Uppsala kommun måste även ställa krav på Vattenfall att den fjärrvärme kommunen köper ska vara 100 procent förnybar och därmed fri från såväl kol som torv.

Bostäder

Uppsala måste utvecklas i takt med att Uppsalaborna blir fler. Strategierna är att utveckla ny bebyggelse där det finns och kommer att finnas stark kollektivtrafik. I pendeltågsstationsnära lägen och vid framtida spårvagnshållplatser ska bebyggelsen tillåtas bli tätare och i externa lägen även högre. På detta sätt kan man också spara de gröna kilarna och naturmarkerna mellan stråken. Boende behöver gröna marker och parker. Parker måste planeras in och bekostas av exploateringsintäkter.

Alla människor har rätt till en bostad och en bra boendemiljö. För att uppnå det krävs ett ökat bostadsbyggande, framförallt av hyresrätter där bristen är skriande. Uppsala kommun måste förvärva mark så att man blir en strategisk aktör när nya bostadsområden ska utvecklas, med kommunal service som förskolor, skolor mm. Genom tydliga ägardirektiv till Uppsalahem får vi bostadsbyggande både i staden och kransorterna. Det ska finnas lägenheter och hus för alla delar av livet och för både små och stora hushåll.

Uppsala kommun ska driva en aktiv markpolitik med markförvärv för främst bostäder. Vid markupplåtelse för bostadsändamål ska en del av bostäderna vara hyresrätter. Målet är att minst 30 procent av bostadsbeståndet i Uppsala ska vara hyresrätter, utöver studentbostäderna.

Studenterna är en oerhört viktig och vital del av Uppsalas utveckling. Därför ska plan- och byggnadsnämnden, fastighetsägarnämnden och Uppsalahem tillsammans arbeta fram en plan för byggnation och utökning av antalet studentbostäder. Det behövs också en utveckling av bostadsmarknaden med fler boendeformer. Att skapa utrymme för unga och studenter på bostadsmarknaden är en förutsättning för att Uppsala ska fortsätta vara en attraktiv stad.

Uppsala ska ligga i framkant vad gäller byggnadsteknik och arkitektur. Det ligger till grund för övergripande gestaltning av byggnader, stadsdelar och torgbildningar och ger arkitekter, boföretag och byggföretag ett viktigt verktyg.

Det behövs samarbeten med andra aktörer i vilka kommunen har en viktig roll att leda arbetet mot en gemensam målbild som kan konkretiseras i kvalitets- och hållbarhetsprogram. Erfarenheterna från arbetet med Östra Sala backe är viktigt i arbetet med andra stadsbyggnadsprojekt för att få fram miljömässigt hållbara stadsdelar. Östra Sala backe har potentialen att bli en hållbar stadsdel sett till byggnation och kollektivtrafik. Motsvarande sätt att arbeta med andra aktörer behöver utvecklas även för områden där kommunen har begränsat eller inget markinnehav.

Hållbar stadsutveckling med minskad miljö- och hälsopåverkan

Det som Uppsala är i behov av är inte enbart fler bostäder utan också en hållbar stadsutveckling. Uppsala ska ligga i framkant vad gäller byggnadsteknik och arkitektur. Det ligger till grund för övergripande gestaltning av byggnader, stadsdelar och torgbildningar och ger arkitekter, boföretag och byggföretag ett viktigt verktyg. Miljöpartiet vill att det inrättas ett arkitekturråd för att främja en hållbar bebyggelseutveckling. Rådet ska bestå av fristående experter inom olika kunskapsområden så som arkitektur, landskapsarkitektur, stadsbyggnad och ekologi. Var och en i rådet ska bidra med kunskap och erfarenhet inom sitt område. Rådets roll ska vara att ge kommunens politiker och tjänstemän vägledning i komplexa frågor rörande planering och utformning för främst nybyggnation. Rådets första uppdrag kan vara att delta i arbetet med ett arkitekturpolitiskt program.

Attraktiv stadsmiljö gynnar handeln. Tvärtemot vad en del tycks tro så gynnas inte bara stadsmiljön utan också handeln av att främja andra trafikslag framför bilen. Forskning visar att färre bilar och lägre hastigheter gör städer mer attraktiva.

Det som hotar cityhandeln är knappast förbättrade möjligheter för gångtrafikanter, cyklister och kollektivtrafikresenärer, fler bilfria gator och längre avstånd till bilparkering i city. Det som utgör ett reellt hot är den borgerliga alliansens fortsatta planerande för fler externhandelsområden.

Biltrafiken i City måste minska genom att det blir enklare att välja cykeln, bussen eller att gå. Fler cykelvägar, gånggator och på sikt spårvagn behöver planeras. För att minska luftföroreningarna på Kungsgatan kan man begränsa möjligheterna att använda den som genomfartsled för privatbilister. Uppsala behöver även göra en rejäl satsning på parker och träd i stadsmiljön, vilket bidrar till bättre luft. I Alliansens budget finns en stor satsning på att ta ned gamla stora träd och ersätta de med nya. I Miljöpartiets budget finns enbart en satsning att plantera nya träd. Gamla stora träd ska vårdas ömt och endast tas ned om de innebär fara för egendom eller liv.

Uppsala måste få en mer levande stadskärna. Gågatan på Kungsängsgatan kan utökas både genom att Svartbäcksgatan blir gång- och cykelgata mellan St. Olofsgatan och Skolgatan, samt att man undersöker om gånggatan på Kungsängsgatan söderut kan förlängas. Östra Ågatan med flera gator bör utvecklas till mer renodlade gång och cykelgator. Servicetrafik ska tillåtas på dessa gator

vissa reglerade tider. Fyrstorg och St. Erikstorg ska omvandlas från parkeringsytor till levande torgmiljöer.

Kommunen måste på ett bättre sätt samverka med Uppsala city för att såväl okommersiella platser, som cityhandel och stadspuls ska utvecklas. De satsningar som Alliansen gjort på externhandel har utarmat city på viss typ av service och affärer. Det behövs en analys av beslut om kollektivtrafikens dragning, satsning på extern handel, beslut om bilbroar etc får för negativ effekt på handeln i Uppsala. Att Uppsalas centrum lever och frodas är en mycket viktig pusselbit i en hållbar stadsutveckling.

Trafikens negativa inverkan på luften i centrum ska minska så att tillåtna halter av partiklar och kväveoxider inte överskrids.

Hållbar stadsdelsutveckling

Uppsala är en stad i ständig utveckling där nya stadsdelar adderas och integreras kontinuerligt, Eriksberg, Svartbäcken, Salabacke eller Gränby, Gottsunda och Stenhagen.

En gemensam byggsten i dessa stadsdelar är de stora bestånden av flerfamiljshus. Bostäder, som många gånger är i behov av upprustning och energieffektivisering. Detta skapar möjligheter. Genom att sätta de boendes behov i centrum kan upprustningsarbetet skapa både arbetstillfällen och bättre boendekvalitet. Det är något som är särskilt viktigt i de områden som lider av hög arbetslöshet och trångboddhet.

Det är viktigt att kunna känna stolthet över de egna kvarteren. Det är olyckligt att visa av stadsdelarna ofta diskuteras och hanteras på ett sätt som ensidigt fokuserar på problemen. Det har gjort att många områden får ett oförtjänt dåligt rykte. I stadsdelarna går det att se många kreativa initiativ som tyder på att det tvärtom är här, som kommuners utvecklingspotential är som störst. Det är politikens ansvar att skapa förutsättningar för att frigöra den potentialen. Uppsalahem har och tar ett stort ansvar för detta men vi anser att även övriga delar av kommunen behöver samlas för att tillsammans arbeta för att ta tillvara utvecklingspotentialen. Vi gör därför stora investeringar i vår budget på stadsdelsutveckling och förnyelse.

Miljöpartiet vill skapa förutsättningar för en bättre och snabbare upprustning som sätter de boendes behov i centrum. Det tjänar alla på. I samband med den nödvändiga upprustningen finns en unik chans att skapa nya jobb för de som bor i stadsdelarna. Runt om i landet finns flera positiva exempel på hur detta kan gå till. I Gårdsten och Hovsjö utbildas arbetslösa och anställs i arbetet med upprustningen. I Botkyrka finns liknande ambitioner för unga arbetslösa vad gäller långsiktig fastighetsskötsel, utomhusskötsel och byggarbete. Det är en viktig social investering som både kommunen och de som får jobb tjänar på. Varje person som går från arbetslöshet till arbete innebär också en stor besparing för staten genom minskade utgifter för t ex a-kassa, sjukförsäkring och Arbetsförmedlingens insatser. Miljöpartiet vill att dessa exempel ska bli fler och att även Uppsala, ska bli ett nationellt föredöme. Vi vill att Uppsala kommun och dess fastighetsbolag ska ställa krav i upphandlingar i dessa områden om att arbetslösa personer från områdena ska anställas i exempelvis byggtreprenaderna.

För att öka boendekvaliteten och skapa förutsättningar för nya jobb vill Miljöpartiet främja näringsliv, samhällsservice, föreningsliv, kulturverksamhet och nya mötesplatser. Detta kan ske genom kommunala insatser ensamt men också tillsammans med statliga myndigheter. Fler restauranger, replokaler och butiker behövs för att bidra till levande stadsdelsmiljöer sju dagar i veckan under både dag och kvällstid.

På sikt anser vi att det ska övervägas om en större andel av kommunens verksamheter kan förläggas till särskilt de stadsdelar som ligger längst från centrala Uppsala. Genom att öka samhällets och näringslivets lokala närvaro ökar tryggheten i områdena. I skapandet av ett starkt lokalsamhälle har kulturen en viktig roll, oavsett om den utövas på biblioteket, genom ideella föreningar eller på andra sätt. Teater, musik och skapande binder samman människor. Vi anser därför att Sävja ska få en sammanhållen mötesplats och att befintlig kulturverksamhet i Gottsunda ska säkras.

Nya bostäder bör anpassas efter behovet bland dem som redan bor i området, till exempel ungdomar som vill flytta hemifrån eller stora familjer som behöver större yta. Detta utesluter inte att bostadsbeståndets mångfald ökar även genom att till exempel studentbostäder byggs. Uppsalahem AB kan här bidra genom att förlägga delar av sina nya studentbostäder till stadsdelar som Gränby, Sävja och Stenhagen utöver de planer som finns om förtätning av Studentstaden.

Kransorternas utveckling viktigt när Uppsala växer

Vattholma och Vänge ska inte betraktas som några landsortshålor. Det är orter som ligger nära Uppsala och som har respektive kommer ha tågförbindelser med staden. I dessa och andra kransorter måste bebyggelsen utvecklas så att flerfamiljshus, service, äldreboenden, kontor, handel och annan slags verksamhet planeras på ett sådant sätt att kulturmiljöer kan bevaras, samtidigt som dessa orter utvecklas till stadsdelar snarare än landsortsbygder. Det här inte minst viktigt för att Uppsala stad inte ska förtätas så att parker försvinner och svälla ut med Urban Sprawl.

Landsbygdsutveckling

Uppsala är en av Sveriges största landsbygdskommuner, sett till antalet invånare på landsbygden. Det finns stor kompetens och många outnyttjade hållbara resurser som på landsbygden. Utvecklingen på landsbygden drivs av engagerade människor, föreningar och småföretag, många gånger med den gröna näringen, energikällorna eller besöksnäringen som bas. Det gör att vi reagerar på hur landsbygden ofta framställs i den allmänna debatten. Landsbygden är vare sig ett trevligt museum eller ett tärande område som förväntar sig att bli försörjt av andra. Landsbygden befolkas av människor med samma strukturella behov som människor i staden; med samma vilja att försörja sig, samma behov av utbildning och rekreation och samma utmaning att få ihop kraven i vardagen.

I såväl stad som land behövs god infrastruktur, bredband och telefoni, kommersiell och kommunal service, utbildad arbetskraft och sund fördelning och god ekonomisk hushållning med samhällets resurser. Men hur detta görs, hur man driver en politik för en positiv utveckling skiljer sig åt mellan stad och land. Därför behövs nya underlag, annan ekonomisk logik och andra ställningstaganden vid den praktiska utformningen av politiken. Vi föreslår att Uppsala kommun tar fram en landsbygdsstrategi tillsammans med utvecklingsgrupper.

För ska landsbygden förbli livskraftig är det viktigt att politiska beslut och politiska förslag tar hänsyn till att staden och landsbygden utvecklas sida vid sida.

När Uppsala fortsätter växa är utvecklingen av kransorterna en viktig pusselbit för att få till stånd en bra och hållbar utveckling. Större hänsyn tas till hur samhällsstrukturen utvecklas, så att vi inte tillåter en utbredning av villamattor i kransorterna som helt förutsätter bilinnehav. Från Miljöpartiets sida vill vi satsa extra mycket på att utveckla de orter dit det ska gå bra och spårburen kollektivtrafik, som till exempel Vänge och Vattholma. I flera kransorter ska närvärmeanläggningar också kunna försörja privata fastigheter med fjärrvärme.

Uppsala kommun ska utveckla sitt engagemang i Leader Upplandsbygd genom att fler nämnder och bolag engageras i medfinansiering av projekt inom Leader. Det är extra viktigt att kommunen stöttar Leaderprogrammet nu mellan ansökningsperioderna.

Jordbruksmark måste få ett starkare skydd mot exploatering i Uppsala kommun. Byggnation på värdefull åkermark bör undvikas, särskilt i anslutning till Uppsala stad. Miljöpartiet vill ha ett livskraftigt och ekologiskt hållbart jordbruk i Uppsala kommun. Kommunen ska själv vara en föregångare genom att lägga om driften av produktionen vid Jälla till ekologisk produktion.

Stad ska inte sättas emot land, stad och land är tvärtom beroende av varandra. Det måste få följder för hur politiken utformas.

Mark- och exploateringsstrategi

När kommunen ger markanvisning ska energikrav som innebär lågenergi-, passivhus- eller plushusstandard alltid ställas.

Det är illa att planeringen med att få förskolor i varje ny stadsdel inte fungerat. Men för att det ska fungera måste kommunen utveckla en tydligare mark- och exploateringsstrategi där förskola ska anläggas i den nybebyggelse som utvecklas. Genom att göra mer långsiktiga investeringar kan också snittkostnaden per elev hållas nere. I strategin för var förskolor ska lokaliseras behöver också hänsyn tas till att många föräldrar reser kollektivt till andra orter för att arbeta. Därför bör förskolor i ett bostadsområde läggas i anslutning till kollektivtrafik eller i färdriktningen mot centrum.

Det behövs en ekonomisk budgetmodell för att arbeta med exploateringsmedlen så att inte det demokratiska underskott som finns idag inte tillåts kvarstå.

Fysiska hinder i stadsmiljön och samhället

Möjligheten till delaktighet i samhället handlar till stor del om att kunna röra sig i staden. Den kanske viktigaste tillgänglighetsfrågan för personer med funktionsnedsättningar är fysiska hinder. Olika hinder uppstår beroende på säsong; på sommaren kan cyklar eller uteserveringar skapa tillgänglighetsproblem, på vintrarna är det snöröjning, eller brist på snöröjning, som skapar hinder.

Miljöpartiet höjer ambitionsnivån med en extra satsning på snöröjning. I den nya upphandlingen måste tydligare krav ställas för att resultatet ska förbättras och snöröjningen ska bli mer effektiv.

Natur

De gröna naturkilar som finns i staden ska i större utsträckning aktivt bevaras och utvecklas. De gröna naturkilarna är liksom allemansrätten och strandskyddet ett omistligt arv som ger Uppsala dess karaktär och attraktivitet.

Vi prioriterar skötsel och god tillgänglighet till Uppsalas friluftsområden. Uppsala kommun ska förvärva kringliggande mark på ett strategiskt sätt för att fler friluftsmarker och naturreservat ska säkras. Med en fritidskarta, utbyggda cykelvägar och kollektivtrafik till friluftsområdena får uppsalaborna närmare till naturen. På så sätt kan parkerna i centrala Uppsala avlastas och upplevelserna för uppsalaborna bli mer kvalitativa.

Krisen för ekosystemen står i skuggan av klimatfrågan, men frågan är minst lika viktig för vår framtid. Vi måste använda de produkter och tjänster naturen ger utan att utarma dem och äventyra ekosystemets kapacitet att ge avkastning i framtiden. Vi måste bevara den biologiska

mångfalden på gennivå, artnivå och ekosystemnivå. En tydlig politik där ”grön infrastruktur” som gröna stråk, skyddade naturområden, närnatur som kompletterar parkerna får utvecklas. I kommunen som stort behöver fler värdefulla naturmiljöer och artrika jordbruksmarker skydd mot exploatering eller igenväxt.

Kommunen ska verka för att åtgärdsprogrammen för hotade arter följs. Kommunen ska ta sitt ansvar för att följa EU:s miljökrav om skydd och skötselåtgärder i Art- och habitatdirektivet, mer om naturvården finns i kapitel 2b.

Grönområden är av mångfunktionell betydelse; för rekreation och andra sociala aspekter, biologisk mångfald, ekosystemtjänster, klimatförbättring, lokal hantering av t.ex. dagvatten och ofta förekommer kulturhistoriska värden i grönområdena. Tillgång till park och natur är av stor betydelse för människors psykiska och fysiska hälsa.

Miljö

Alla kommunala bolag och förvaltningar ska ha en miljöchef eller miljöansvarig. Det är nödvändigt för att säkerställa att miljöpolicies följs och att underlag finns om miljö- och climateffekter inför att beslut fattas. Naturligtvis kan dessa miljöansvariga ha olika inriktning beroende på vilket ställe i organisationen de jobbar. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har identifierat brist på miljökompetens som ett problem.

Miljöpartiet gör en extra satsning på Miljö- och hälsoskyddsnämnden på 3 mnkr. Vi lägger ett utökat uppdrag för att arbeta med förorenad mark, buller med flera miljöfrågor.

Anläggningar i natur och parker

En attraktiv stad är en aktiv, grön och skön stad. Parker, grönområden och områden för fritid och rekreation ska finnas i kommunens alla delar – i staden, i kransorter och på landsbygden. Grön närnatur ger utrymme för sportande och för den biologiska mångfalden. Ett program för parkernas utveckling ska tas fram större parker planeras när nya bebyggelseområden växer fram.

Lekparker finns i varje stadsdel. Gröna parker i olika storlek planeras in när ny bebyggelse växer fram. God tillgång till parker och andra grönområden är viktigt för folkhälsan och välbefinnandet eftersom det lockar människor till utevistelse. Miljöpartiet föreslår att inte bara lekparker utan också parklekar utvecklas, med parkleken i Rålambshovsparken i Stockholm som förebild.

Välskötta friluftsområden med god tillgänglighet är också viktiga för välbefinnandet och folkhälsan. Därför måste framförallt stadsnära mark köpas in för att säkra ett rikt friluftsliv och naturreservat för framtidens uppsalabor. Som ett led i denna funktion och för att avlasta centralt belägna parker byggs cykelvägar till friluftsområden och en friluftskarta arbetas fram och uppdateras kontinuerligt.

Stadsnära odling

Uppsala måste satsa på stadsnära odling för att stimulera småskalig och bostadsnära odling. Målet är att få nya odlingar, odlingar på okonventionella ställen, odlingar som ger glädje och som bidrar till att sprida kunskap och skapa kontakt mellan generationer och människor från olika delar av staden och världen. Men också att utveckla de odlings- och koloniområden som redan finns.

Ett område som lämpar sig för stadsodling och annan parkutveckling är området mellan Ulleråker och Fyrisån, som Miljöpartiet föreslår ska bli en ny utökad del av stadsträdgården.

Näringslivsutveckling

Kommunstyrelsen måste utveckla näringslivsdialogen för att skapa fler gröna jobb och få fler företag inom bland annat miljöteknikområdet i Uppsala kommun.

Dagarbetsmarknaden, de arbetstillfällena som finns på en plats, är också ett värdefullt sätt att mäta företagsklimatet. Vi vill stärka dagarbetsmarknaden i city, i stadsdelarna och i kransorterna.

Många nya jobb kommer till i småföretag. Uppsala har med sina kunskapsintensiva miljöer goda förutsättningar för utveckling av många små företag. Soloföretagare utgör en stor andel av Uppsalas företagare. Kommunstyrelsen ska identifiera målsättningar för hur ensamföretagarna kan ges bättre möjligheter att utvecklas, vilken betydelse de spelar för export av tjänster samt vilken effekt de har på övriga branscher.

Vissa av de delar som Uppsala kommun gör i sitt näringslivsarbete och varumärkesarbete, skulle näringslivet kunna göra bättre själva. Genom att renodla var offentliga medel ska användas och inte, blir Uppsala kommun en mer neutral och därmed starkare aktör. Främjande av branscher och nyföretagande, deltagande i STUNS mm är fortsatt mycket viktigt.

Kvalitet i turism och näringslivsutveckling stärker Uppsalas varumärke liksom att universiteten står sig väl i internationell konkurrens. Alla satsningar ska stämma överens med den profil Uppsala vill ha som seriös universitetsstad.

Besöksnäring

Turism och besöksnäringen har goda förutsättningar att utvecklas i och runt om Uppsala. Ekoturism, kulturturism och aktivitetsinriktade nöjen som cykling, turer och historisk turism ska utvecklas. Uppsala kommun måste helhjärtat ställa sig bakom att Linnés vetenskapliga gärning, *The Rise of Systematic Biology*, blir världsarv. Som ett från Linnés vetenskapliga arbete finns bevarat i historiska botaniska trädgårdar och insamlingsplatser med unika vetenskapliga värden. Ett tätare kunskapsutbyte ska inledas med Upplandsstiftelsen om hur de naturområden som Uppsala kommun ansvarar för ska bli mer besöksvänliga.

Uppsala har många fina utflyktsmål på cykelavstånd från city. Men det saknas bra cykelvägar. Genom att bygga nya cykelvägar i gröna stråk till populära utflyktsmål skulle vi inte bara få en attraktiv stad för alla som bor här utan även bli en attraktivare turiststad. Ett exempel på en sådan sträcka är cykelvägen till Ulva kvarn längs Fyrisån. Det är en fördel om cykelstråk till fina besöksmål kan utvecklas som slingor eftersom de då passar för träning med rullskidor och inlines, vilket skulle locka hit många motionärer på träningsläger då denna typ av slingor är få i Mellansverige.

Konsumentvägledning

Att hjälpa människor som hamnat på obestånd med skuldrådgivning är en stor vinst för den enskilde, den enskildes familj men även för samhället som tjänar på att överskuldssättningen minskar. Miljöpartiet avsätter 1 mnkr extra i budgetförslaget till skuldsanering och budgetrådgivning. Kommunens arbete med skuldsanering och budgetrådgivning måste bli mer känt bland allmänheten. Information om varor och tjänster samt produkters miljöprestanda ska gå snabbt och enkelt att få tag på via kommunen. Kommunen ska också bli bättre på att ge energi- och avloppsrådgivning åt invånarna för att underlätta klimatsmarta val.

Inriktningsmål

1. Kommunen ska planera för spårvagn och på annat sätt ha en stadsplanering som gynnar kollektivtrafikresandet, bidra till att kollektivtrafikresorna minst fördubblas till år 2020.
2. Uppsalaborna ska medverka i utvecklingen av city, stadsdelar, kransorter och landsbygden.
3. Kommunens fastigheter ska vara miljöanpassade och energieffektiva.
4. I Uppsala kommun ska andelen hyresrätter på bostadsmarknaden vara minst 30 procent samt tillgången på trygghetsbostäder för äldre god.
5. Stadsdelsutvecklingen ska vara långsiktigt hållbar.
6. Uppsala kommun ska ha en stark landsbygdsutveckling där gröna näringen, skolor, service och småföretagande växer.
7. Bevarande och utveckling av biologisk mångfald, naturmiljöer, parker och kulturmiljöer samt utveckling av stadsodling ska vara grunden för en modern stads- och landsbygdsutveckling.
8. Uppsala kommun ska vara en klimatsmart kommun som strävar efter en socialt, ekonomiskt och miljömässig hållbar utveckling.
9. Uppsala ska vara klimatneutralt år 2030.
10. Uppsala ska vara Sveriges främsta cykelstad. Cykeltrafikens andel av resorna ska fördubblas till 2020.
11. Uppsala ska uppfylla kraven i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Den allmänna och särskilda kollektivtrafiken ger personer med funktionsnedsättning samt äldre i vår kommun möjlighet att leva ett aktivt och oberoende liv.
12. Uppsalas friluftsområden ska upplevas som tillgängliga och attraktiva.
13. Kommunen ska i sin roll som markägare se till att all jordbruksmark brukas ekologiskt och skogsbruk bedrivs aktivt och naturvårdsanpassat.
14. Alla kommunala bolag och förvaltningar ska ha en miljöchef eller miljöansvarig.

Uppdrag

Till kommunstyrelsen:

1. att utveckla näringslivsdialogen med inriktning på hur Uppsala kan få fler gröna jobb
2. att vid varje markanvisning ställa krav på att nybyggnation förbrukar max 45 kWh/kvm/år
3. att utarbeta ett bostadspolitiskt program där studentbostäder, bostäder för sociala ändamål och kategoribostäder också innefattas
4. att inrätta ett arkitekturråd för hållbar bebyggelseutveckling
5. att förbättra uppföljningen gällande byggnation och det samlade beståndet av studentlägenheter
6. att genom avtal med Uppsalahem och andra bostadsföretag säkerställa en byggnation om minst 1000 nya studentlägenheter under nästa mandatperiod, minst 250 per år.
7. att genom intentionsavtal med de privata bostadsföretagen säkerställa att inga studentlägenheter avvecklas
8. att ta fram underlag för beslut om inrättande av en bostadsförmedling
9. att ställa om driften av produktionen vid Jälla till ekologisk produktion

Till gatu- och samhällsmiljönämnden:

1. att investera i egen vindkraft för generering av el till kommunens elbehov samt som en del i klimatomställningen
2. att inleda projektet Uppsala-Sveriges bästa cykelstad genom att kraftigt öka antalet cykelparkeringsplatser med säkra och moderna cykelställ, förbättra vinterväghållningen, inrätta en digital cykelkarta med cykelreseplanerarfunktion, markera cykelfiler i stadsmiljön med grön färg samt utveckla cykelvägnätet med en utbyggnad av snabbcykelstråk (till

City/Resecentrum från Gottsunda/Sunnersta, Flogsta/Stenhagen/Luthagen, Sävja, Storvreta, Årsta/Östra och Sala backe/Fålhagen)

3. att bygga cykelparkeringshus vid resecentrum
4. att avbryta planeringen av nya bilbroar i Kungsängsesplanadens förlängning och vid Ultuna
5. att sätta upp elplintar med betalning för laddning av elbilar i flertalet stadsdelar
6. att i samverkan med Uppsala läns landsting upprätta två infartsparkeringar i lägen med bra kollektivtrafik och utarbeta ett system där parkeringsbiljetten också fungerar som bussbiljett
7. att mäta biltrafikflödena och luftkvaliteten på fler platser i innerstaden
8. att inrätta busskörfält och signalprioritering för alla stombusslinjer
9. att stänga av Kungsgatan för genomfartstrafik för personbilar
10. att utveckla nya parker och plantering av fler träd i underförsörjda stadsdelar
11. att ta fram en grönstrukturplan
12. att sammanställa ett åtgärdsprogram för hotade arter i kommunen
13. att i samverkan med länsstyrelsen få till stånd ett stopp på licensjakten på skyddade rovdjur i Uppsala kommun

Till gatu- och samhällsmiljönämnden och Uppsala Parkerings AB:

1. att med parkeringsstrategin för Uppsala stad som grund vidta sådana åtgärder så att gatuparkeringen minskas

Till plan- och byggnadsnämnden:

1. att sänka parkeringsnormen i Uppsala stad
2. att inrätta Årike Fyris och Hammarskogs naturreservat
3. att se till att hänsyn tas så att de unika kulturhistoriska och vetenskapliga värden i Uppsala kommun som är aktuella i nomineringen av Linnés världsarv "The Rise of Systematic Biology" inte hotas

Till samtliga nämnder

1. att i all upphandling ställa krav på att utesluta material eller varor med kemikalier som har välkända negativa effekter på både människors hälsa och miljö i syfte att uppnå miljömålet "En giftfri miljö"

4.2 Pedagogisk verksamhet

Verksamhetsområdet omfattar förskoleverksamhet, förskoleklass, grundskola, fritidshem, fritidsklubb, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare.

Uppsala behöver en ny skolpolitik

Uppsala behöver en ny skolpolitik som ger lärarna tid att möta varje elev.

Miljöpartiet vill ge alla elever en ärlig chans att klara skolan, ge förskollärare, lärare och fritidspedagoger bättre arbetsvillkor och högre lön samt ge skolan arbetsro. De resurser vi avsätter i IVE ska genom bättre ekonomisk styrning gå till skolans viktiga verksamhet och inte försvinna i krånglig administration eller andra onyttigheter på vägen dit.

Alla barn har rätt till en ärlig chans i skolan. För att barn ska utvecklas utifrån sina förutsättningar behöver de tid med kunniga och engagerade lärare. Internationella studier pekar på just detta: behovet av bra lärare som har tid för alla sina elever. Det är mycket viktigare än fler nationella prov eller tidigare betyg.

Undervisningen ska ha en global utgångspunkt och ta hänsyn till elevernas erfarenheter och språk. Skolan ska främja likabehandling och arbeta mot mobbning. För att alla elever ska få en ärlig chans måste även fritidshemmen utvecklas.

Utvecklingen av olika friskolor har lett till ökad mångfald och möjlighet för elever att välja en utbildning som passar dem. Det fria skolvalet ska inte bygga på att det finns bra och dåliga skolor. Varje elev måste få tid med sin lärare och möjlighet att uppnå kunskapsmålen. Det ska gälla alla skolor

Miljöpartiet vill satsa på lärarna. Höjda lärarlöner och kompetensutveckling är viktigt för att öka läraryrkets attraktivitet och därmed för en bättre skola. Samtidigt behöver skolan en mångfald av pedagoger och kompetenser.

När grupper växer, specialpedagoger blir färre, skolbibliotekets bibliotekarier tvingas till deltid och elevhälsan inte fyller det behov som finns så blir vardagen i klassrummet tyngre. Mot denna utveckling ställer Miljöpartiet en politik som låter lärare vara lärare: mer tid till eleverna och minskad administration. Rektorerna ska ges goda förutsättningar att stödja lärarna och leda skolans utveckling. Det är också viktigt att rektorerna är samma pedagogiska stöd för fritidshemmen som de är för skolan. Med hjälp av en balanserad sammansatt styrelse sker detta mer modernt och effektivt.

Elever i skolan tvingas allt tidigare göra val som följer med dem genom livet. Därför är det viktigt att det finns platser på komvux eller folkhögskola för den som vill ta ett nytt steg i livet.

Lösningen på skolans utmaningar ligger inte i ännu fler reformer – utan i arbetsro och mer tillit till lärarna. Miljöpartiet litar på lärarna. Det är i kommunerna vi behöver säkerställa att det finns en resursbas för att anställa tillräckligt med lärare och för att värdera dem med en bra lön.

Lärarnas status och utveckling

Miljöpartiets gör en lärarlönesatsning som omfattar 30 mnkr 2014. Utöver detta kommer Uppsala kommun kunna få runt 9 mnkr i ökat stöd från staten för karriärtjänster. Dessa medel ligger inte i budgeten, men får inte glömmas bort. 10 mnkr tillförs barn- och ungdomsnämnden och utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden för att öka löneuppräknings med 0,5 procent. Denna uppräkning kommer också friskolorna till godo. För att Friskolorna ska få en tydlig signal om att medlen är tänkta att användas till lärarnas löner föreslår vi att kommunstyrelsen tar initiativ till ett intentionsavtal med friskolorna i Uppsala om att dessa extra medel riktas mot lärarlönehöjningar. Miljöpartiet ger också Styrelsen för vård och bilning ett direktiv att använda 20 mnkr ytterligare till höjda lärarlöner eller bättre arbetsvillkor. Dessa medel frigörs till nämnden genom att utdelningen till finansförvaltningen från produktionsnämnden minskar med 20 mnkr. Dessa medel avsätts alltså enbart till kommunens lärare. Friskolorna kan göra samma insats genom att ta medel från sin vinst och använda till höjda lärarlöner.

Satsningen på forskande lärare är också något som främjar lärarnas status.

Uppsala kommun ska arbeta aktivt med lokala avtal för fortbildningsinsatser och löneutveckling för lärare. Behovet är så stort att både centrala och lokala avtal kommer att behövas för att snabbare rätta till de felaktiga lönenivåer som lärarkollektivet har.

Utvecklingen av lärarlönerna är ett allmänintresse, eftersom att det handlar om att skolan behöver fler och duktiga lärare för att ge barn och ungdomar en god utbildning. I dag sker en lärarflykt och lärarhögskolorna har inte tillräckligt med sökande elever inom alla områden.

En bred överenskommelse behöver göras mellan partierna i Uppsala om en långsiktig plan för att successivt höja lärarlönerna.

Introduktionsåret för nyutexaminerade lärare

Enligt den nya skollagen ska alla lärare vara behöriga och legitimerade för att få en anställning och kunna undervisa. För att klara en övergång behövs en medveten satsning på fortbildning. Miljöpartiet anser att nyexaminerade lärare ska erbjudas en traineeprogram, motsvarande läkarnas AT-tjänstgöring, på en kommunal skola med mål att få en lärarlegitimation. I introduktionsprogrammet ska det finnas en mentor. Det är ett problem att staten genomför stora reformer på skolans område, utan att bidra med kostnaderna för reformerna. Som jämförelse kan ju nämnas just AT-läkarna som staten betalar för och har ett gemensamt upplägg för. Så länge staten inte tar sitt ansvar anser vi att Uppsala som en av Sveriges främsta utbildningsstäder ska visa att vi tar ansvar för att bedriva skolverksamhet inom lagens ramar.

Förskola

Varje barn är unikt och ska få utvecklas efter sina egna förutsättningar, på det sätt som passar barnet bäst. Därför är det viktigt att det finns en mångfald av barnomsorgsformer, med kommunala och enskilda förskolor, föräldrakooperativ, öppna förskolor och familjedaghem. Miljöpartiet ser ingen plats för vårdnadsbidraget i barnomsorgsutbudet.

Kvaliteten i förskolan måste öka. Några av de viktigaste måtten på kvalitet i förskolan är personaltätheten, antal barn i barngrupperna och andelen utbildade förskollärare. Miljöpartiet stöder Lärarförbundets målsättning på en genomsnittlig gruppstorlek om 15 barn och 5 barn per vuxen i förskolan. Det måste dock finnas utrymme för verksamheten att bedöma vilken gruppstorlek som fungerar i det enskilda fallet. När det handlar om mindre barn behöver grupperna vara ännu mindre, men det kan även handla om att det finns barn med särskilda behov som gör att gruppen kan behöva vara mindre. Med små barngrupper och många vuxna hinner

alla barn bli sedda och bekräftade och barn med särskilda behov kan tidigt fångas upp. För de små barnen är det extra viktigt att det inte är för många olika vuxna omkring dem, de behöver få personer att kunna knyta an till för att känna sig trygga. Under de senaste mandatperioderna har vi sett hur barngruppernas storlek har växt och personaltätheten minskat. Vi har även sett att den tid det enskilda barnet tillbringar på förskolan blir längre, vilket innebär att den faktiska personaltätheten är högre nu. Högre personaltäthet är inte bara viktigt för barnens utveckling, utan även för personalens arbetsmiljö. Färre barn i barngrupperna ger förskollärarna större förutsättningar att ägna sig åt pedagogiken. För att bedriva en god pedagogisk verksamhet med hög kvalitet är det också viktigt att det finns tid för planering.

Forskning visar att förskolan fyller en särskilt viktig roll för barn som kommer från mer missgynnade hemmiljöer. Förutom trygghet och sammanhang övas också färdigheter i förskolan som underlättar för barnet när det är dags att börja skolan. Det finns därför många skäl att utveckla möjligheten för barn, vars föräldrar är föräldralediga eller arbetssökande, att kunna delta i förskoleverksamheten.

Barnomsorgen är i alltför hög grad utformad efter en kärnfamiljsnorm. Miljöpartiet vill förändra barnomsorgen så att den passar för såväl ensamföräldrar, som sammanboende föräldrar och andra familjekonstellationer. Det kan exempelvis handla om att garantera en flexibel barnomsorg som sträcker sig utanför kontorsarbetstid.

För att ett barn ska få utvecklas så fritt som möjligt och nå sin fulla potential är det viktigt att barnet bemöts som en unik individ och inte som en representant för sitt kön. För att alla barn ska bemötas lika och inte i tidig ålder fastna i begränsande könsroller, krävs ett aktivt och målmedvetet jämställdhetsarbete redan i förskolan. Miljöpartiet vill därför att personal i förskola och skola ska ha kunskap i genuspedagogik. Här har också Uppsala kommun fått kritik av Skolinspektionen. Jämställdhetsarbetet är även viktigt i kontakten med vårdnadshavarna.

För att öka möjligheten att ta emot fler barn i förskolan behöver Uppsala kommun planera för fler förskolor. Det ska finnas en tumregel om att i varje nytt bostadsområde som byggs, måste också en förskola anläggas. Den brist på förskolor som finns i city och vissa stadsdelar måste byggas bort. Miljöpartiet ifrågasätter en stadsplanering som innebär att en stor mängd förskolebaracker byggs i parker och stadsnära naturområden. Det är en stadsbyggnadspolitik som bygger på ett kortsiktigt tänkande. Kommunen har ett långsiktigt behov av förskolor och ska planera för att förskolelokaler byggs så att det är klimatsmart, miljövänligt och integreras i ny bebyggelse med god tillgång till skolgårdar. Dessa tillfälliga förskolelösningar är dessutom tre gånger så dyra som normala förskolelokaler.

Satsningen på förskolebussar är ett bra sätt att snabbt öka tillgången på förskoleplatser. Uppsala ligger långt framme vad gäller kunskaper om utomhuspedagogik. I samverkan med Upplandsstiftelsen ska Uppsala kommun snabbt utöka antalet besöksmål för förskolebussarna och därigenom också kunna öka antalet förskolebussar och samtidigt satsa på naturpedagogik. Alla föräldrar i Uppsala som lämnar sina barn på förskolan vet vilket förtroende som krävs för att lämna över barnens säkerhet, hälsa och utveckling i någon annans händer. Föräldrar vill vara trygga med att barnen mår bra och har roligt. En viktig, men ofta förbisedd, aspekt är förekomsten av giftiga kemikalier. Det viktigt att förskolan är ”giftfri”. Barn är särskilt utsatta och känsliga för skadliga kemikalier. Deras biologiska utveckling, fysiska aktiviteter och beteende ger upphov till ökad exponering. Barn dricker mer vatten, äter mer mat och andas mer luft per kilogram kroppsvikt än vuxna. De biter och suger på saker, utforskar sin omvärld och vistas nära golvet där kemikalier samlas. Upprepad exponering under de första levnadsåren riskerar att skada nervsystemet, reproduktionssystemet, hormonsystemet och immunsystemet. Därför krävs

försiktighet, en ökad medvetenhet och ett breddat hälsotänkande, särskilt i de miljöer där barn vistas regelbundet.

Barn- och ungdomsnämnden har tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden, efter en motion som Miljöpartiet lagt i kommunfullmäktige, fått ett uppdrag att utreda hur riskerna med kemikalier i barnens vardag ska minska. Under 2015 måste det uppdraget kunna realiseras i konkreta upphandlingskrav och checklistor som ska implementeras i förskolorna.

För att kunna uppnå målet att vardagen för barnen ska innebära färre kemiska risker måste kommunen ha tydliga och högt ställda krav på hur förskolor, lekplatser och idrottsanläggningar byggs och renoveras. Som stor inköpare har Uppsala kommun makten att genom grön upphandling kräva att produkter ska vara fria från ämnen som inte är godkända enligt hårda miljö- och hälsokrav. Endast produkter som är bevisat säkra ska användas – barnperspektivet och försiktighetsprincipen måste gälla. Det är också viktigt att förbättra ventilationen och förbättra städningen i lokaler där barn vistas. Självklart ska enbart miljömärkta rengöringsmedel användas och andelen ekologiskt odlad mat ökas. Samtidigt är det viktigt att kommunen vidareutveckla informationsarbetet riktat till såväl förskolepersonal som föräldrar. Därmed underlättas medvetna val och minskade hälsorisker, både hemma och i förskolan.

Uppsalas öppna förskolor är mötesplatser där föräldrar kan träffas samtidigt som barnen kan leka med andra barn. Miljöpartiet vill att öppna förskolor ska finnas tillgängliga i alla delar av kommunen. För att skapa förutsättningar för unga föräldrar att möta andra unga föräldrar bör det också finnas särskilda tider för dessa på den öppna förskolan.

Grundskola

Skolan ska ge alla elever möjligheten att utifrån sina egna förutsättningar nå de uppsatta kunskapsmålen. Skolan ska även vara en naturlig mötesplats för barn och ungdomar med olika bakgrund och erfarenhet. Varje elev ska finna utmaningar och få stöd för att kunna utvecklas utifrån sina förutsättningar.

Skolresultaten skiljer sig mycket åt mellan olika skolor i kommunen. Genom en klok resursfördelningsmodell kan vi investera i de skolor och de elever som riskerar att inte nå upp till målen och på så sätt motverka ökade kunskapsklyftor. De elever som har störst behov av stöd ska prioriteras.

Varje skola ska årligen redovisa hur väl eleverna uppfyller målen och ta fram åtgärdsplaner för hur man ska hjälpa elever som riskerar att inte nå målen. Alla elever ska finna utmaningar för att kunna utvecklas maximalt i sin egen skola genom att där erbjudas olika slag av fördjupningsmöjligheter och stöd. Idag är det inte enbart läxhjälp, utan mer grundläggande utbildningsstöd, som elever som söker läxhjälp vill ha. Miljöpartiet anser att eleverna ska kunna klara skolan på skoltid. Om man förlägger delar av utbildningen till elevers fritid ökar risken för att elever halkar efter vilket får negativa konsekvenser för den enskilde eleven, den pedagogiska dynamiken i gruppen och lärarens arbetssituation.

Miljöpartiet tycker dock att "läxhjälpen" har positiva inslag, bland annat som kontaktyta mellan högskolestuderande och skolbarn, vilket ger förebilder som kan inspirera och öppna mentala dörrar som kan leda till att elever utan sådana förebilder i högre grad väljer att utbilda sig än de skulle ha gjort annars.

Extra stöd ska snabbt sättas in för de elever som inte uppnår målen och det ska finnas tillräckliga resurser i skolorna för detta. För att ge eleverna det stöd de behöver för att nå läroplanernas mål ska lärarna arbeta med kunskap och det pedagogiska uppdraget. Utöver de ska de kompletteras med andra vuxna, till exempel elevassistenter, fritidspedagoger, kuratorer, bibliotekariéer och

studievägledare. Alla elever som går ut grundskolan ska nå behörighet till gymnasiet. Vi vill inrätta fler studie- och yrkesvägledare per elev med den modell som används i utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden.

En utvecklad skolbarnomsorg med meningsfull samverkan med skolan förutsätter en högre personaltäthet än vad skolbarnomsorgen har idag. Uppsala kommun är idag en av de kommuner i landet som har lägst andel personal i fritidsklubbar och fritidshem. Som ett led i att höja kvaliteten i skolbarnomsorgen och möjliggöra en meningsfull samverkan med skolan ska personaltätheten därför öka.

Fritidshem

Skolornas fritidshem har en viktig pedagogisk uppgift i att komplettera och vidareutveckla elevernas lärande. Läroplanens intentioner om en nära samverkan mellan förskoleklass, skola och fritidshem måste genomföras i praktiken. Rektorerne har ett stort ansvar att vara insatta i verksamheten och utgöra samma pedagogiska stöd för fritidshemmen som de är för skolan.

Då de flesta yngre barn tillbringar mer tid på fritidshemmen än i skolan, är det viktigt att grupperna inte förblir så stora som de är idag.

Andelen utbildad personal behöver höjas och fritidspedagogerna måste även de få möjlighet till vidareutbildning och planeringstid. Att vara fritidspedagog är ett specialistyrke, som inte får övergå till att bli någon form av hjälplärare eller barnpassning

Gymnasieskola

Gymnasieskolan ska ge en god grund för såväl högskolestudier som yrkesarbete. Gymnasieskolan ska så långt som det är rimligt dimensioneras utifrån elevernas förstahandsval samt anpassas till arbetsmarknadens behov.

Idag är det en stor andel elever som avbryter gymnasiet och inte fullföljer utbildningen. All erfarenhet visar att det är denna grupp ungdomar som har det svårast att etablera sig på arbetsmarknaden. Därför måste avhoppet minska och andelen elever som fullföljer gymnasiet öka.

Svackan i elevunderlaget i gymnasieskolan innebär en neddragning av resurser för gymnasieskolan som helhet. Det kräver god planering och en förändringstakt som inte innebär att kvaliteten för de elever som går i gymnasiet får försämrats.

Miljöpartiet satsar därför 23 mnkr extra till gymnasieskolan för att utnyttja det minskade elevunderlaget till att öka lärartätheten och skapa bättre förutsättningar för fler elever att klara målen. Satsningen kan också stärka yrkesinriktade utbildningar, där prognoser visar att det finns goda möjligheter för elever att få arbete efter gymnasiet på grund av brist på utbildad arbetskraft.

Att välja skola ökar möjligheterna att få en skola som passar den enskilda eleven, samtidigt är det viktigt att det finns lika förutsättningar att göra ett bra val. Studie- och yrkesvägledarna är idag alltför få i grundskolan – det ger problem om eleven inte får rätt stöd att välja den gymnasieutbildning som passar bäst för hen. Vi vill inrätta fler studie- och yrkesvägledare per elev och erbjuda tydlig information inför gymnasievalet samt gemensam information för alla skolor.

Uppsala har alla förutsättningar att vara bland de bästa i landet när det gäller skolresultat. Målet måste vara att alla elever som påbörjat gymnasiet avslutar sin utbildning med godkända betyg.

Särskolan och gymnasiesärskolan

Särskolan finns till för elever som har allra störst behov av särskilt stöd. Särskolan ska ha en pedagogisk metodik som precis som övriga skolan bygger på vetenskaplig grund. Gymnasiesärskolan ska förbereda eleverna för det framtida arbetslivet.

Forskande lärare

En modern skola bygger på en forskningsbaserad undervisning. En satsning för att få fler forskande lärare i alla skolans stadier måste utvecklas. Forskande lärare ska vara knuten till en institution på ett universitet eller högskola, samt ska ha en plan för hur egen undervisning, samt skolan och kommunen ska kunna få del av de forskningsresultat läraren/forskaren får. Medel ska finnas att söka i kommunen för att forskningen ska kunna genomföras på ett kvalitativt sätt där forskningsmedel inte finns via universitetet. Det är viktigt att projekten utvärderas kontinuerligt och kommer verksamheten till del.

Modersmålsundervisning

Språk och lärande hör ihop. Forskning visar att barn med utländsk bakgrund, som har goda kunskaper i sitt modersmål har bättre möjligheter att lära sig svenska och även inhämta och utveckla färdigheter inom andra ämnen. Fler elever ska kunna erbjudas traditionell undervisning i modersmålet men också möjlighet att få läsa andra ämnen, såsom matematik, på sitt hemspråk. Språket ska inte vara en anledning till att en elev halkar efter. Skolverket har riktat kritik mot att inte alla berörda förskolebarn får samma möjlighet till modersmålsstöd. Med Miljöpartiets förslag som vi också haft med i tidigare budgetförslag skulle kommunen kunna ha erbjudit ett betydligt bättre modersmålsstöd.

I samband med nyrekrytering av förskollärare och lärare ska flerspråkighet efterfrågas. Det skapar förutsättningar att fler lärare också kan bedriva extra undervisning och ge studiehandledning på andra språk än svenska.

Modersmålslärarna ska knytas närmare till skolorna och ha en huvudplacering på en skola. Modersmålslärarna behöver inte ha pedagogisk behörighet enligt skollagen, men med tanke på att uppgiften är pedagogiskt avancerad ska Uppsala ha som mål att fler modersmålslärare är pedagogiskt utbildade och att dessa efterfrågas vid nyrekrytering.

Nya pedagogiska metoder som utvecklas inom Språkskolan och modersmålsenheten måste få ytterligare stöd.

Skolbibliotek

Alla elever i grundskolan och gymnasieskolan ska ha tillgång till skolbibliotek och skolbibliotekarie. Ett skolbibliotek handlar inte om att ha endast erbjuda en lokal med en samling skönlitteratur och facklitteratur. Det handlar också om att ha anställda skolbibliotekarier på plats som kan informera om litteratur, informationssökning och källkritik. Miljöpartiet vill satsa resurser på att det anställs fler skolbibliotekarier. Ambitionen är att alla skolbibliotek uppfyller samma nivå som Celsiusskolans bibliotek som blev utnämnd till Årets skolbibliotek 2013 av Nationella skolbiblioteksgruppen.

Styrelser för skolorna

I enlighet med den nya skollagen har skolor rätt att ha en styrelse. Miljöpartiet anser att kommunala skolor i Uppsala kommun ska utnyttja denna möjlighet. Rektor ska vara ordförande i styrelsen och styrelsen ska ha en väl avvägd sammansättning med representanter för lärare, personal och elever men också personer med koppling till universitet eller näringsliv. Syftet med

styrelsen är att rektor får en mer professionell och systematisk drift av verksamheten. Beslutsformerna kan tydliggöras. I takt med att fler skolor har självstyre kan kommunens skoladministration minska.

Elevernas rättigheter och inflytande

Miljöpartiet de gröna värnar om elevernas formella såväl som informella inflytande över skolan. Eleverna likställs i många avseenden med arbetstagare enligt arbetsmiljölagen och de har därför rätt att vara med och påverka det i skolan som också påverkar dem. Men tyvärr upplever elever ofta att det är svårt att påverka skolan och även om möjligheterna finns är det inte säkert att elevernas vilja når fram till skolläda, förvaltning eller ansvariga politiker.

För att förbättra elevernas möjlighet till inflytande över skolan för de som går i klass 7 till och med sista året på gymnasiet vill vi i Miljöpartiet därför att en ung person med egen erfarenhet av engagemang anställs som ungdomsombud och får i uppdrag att arbeta för att engagera elever i påverkansarbete och skapa forum där elever, lärare, tjänstemän, politiker m.fl. får möjlighet att träffas och föra en dialog om skolan med varandra. Utöver detta bör ungdomsombudet också ha en stöttande roll gentemot de elever som vill påverka sin skolgång oavsett om det sker genom elevråd eller på en mer informell väg.

Miljöpartiet vill att Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och Barn- och ungdomsnämnden ska ges i uppdrag att inrätta en tjänst som ungdomsombud. Ungdomsombudet ska ha ansvar för att utveckla och förbättra elevinflytanden i stadens skolor.

Skolor ska aktivt arbeta med och utvärdera likabehandlings- och antimobbingplaner. De planer man inför ska vara vetenskapligt beprövade och ha visats ha positiv effekt.

Elevers hälsa

Elevers trygghet och trivsel är viktiga förutsättningar för kunskapsutveckling. Alla skolor ska uppfylla skollagens krav på psykolog, kurator och skolsköterska på varje skola, med minst 2 hälsobesök per år. Uppföljning av elevhälsorarbetet är centralt. De årliga elevhälsorapporterna måste utvecklas och förbättras för att göra arbetet mer förebyggande och främjande. Miljöpartiet tycker att det vore värdefullt att göra ett pilotprojekt för ökad elevhälsa på några utvalda skolor. Tanken är att alla elever erbjuds minst tre besök hos elevhälsoteamet per år. Syftet är att fånga upp ungdomar med psykiska problem och andra dolda problem på ett tidigt stadium. I en utvärdering av pilotprojektet kan sedan lärdomar dras som kan förbättra elevhälsorarbetet på alla kommunens skolor.

Bättre skolmat

Alla elever har rätt till en god, näringsriktig och bra skolmat. Skolor ska därför ha egna tillagningskök, vilket ger högre kvalitet på maten, bättre hushållning och mindre slängd mat. Från klimat och miljösynpunkt är det bra om skolköken utgår ifrån SMART-konceptet, där bland annat, ekologisk mat, säsongstänkande, mycket mer vegetariska råvaror, rätt slags kött, och minskade transporter betonas. Andelen ekologiska varor ska öka till 100 procent år 2023. Inget kött som inte uppfyller svenska djurskyddskrav ska serveras. All skolmat ska vara kostnadsfri för eleverna.

Likvärdiga skolor

Föräldrarnas utbildningsbakgrund är den bakgrundsfaktor som har störst betydelse för en elevs slutbetyg i grundskolan. Redan i årskurs 3 kan denna faktor avläsas, visar kommunens uppföljning. Så ska det inte vara. Skolan ska ge alla elever samma möjligheter att klara målen. Vi är positiva till att resurstilldelningen viktas utifrån elevernas skiftande förutsättningar.

Tilldelningen av resurserna måste ständigt uppföljas och utvärderas så att de får bästa möjliga effekt. Alla skolor ska också kunna erbjuda extra stöd för till exempel undervisning på modersmålet så att alla elever når kunskapsmålen.

Hållbar utveckling i undervisningen

FN:s årtionde för utbildning för hållbar utveckling pågår till 2014. Syftet med årtiondet är att integrera principer, värderingar och kunskaper för hållbar utveckling i all utbildning och i allt lärande, så att människor ges möjlighet att ställa om samhället och hitta lösningar på världens ekonomiska, sociala och miljömässiga utmaningar. Alla elever i Uppsalas skolor ska känna till perspektiven om en hållbar utveckling och fler skolor få utmärkelser för hållbar utveckling.

Lärande utanför klassrummet kan medföra mycket positivt. Utomhuspedagogik tillåter elever att vara aktiv i lärandet och ger kunskaper och förståelse för naturen och miljön. Genom ökade anslag till Upplandsstiftelsen så kan naturskolan i Uppsala stärkas. Det utbildningsmaterial i matematik utomhus som naturskolans lärare utvecklat ska spridas till lärare på förskolan och grundskolan.

Jämställdhet i skolan

Flickor presterar bättre än pojkar i skolan, flickor mår sämre än pojkar och flickor utsätts oftare för trakasserier än vad pojkar gör. Olika föreställningar om kön hindrar både flickor och pojkars utveckling men genom medvetet arbete kan detta brytas i skolan. För att aktivt kunna arbeta med jämställdhetsintegrering måste det på varje förskola och skola finnas fortbildade lärare. Rektorer och lärare ska erbjudas utbildning i genuspedagogik och normkritik och det långsiktiga målet är att de finns genuspedagoger på varje förskola och skola.

Broar mellan gymnasieskolan och arbetsmarknaden

Miljöpartiet vill att det i skolan ska erbjudas arbetsmarknadskunskap. Genom sådan information ska elever få veta mer och få stöd i sitt framtida yrkesval, vilket är mycket viktigt på en allt tuffare arbetsmarknad. Informationen skulle dels behandla hur arbetsmarknaden ser ut och dels om vägen för att ta sig dit man önskar i sitt framtida yrkesliv. Det behövs fler broar mellan gymnasieskolan och arbetsmarknaden. Information i tidigt skede under skoltiden ökar motivationen och intresset för det framtida yrkeslivet.

Inriktningsmål

1. Skolorna ska ha ett bra samarbete med Uppsala universitet och Sveriges lantbruksuniversitet i syfte att nå bättre kunskapsmål.
2. Förskolan och skolan ska vara trygg och ha nolltolerans mot mobbing, kränkande särbehandling och våld.
3. På varje förskola ska det finnas personal som utbildats i jämställdhetspedagogik samt att hbtq-certifiering av verksamheten påbörjas
4. Skolmiljön och undervisningen ska vara av hög kvalitet med höga kunskapsmål. Resultaten i Uppsala kommuns skolor ska vara bland de bästa i landet.
5. Elever ska ha god information och inblick i sin utveckling och sina behov av stöd i skolan.
6. Uppsalas skolor ska vara moderna och bygga på forskningsbaserad undervisning.
7. Personaltätheten ska öka i förskola, skola och fritidshem
8. Alla elever som lämnar grundskolan ska nå behörighet till gymnasiet.
9. Alla elever som påbörjar en gymnasieutbildning ska också ska avsluta en utbildning.
10. Elevinflytandet i skolan ska öka.

11. Planeringen för lokaler för den pedagogiska verksamheten ska ske långsiktigt och på ett sådant sätt att behovstäckning uppnås och lokalöverskott inte uppstår. Kostnadseffektiva lösningar med flexibla användningsområden ska vara grunden för effektivt lokalutnyttjande.
12. Den genomsnittliga gruppstorleken i förskolan ska inte överstiga 15 barn per grupp, med en variation mellan små barn och äldre barn.
13. Miljögifter i barnens vardag ska minska genom ett systematiskt förbättringsarbete.
14. Varje skola ska ha en styrelse.
15. Kommunen ska möjliggöra för närhet till skola för elever i hela kommunen.
16. Alla elever i Uppsalas skolor ska ha kunskap om perspektiven för en hållbar utveckling.

Uppdrag

Till kommunstyrelsen:

1. att avveckla vårdnadsbidraget
2. att skriva ett intentionsavtal med friskolorna i Uppsala om att den höjning av skolpengen som föreslås i IVE kommer även kommer friskolelärarna till del i form av ökade lärarlöner
3. att säkerställa att lokalförsörjningen tryggas med ett långsiktigt fokus, minskat behov av tillfälliga dyra baracklösningar och höga krav på god arbetsmiljö för elever, lärare och övrig personal

Till barn- och ungdomsnämndens och utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden:

1. att säkerställa och följa upp att hälsoplaner och drogförebyggande arbete finns på samtliga skolor
2. att minska lärarnas administrativa börda
3. att säkerställa att samtliga grund- och gymnasieskolor har god tillgång till skolbibliotek, studie- och yrkesvägledare
4. att säkerställa och följa upp att alla grund- och gymnasieskolor har tillgång till elevhälsoteam med skolsköterskor, skolpsykologer och kuratorer
5. att i några utvalda skolor satsa på ett pilotprojekt med förebyggande skolhälsovård i utökad omfattning med syfte att hitta former för att öka elevhälsan och bättre nå unga med psykisk ohälsa. Att hitta former för ett utökat samarbete med landstinget borde vara en del av dessa pilotprojekt
6. att utöka möjligheterna till ämnesundervisning på modersmålet under skoltid
7. att säkerställa och följa upp alla skolors aktiva arbete med likabehandlingsplaner
8. att skapa tydliga arbetsformer för lektorer och forskande lärare för att deras kunskaper ska tas tillvara i skolan och kommunen
9. att ha information om arbetsmarknadskunskap sista året i grundskolan och första året i gymnasieskolan

Till barn- och ungdomsnämnden:

1. att ta fram en handlingsplan för att successivt höja kvaliteten i skolbarnomsorgen
2. att fritidshemmens pedagogiska verksamhet stärks
2. att möta behovet av flexibla öppettider i förskolan och barnomsorg på obekvämt arbetstid

Till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden:

1. att följa grupper under 25 år avseende egenförsörjning genom utbildning och sysselsättning
2. att inrätta en funktion som ungdomsombud

4.3 Vård och omsorg

Området utgörs av det kommunala ansvaret för barn och ungdomar, vuxna med funktionsnedsättning, äldre samt människor som har sociala hinder eller saknar egen försörjning. Områdets lagstiftningar är socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), hälso- och sjukvårdslagen (HSL), lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) samt lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).

Utvecklingsförutsättningar

Även om de flesta äldre är friska så kommer för många en tid då allt fler sjukdomar gör sig påminda, kraften tryter, det dagliga livet blir besvärligare och behovet av samhällets stöd ökar. Med en ökande andel äldre i befolkningen kommer behovet av vård och omsorg öka. Med förebyggande insatser och goda möjligheter till en aktiv ålderdom kan människors välmående öka och vårdbehov senareläggas.

Alliansen visar i sin budget en figur över befolkningsutvecklingen i sitt budgetförslag (Uppsala 2012-2030) där man kan se att från 2021 sker en explosionsartad ökning av antalet äldre personer över 80 år. Alliansen har ett resonemang om att man redan nu behöver öka resurserna kraftigt för att klara ökningen 2021. Vi tycker att det är felaktigt att utöka kostymen nu och sedan riskera att dra ner. Insatser behöver göras för att främja hälsa hos de som blir äldre, det främjar vi genom större satsningar inom andra budgetområden – stadsutveckling, kultur och fritid mfl områden.

Det är också konstigt att alliansen inte ser behoven inom de övriga sociala nämnderna. För nämnden för hälsa och omsorg gör vi riktade satsningar och förebyggande arbete inom socialnämnden för barn och unga finns inom den sociala investeringsfond som inrättas i Miljöpartiets investeringsbudget.

Uppsala behöver utveckla folkhälsoarbetet för att skapa förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen. Vi vill att arbetet med att nå grupper som är extra utsatta för ohälsa fördjupas.

En växande långtidsarbetslöshet samt att stora grupper ungdomar inte kommer in på arbetsmarknaden kan kraftigt komma att öka behoven av ekonomiskt bistånd och därmed kommunens kostnader. Det är viktigt att utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har ett utrymme för ekonomiskt bistånd samt de satsningar på arbete och utbildning som behövs för att människor ska ha möjlighet till egen försörjning.

Villkoren för socialtjänsten behöver uppmärksammas. Flera enheter uppvisar idag en alarmerande hög personalomsättning. Det är ett problem vad gäller arbetsmiljö och arbetsbelastning för anställda, men också för socialtjänstens möjlighet att behålla erfarenhet och kompetens i personalgrupper som utför ett ofta svårt och komplext arbete. En för stor ärendemängd innebär i slutändan ökade kostnader eftersom arbetet med att följa upp insatser och beslut försvåras. Att satsa på fler socialarbetare och minskad personalomsättning är en investering som med stor sannolikhet kommer att innebära minskade kostnader för exempelvis ekonomiskt bistånd och dyra placeringar. Vi anser att Uppsala behöver sätta upp mål för att minska personalomsättningen och ta ett helhetsgrepp på frågan om arbetsbelastning och arbetsvillkor för anställda inom socialtjänsten. Vi välkomnar lönepolicyn som pekar ut att socialtjänsthandläggarna ska prioriteras i kommande löneöversyner, detta måste de facto inte enbart sättas på papper, utan också genomföras.

Självbestämmande, mångfald och kvalitet i äldreboendet

Utbildad personal, kontinuitet och självbestämmande är grunden för en god äldreomsorg. De äldre ska kunna påverka innehållet i hemtjänsten och insatserna i vårdboendet och ska kunna välja mellan olika vårdboenden.

Att bo där man trivs, ha nära till vänner, familj eller aktiviteter förbättrar livskvaliteten. Det är en självklarhet att äldre ska få fortsätta bo tillsammans med sin partner. Vi vill se en ökad mångfald av vårdboenden i Uppsala genom att erbjuda kommunala vårdboenden att bli självstyrande enheter. Därigenom ges personalen en ökad delaktighet och möjlighet att lokalt utifrån de boendes behov påverka och utforma vårdens innehåll på varje boende. På så sätt kan vårdens innehåll utvecklas och förutsättningar för en vård med mer kvalitet skapas. Vi vill underlätta möjligheten för olika kategoriboenden, till exempel för olika språkgrupper. Vi vill också se satsningar på nybyggnation av vårdboenden i alla större kransorter i kommunen, där det inte finns vårdboenden idag.

Nya vårdboenden ska byggas i den takt som behoven visar men även andra seniorbostäder behöver utvecklas för att skapa möjligheter för de äldre som vill bo i en trygg och säker miljö. Att kunna bo kvar hemma även när hälsan sviktar kräver ytterligare utveckling av hemtjänstens insatser. Genom medbestämmande och stöd till personer som vårdar eller stödjer anhöriga kan människors behov bättre tillfredsställas.

God mat är en valfråga

God mat ger livskvalitet och kan bidra till trygghet och social samvaro. Att få mat som smakar och luktar gott skapar en bättre aptit och förebygger näringsbrist. Lokalt tillagad mat på äldreboenden och en satsning i hemtjänsten på att laga mat hemma hos de äldre någon eller några dagar i veckan gör att matkvaliteten höjs. Ekologisk mat är också viktigt för de äldre, liksom att maten är näringstät för äldre som inte klarar av att äta så stora mängder. Kommunen behöver också utveckla fler möjligheter för äldre att äta tillsammans.

Delaktighet och hälsofrämjande vardag för äldre

Äldreomsorgen ska grundas i ett aktivt hälsofrämjande arbete som möjliggör såväl upplevelser som fysisk aktivitet dagligen. Miljöpartiet har tagit initiativ till att såväl äldrenämnden som nämnden för hälsa och omsorg ska arbeta med fysisk aktivitet på recept, FAR inom respektive ansvarsområde samt att medicinskt ansvariga för rehabilitering, MAR, ska anställas i kommunen. Uppsala behöver fortsätta utveckla insatser som är hälsofrämjande och rehabiliterande. Det leder till bättre hälsa och större självständighet för individen samt senarelägger vårdbehoven.

Mötesplatser och andra öppna insatser måste utvecklas för att möta nya generationers behov. För att alla ska få information om vilka möjligheter det finns för äldre till ett rikt liv samt för att rätt kunna bedöma framtida behov ska uppsökande verksamhet prioriteras. Det finns idag en regel som säger att politisk verksamhet inte får förekomma på de äldres mötesplatser. Det hindrar möjligheten för de äldre att ordna politiska utfrågningar och debatter. Denna regel måste självklart ändras så att äldre får möjlighet att diskutera alla olika slags politiska frågor. Diskriminering av olika åldersgrupper måste förhindras genom att vi verkar för att inte segregera olika åldersgrupper.

Krav på hbtq-certifiering inom all biståndshandläggning

Hbtq-kompetensen bland medarbetare och politiker ska öka. Vi vill att hbtq-certifiering av biståndshandläggare införs för att alla kommunens invånare ska erbjudas service på ett likvärdigt sätt.

Större respekt för personer med funktionsnedsättning

För att skapa en god hälsa samt ekonomisk och social trygghet för personer med funktionsnedsättning ska det funktionshinderpolitiska arbetet i kommunen inriktas mot att undanröja hinder för delaktighet i samhället, motverka diskriminering och ge förutsättningar för självständighet och självbestämmande.

Barn och ungdomar med funktionsnedsättning ska ha möjlighet att växa upp i sina föräldrahem. En förutsättning är att ett starkt stöd och avlastning utvecklas för föräldrarna. Vuxna personer med funktionsnedsättning behöver möjligheter till en meningsfull sysselsättning.

Samtliga nämnder och bolag har ansvar för att arbeta aktivt med tillgänglighet. Arbetet med att öka tillgängligheten och undanröja hinder för delaktighet i samhället måste intensifieras.

De kommande åren finns stora behov av att tillskapa fler och nya bostäder med särskild service. Det är viktigt att de bostäderna tas fram med utgångspunkt i Socialstyrelsens allmänna råd vad gäller antalet bostäder per boendeenhet samt lokalisering av dessa.

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning ska implementeras.

Ansvar för sysselsättning ökar

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade slår fast rätten till goda levnadsvillkor. Trots det har det de senaste åren kommit varningar och vittnesmål från funktionshinderrörelsen om att rätten till självbestämmande och möjligheten till ett liv som andra har inskränkts, mot lagstiftningens intentioner. De varningarna behöver tas på allvar. Miljöpartiet föreslår att Uppsala kommun inrättar en LSS-ombudsman. Funktionen ska kunna informera, vägleda och ge stöd till personer som omfattas av LSS-lagen och deras närstående.

För att utveckla kvaliteten och innehållet på LSS-insatser i Uppsala föreslår vi också ett LSS-råd som komplement till dagens kommunala handikappråd.

Kommunen kommer under perioden att få ett större ansvar för att skapa sysselsättning för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Särskild uppmärksamhet riktas till personer med psykisk ohälsa. Miljöpartiet vill utveckla arbetet med olika former av sysselsättning. Målet ska vara att individen kan övergå i arbete eller studier. Det är viktigt att sysselsättningsinsatser utgår från individuella behov, önskemål och förutsättningar snarare än generella sysselsättningsåtgärder för alla.

Kontinuitet och kvalitetsutveckling med stark brukarmedverkan vid de kommunala träffpunkterna för personer med psykosocial ohälsa måste värnas. Miljöpartiet vill att träffpunkterna ständigt ska vidareutvecklas i nära samverkan med brukare, medlemmar och personal vid träffpunkterna.

För att öka brukarnas inflytande och tillvarata deras kunskap och erfarenheter i utvecklingen av kommunens arbete vill Miljöpartiet att Uppsala kommun ska påbörja arbetet med brukarrevisioner. Det är ett verktyg för kvalitetsarbete och verksamhetsutveckling som fokuserar

på frågor om bemötande, delaktighet och inflytande. Det är ett viktigt komplement till befintliga verksamhets- och individuppföljningar.

Samverkan mellan kommun och landsting runt personer med psykisk funktionsnedsättning, psykisk ohälsa och personer med omfattande funktionsnedsättning behöver vidareutvecklas under de närmsta åren för att utnyttja resurser optimalt och säkra bästa möjliga hälsa.

Satsning på Daglig verksamhet och HAB-ersättning

De senaste åren har Daglig verksamhet fått sämre ekonomiska förutsättningar vilket i flera fall har påverkat både personaltäteten och innehållet i verksamheten. I Uppsala finns många goda exempel på verksamheter som bidrar till att ge den enskilde stimulans, utveckling och gemenskap. Vi vill att fler verksamheter ska kunna utvecklas i samma anda. Vi vill därför göra en förstärkning på Daglig verksamhet för att stärka kvaliteten och utveckla verksamheten. I det arbetet är självklart deltagarna de viktigaste aktörerna.

Den ersättning som utgår till personer inom Daglig verksamhet, så kallad habiliteringsersättning, är fortfarande för låg. En stor del av ersättningen äts upp av kostnader för busskort och andra ökade utgifter i samband med daglig verksamhet. Vi vill göra en betydande höjning av ersättningen och att den därefter ska ses över kontinuerligt genom en indexreglering.

Kommission mot psykisk ohälsa

Den psykiska ohälsan ökar, vilket märks inte minst genom att allt fler efterfrågar och behöver insatser inom socialpsykiatri. Psykisk ohälsa orsakar stort lidande både för personen som drabbas och för dess närstående. Det riskerar också att leda till ekonomisk utsatthet, minskade livsmöjligheter, ökad risk för somatisk ohälsa och ett långvarigt utanförskap från arbete och studier.

Orsakerna till ohälsan är komplexa, och på samma sätt behöver lösningar och åtgärder vara det. De behöver ta hänsyn till individens hela livssituation. Miljöpartiet menar att volymökningarna inom nämnden för hälsa och omsorgs område behöver tas på allvar. Vi vill tillrätta en kommission mot psykisk ohälsa. Kommissionen ska bestå av politiker, tjänstemän, företrädare från brukarrörelsen samt forskare och ha i uppdrag att föreslå åtgärder för att förbättra den psykiska hälsan och förbättra möjligheterna till arbete, sysselsättning och hälsa hos personer med psykisk ohälsa.

Fler förebyggande insatser och samverkan med barn och ungdom

Samarbetet mellan förskola, skola och socialtjänst måste utvecklas för att upptäcka och ta tag i problemen i tid och möta barn i behov av stöd. Med fokus på förebyggande insatser, lokala lösningar och andra bra komplement till de placeringar som görs i hem för vård eller boende (HVB) kan resurserna användas bättre samtidigt som den sociala barn- och ungdomsvården stärks och utvecklas. Barn och ungdomar med problem ska erbjudas adekvat och evidensbaserad behandling. Barnperspektivet behöver stärkas genom att barn och ungdomars uppfattning beaktas. Beslut och åtgärder ska följas upp utifrån ett barnrättsperspektiv.

Ett tydligt barnperspektiv behöver också finnas vid insatser till personer med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd. Barn som lever i ekonomisk utsatthet behöver få insatser som gör att de kan vara fullt delaktiga i skolan och ha möjlighet till en jämlik fritid.

Nytt handlingsprogram mot hedersrelaterat våld och ökade satsningar för att minska allt slags våld i nära relationer

Det förebyggande arbetet mot och kompetensen om hot och våld grundat i föreställningar om heder behöver ses över och utvecklas. Det finns behov av utbildningsinsatser för att personal inom exempelvis skola och socialtjänst både ska kunna se tecken på utsatthet och kunna hänvisa till ett bra stöd. Miljöpartiet menar att en handlingsplan och en samordnare med specialistkompetens om hedersrelaterat hot och våld skulle möjliggöra ett mer professionellt och verksamt arbete för att förebygga hot och våld samt bättre stödja personer som blir utsatta.

Antalet anmälda våldsbrott har ökat även om ökningen har avtagit. Det brottsförebyggande arbete och stödet till brottsoffer behöver utvecklas. Kvinnor som är offer för mäns våld har rätt till skydd, samtal och övrigt stöd från både professionell verksamhet och föreningsverksamhet. Personer som utövar våld ska erbjudas professionell behandling för att bryta sitt våldsutövande. Uppsala kommuns arbete med våld i nära relationer ska ha en hög kompetens också om våld i samkönade relationer.

Uppsalas resurscentrum för våld i nära relationer, Nexus, är en viktig satsning som samlar insatserna för dem som utsätts för våld i nära relationer. Miljöpartiet ser flera viktiga utvecklingsområden för Nexus och Uppsalas arbete för våld i nära relationer.

Vi vill verka för en satsning på arbete med våldsutövare. Till det behövs ekonomiska resurser. Uppsala kommun måste ta sitt ansvar i att erbjuda professionell behandling till personer som utövar våld i nära relationer. Miljöpartiet vill se en samverkan med Mottagningen mot våld i nära relationer i Uppsala, MVU, som är en av landets ledande aktörer inom området.

Kvinnor med funktionsnedsättning är en särskilt utsatt grupp. Trots det är kunskapen ofta bristande och beredskapen låg för att möta kvinnor med funktionsnedsättning som utsätts för våld. Miljöpartiet vill se utbildningsinsatser inom en rad olika områden, bland annat vård- och omsorgspersonal. Det behöver även införas handlingsplaner på boenden, träffpunkter och inom daglig verksamhet för att fler ska kunna upptäcka och agera om någon utsätts för hot och våld.

Våld i nära relationer förekommer i alla åldersgrupper. Kunskap för att kunna upptäcka förekomst av våld behöver även finnas hos personal inom äldreomsorgen.

Uppsala kommuns kvinnofridsprogram behöver uppdateras. Miljöpartiet vill att kommunfullmäktige ska anta en ny handlingsplan då det är ett strategiskt viktigt dokument med ansvar som delas av flera olika nämnder.

En viktig del av arbetet med våld i nära relationer sker av eller i samarbete med den idéburna sektorn. Det är viktigt att det finns goda förutsättningar för deras arbete och att Uppsala kommun har en aktiv samverkan med den idéburna sektorn och tar tillvara på den kunskap och kompetens som finns där.

Insatser för människor med beroendesjukdom

Drogfrihet är det primära målet för arbetet med personer med missbruk och beroende. Det ska därför styra valet av behandlingsinsatser och eftervård. För personer som är beroende av alkohol och andra droger sker en utbyggnad av öppenvård och träffpunktsverksamhet för att stödja nykterhet i boendet. Ett så kallat halvvägshus ska erbjudas för behandling och som en länk i boendekedjan för utslussning till ett självständigt liv. Eftervård och nära samarbete med behandlingshem (HVB-hem) sker för att förkorta tiden i den slutna vården och skapa högre kvalitet i eftervården. Det är väsentligt att fokus i arbetet ligger kvar mot drogfrihet även i

öppenvårdsverksamheten, så att inte utbyggnaden av öppenvården i första hand motiveras av kortsiktiga besparingar. I Uppsala utvecklas samverkan med Landstinget i enlighet med Socialstyrelsens nationella riktlinjer för missbruks- och beroendevård, med betoning på evidens och kompetenshöjning i vården.

Boendesituationen för utsatta

I Socialstyrelsens översyn "Hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden" (2011) hamnade Uppsala på en bottenplacering. Boendesituationen för personer som har ekonomiska svårigheter, låga inkomster eller sociala problem måste förbättras. Många har behov av olika stödinsatser för att kunna fungera i ett eget boende. Miljöpartiet ser behov av att ta fram en strategi för Uppsalas arbete mot hemlösheten.

Specialutformade bostäder krävs för många olika grupper med differentierade behov och för hemlösa. För personer med psykiska funktionsnedsättningar som bor i hem för vård och boende, HVB, ofta i annan kommun, ska möjlighet att bo i ett fullvärdigt boende i den egna kommunen erbjudas. Uppsala kommun behöver se över och utveckla nya boendelösningar inom socialpsykiatri som bättre möter behoven hos målgruppen.

Det förebyggande arbetet mot hemlöshet måste utvecklas genom bland annat att förebygga vräkningar. Särskild hänsyn ska tas till barnfamiljer som hotas av vräkning. Uppsala kommun ska införa Bostad först som en modell i arbetet mot hemlöshet.

Inriktningsmål

1. Självbestämmande, värdighet och trygghet ska prägla all vård och omsorg.
2. Mat- och måltidskvalitet är en del av god livskvalitet som ska utvecklas kontinuerligt för alla brukare.
3. Det förebyggande arbetet ska fokuseras på barn och unga i riskzonen för sociala problem.
4. Förebyggande insatser och tidig uppräckt av olika problem hos barn och unga ger ökade chanser till bättre resultat, vilket kan minska behovet av placeringar av barn och unga i hem för vård och boende (HVB).
5. Uppsala kommun ska vara ledande i arbetet med familjefrid, genom brottsförebyggande arbete, behandling av våldsutövare och stöd till personer som utsätts för hot och våld.
6. De frivilliga organisationerna inom familjefridsområdet ska få långsiktiga förutsättningar för sin verksamhet.
7. Uppsala kommun ska vara ledande i arbetet mot hedersrelaterat förtryck och våld.
8. Vård och omsorg ska vara hälsofrämjande och rehabiliterande och bidra till bättre hälsa och ökad självständighet för individen.
9. Personer med psykisk funktionsnedsättning ska erbjudas meningsfull sysselsättning och möjlighet till arbete och studier.

Uppdrag

Till nämnden för hälsa och omsorg:

1. att ta fram ett kommunövergripande kvinnofridsprogram
2. att komplettera arbetet vid Nexus med professionell behandling av våldsutövare
3. att utveckla det förebyggande arbetet mot hedersrelaterat förtryck och våld genom återkommande behandlingsinsatser inom bland annat skola och socialtjänst
4. att höja habiliteringsersättningen för personer på daglig verksamhet med 10 kr per heldag
5. att initiera ett arbete med att använda brukarrevisioner som ett verktyg i kvalitetsarbete och verksamhetsutveckling inom LSS och socialpsykiatri

Till kommunstyrelsen

1. att tillsätta en funktion som LSS-ombudsman
2. att inrätta ett LSS-råd för att uppmärksamma och bidra till att utveckla kvaliteten och innehållet på LSS-verksamheter

Till nämnden för hälsa och omsorg samt utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden:

1. att utveckla arbetet med kvalitativ sysselsättning och vägar till arbete och studier för personer med psykisk ohälsa
2. att tillgodose behovet av bostäder för sociala ändamål
3. att införa "Bostad först" som en modell i arbetet mot hemlöshet

Till äldre nämnden och nämnden för hälsa och omsorg:

1. att efter kartläggning av behovet av vård för personer med annat modersmål än svenska och för personer som talar teckenspråk, tillse att de har tillgång till en kontaktperson på sitt eget modersmål.
2. att i samverkan med landstinget utveckla hemvården samt de mobila vårdteamen.
3. att utveckla möjligheten för äldre samt personer med funktionsnedsättning att själva få bestämma över hur beviljade hemvårdsinsatser och insatser vid vårdboenden ska användas
4. att utarbeta ett förslag till friskvårdssatsning riktad till äldre och personer med funktionsnedsättning, som innebär att målgruppen via sina intresseorganisationer ska kunna utnyttja Fyrishov och andra anpassade anläggningar till ett lägre pris genom att det införs ett system motsvarande markeringsavgifter

Till äldre nämnden, nämnden för hälsa och omsorg, socialnämnden för barn och unga samt barn- och ungdomsnämnden:

1. att hbtq-certifiera myndighetsutövning mot enskild, t ex biståndshandläggning och familjerätt

Till äldre nämnden:

1. att prioritera maten som en del av den goda äldreomsorgen genom att erbjuda lokalt tillagad mat från egna tillagningskök, utveckla möjligheter för hemtjänsten att laga mat hos den äldre
2. att ge alla äldre som vill möjlighet att äta tillsammans med andra om de vill
3. att införa äldreomsorgsinspektörer som kan säkerställa kvaliteten på våra äldreboenden

Till samtliga nämnden för hälsa och omsorg, socialnämnden för barn och unga, äldre nämnden, barn- och ungdomsnämnden samt utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

1. att nämnden tillsätta en kommission för psykisk hälsa
2. att minska personalomsättningen bland socialhandläggare genom bland annat löneutveckling

4.4 Arbete och integration

Området omfattar arbetsmarknads- och sysselsättningsinsatser, viss introduktion av nyanlända invandrare samt mottagande av vissa flyktingar. I ansvaret ligger initialt ekonomiskt bistånd till flyktingar med etableringsplan, ekonomiskt bistånd till flyktingar som saknar etableringsplan samt ekonomiskt bistånd upp till tre år efter året för uppehållstillstånd till flyktingar som efter etableringsperioden inte kan försörja sig själva.

Utvecklingsförutsättningar

Arbetslösheten har de senaste åren gjorts till ett privat problem. Budskapet ”det ska löna sig att arbeta” innebär i själva verket att det ska vara dyrt att vara sjuk eller arbetslös. Miljöpartiet ser arbetslösheten som ett samhällsproblem att ta itu med gemensamt.

Även om Uppsalaregionen relativt sett har en lägre arbetslöshet än andra regioner, så ökar problemen även för oss. Allt för många unga, utrikes födda och personer med funktionsnedsättning ställs utanför arbetsmarknaden och antalet ökar.

Trots de höga arbetslöshetstalen kan många företag inte hitta sökande med rätt utbildning att anställa. Det behövs större insatser för matchning och satsning inom rätt utbildningsområden. Här behöver kommunen utveckla en helhetssyn där gymnasieutbildningar som kan ses som olönsamma värnas, till exempel Jällagymnasiet, eftersom dessa något högre kostnader betalar sig då ungdomarna kan hitta arbeten direkt eller via ytterligare utbildning. Vi har nu hög arbetslöshet och låga kapitalkostnader, därför är det rätt tid att göra samhällsnyttiga investeringar som skapar jobb. Ett ekologiskt hållbart samhälle kräver en modernisering av ekonomin. Vi måste använda mindre energi och resurser och skapa mindre avfall. För att lyckas med det behövs mycket arbete utföras. Här tycker vi att Fyrishovs projekt med nya multihallen ska ses som ett föredöme och då inte enbart för de omfattande miljö- och energinvesteringar som gjorts. Fyrishov delade upphandlingen med syftet att så många lokala arbetstillfällen som möjligt skulle skapas.

Arbetslöshet och långtidsarbetslöshet har främst drabbat ungdomar och utrikes födda personer. Att vara född i utlandet, ha ett utländskklingande namn, ha en funktionsnedsättning eller att vara ung, medför särskilt stora svårigheter att komma in på arbetsmarknaden. Den som inte passar in i ”normen” finner det ofta även svårt att få ett arbete som motsvarar ens kvalifikationer. Fördomsfulla attityder och individuell och strukturell diskriminering är negativa faktorer som inte får underskattas. I ett nationellt perspektiv är arbetslösheten i Uppsala relativt låg, men den drabbar människor olika. De socioekonomiska klyftorna är påtagliga och visar inga tecken på att minska.

Välfärden och hälsan är ojämlikt fördelad, något som också speglas i de olika kommun- och stadsdelarna, där ett område kan ha 4-5 gånger högre arbetslöshet och hälften så stor medelinkomst som ett annat område. Stora klyftor är något som har negativa konsekvenser inte bara för de människor som är närmast drabbade, utan för hela samhället. Ojämlighet leder till otrygghet. Vi vill skapa vägar till ett mer sammanhållet och solidariskt Uppsala, där varje människa får sitt värde och sin värdighet erkänd.

Vi vill bygga en gemenskap som är tolerant, och som ser till människors rätt att skapa sig kultur och bejakar mångfald. Det är helt grundläggande var en människa kommer ifrån, men

beskrivningen av Sverige och svenskarna måste förnyas. Kollektiviseringen av ”invandrare” måste brytas. Medborgarskapet ska innebära lika individuella rättigheter för alla.

Antalet asylsökande ökar som en följd av krig och oroligheter i världen. Från och med 1 januari 2013 utvidgades gruppen som har rätt till etableringsinsatser till att omfatta anhöriga som på grund av anknytning fått uppehållstillstånd inom fem år från det första mottagandet. Även antalet ensamkommande barn utan vårdnadshavare i Sverige ökar.

En ny arbetslinje

Det är dags för en ny arbetslinje. Alla människor ska ha möjlighet att försörja sig själva och få makt över sina liv. Miljöpartiet satsar 20 miljoner kronor på att göra arbetslinjen bredare och starkare. Utbildning, kompetensutveckling, stöd och arbetsrehabiliterande insatser är grundstenarna i arbetet att nå egen försörjning.

Kommunen har det senaste året utvecklat en organisation, Navet Uppsala, med start 2013, för att samordna verksamheter som arbetar med kartläggning samt vägledning och matchning till arbete, arbetsmarknadsinsatser och utbildning. Syftet är att effektivare lotsa arbetslösa som får ekonomiskt bistånd, till insatser som leder till egen försörjning. Arbetet sker i nära samarbete med Arbetsförmedlingen. Idag nås 17 procent av socialbidragstagarna i Uppsala genom Navet. Andelen kan med vår satsning successivt öka de kommande åren. Navet i Uppsala är ett bra exempel på verksamhet som kommit till för att lösa de problem som uppstått när människor ställs utanför trygghetssystemen.

Politiken på riksnivå har också förändrats vad avser trygghetssystemen de senaste åren. Allt fler som står utan a-kassa eller sjukförsäkring hänvisas till kommunens socialkontor för att få ekonomiskt bistånd är bekymmersamt, inte bara för den enskilde, utan också för kommunen som får svårare att få ekonomin att gå ihop. Det är också en stor förändring i svensk politik eftersom det innebär en återgång till familjen som försörjare istället för en samhällsförsäkring som stöttar individen oavsett i vilken familjesituation hen befinner sig. Detta kräver också förändringar på statlig nivå med förbättrade trygghetssystem och en mer proaktiv arbetsförmedling som kan hjälpa fler till jobb eller utbildning. Vi har också en växande grupp människor som vare sig får a-kassa, sjukersättning eller ekonomiskt bistånd. De personerna behöver vi nå ut till med åtgärder i minst lika hög uträckning som personer som har ekonomiskt bistånd, eftersom risken är stor att de i ett senare läge tvingas in i ekonomiskt bistånd på grund av förändrad familjesituation.

Miljöpartiet vill förbättra ungas möjligheter att komma in på arbetsmarknaden och skapa nya jobb för unga. Vi tycker därför att Navet ska kompletteras med en Startcentral för unga vuxna. Insatserna hos startcentralen på samma sätt som i Navet skräddarsys efter varje ungs behov och slussas vidare till praktik, utbildning eller jobb – utan krav på att individen ska ha ekonomiskt bistånd.

Startcentralen ska drivas av kommunen i samverkan med Arbetsförmedlingen och blir den del i verksamheten där också det lokala näringslivet involveras tydligare. En granskning från Riksrevisionen visar att huvuddelen av Arbetsförmedlingens insatser sker först när en ungdom varit arbetslös i 3–4 månader. Här ska Startcentralen göra skillnad, genom att snabbare ge unga arbetslösa stöd.

Här kan också den satsning vi föreslår inom kommunen att skapa traineetjänster för nyutexaminerade akademiker utvecklas. I startcentralens uppgift ligger också att underlätta övergången mellan utbildning och arbete genom att förbättra möjligheterna till praktik och kompletterande yrkesutbildning inom bristyrken. Startcentralerna ska också få en tydligare

uppgift att upprätta kontakt och dialog med kommunens Studie- och yrkesvägledare, folkhögskolorna och universiteten med syfte att öka rätt matchning av praktikmöjligheter för elever och studenter.

Gröna välfärdsjobb

Ett välfärdsjobb är en anställning inom en kommunfinansierad verksamhet där personer får möjlighet att komma in på arbetsmarknaden och kan få anställning under ett år med avtalsenlig lön. Syftet är att få arbetsträning och referenser till framtida arbetssökande. Idag finns det alltför många människor i Uppsala som saknar jobb samtidigt som det finns massor av arbetsuppgifter som behöver göras. Vi vill satsa på gröna välfärdsjobb som syftar till en stärkt välfärd och ett mer miljömässigt hållbart Uppsala. Det kan handla om arbeten exempelvis inom skola, naturvård eller återbruk.

Definition av gröna jobb enligt UNDP: Arbeten i jordbruk, tillverkning, forskning och utveckling, administration och tjänster som bidrar på ett avgörande sätt till att bevara och återställa miljön. I synnerhet, men inte uteslutande, inkluderar detta jobb som hjälper till att skydda ekosystem och den biologiska mångfalden; minska energikonsumtionen, materialanvändandet och vattenkonsumtionen genom högre effektivitet; gör ekonomin mindre beroende av fossila bränslen och minimerar eller helt avskaffar alla sorters sopor och föroreningar.

Välfärdsjobben är anställningar inom kommunfinansierad verksamhet. Välfärdsjobben ska ge mervärde till verksamheterna men inte konkurrera med vanliga jobb. Under flera års tid har det framförts önskemål från kommunledningen om att alla arbetsplatser inom kommunen ska ta emot praktikanter och utveckla välfärdsjobb. Uppdragen och målen har inte varit tillräckligt tydliga – här behöver alla chefer på alla nivåer i kommunen ta ett större ansvar för att fler välfärdsjobb ska skapas. Ett tydligare handslag med fackförbunden om välfärdsjobben krävs också för att inte vissa typer av jobb, som vore mycket utvecklande och avgörande för en enskild medborgare ska kunna få in en fot på arbetsmarknaden, stoppas på grund av ett alltför fyrkantigt regelverk.

Personer med funktionsnedsättning löper större risk att bli långtidsarbetslösa och antalet personer med psykisk funktionsnedsättning ökar. En kartläggning i Uppsala län visar att endast fem procent av unga vuxna som har aktivitetsersättning får någon form av arbetsrehabiliterande insatser. Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan har i uppdrag att, i samverkan med kommunerna, utveckla stödet för att underlätta en återgång i arbete. Miljöpartiet avsätter 2 miljoner kronor för att öka insatserna inom Navet för dessa personer.

Det är viktigt att kommunen är flexibel och öppen för myndighetssamverkan och gemensam planering samt att bidra till ett långsiktigt samhällsekonomiskt samarbete mellan olika aktörer, bland annat genom Samordningsförbundet i Uppsala län. Att underlätta för dem som är arbetslösa att det är så enkelt som möjligt att hitta rätt väg in är mycket värt.

Den ideella sektorn och sociala företag har stor betydelse. Problemet är att även om socialt företagande är en bra idé så är antalet sociala företag mycket få. Det behövs en insats från kommunens sida att tillsammans med till exempel Uppsala universitet och Coompanion göra en insats att identifiera samt utbilda de blivande företagsledare som har engagemanget att driva sociala företag. Kommunen kan utveckla sitt stöd till sociala företag och föreningar som vill bidra till välfärden i Uppsala genom att inrätta ett civilsamhällskontor. Det ska fungera på samma sätt som kommunens näringslivskontor men vara inriktad mot civilsamhället vad gäller stöd och utbildning.

Den viktigaste faktorn för inkludering är att människor får ett arbete. Kommunen ska vara en förebild när det gäller att ta emot arbetslösa i välfärdsjobb, där kommunen står för en del av lönekostnaden. Kommunen ska också vara en förebild vad gäller mottagande av praktikanter.

Vi behöver en ny arbetslinje i form av en offensiv för nya jobb. En politik som skapar en positiv utveckling i viktiga framtidsfrågor kan också göra Sverige världsledande på alla de områden som är viktiga för människan, miljön och ekonomin.

Solidariskt flyktingmottagande

Sedan december 2010 har staten ansvaret för vuxna flyktingars etablering i Sverige.

Arbetsförmedlingen ska ha ett nära samarbete med kommunen. Länsstyrelsen ska teckna överenskommelser med kommunen om mottagande av flyktingar. Kommunen har ansvaret för sfi, skolgång, socialtjänst, boende och samhällsorientering.

Uppsala kommun tar emot 450 flyktingar per år genom avtal med Migrationsverket. Som Sveriges fjärde största kommun borde vi kunna bättre. Linköping tar emot 500, Gävle 220, Umeå 400, Sandviken 150, Skellefteå 200. Listan över kommuner som tar större proportionellt ansvar än Uppsala är lång. Anledningen till att vi inte tar emot fler flyktingar är bristen på bostäder i Uppsala. Kommunen måste därför bli bättre på att planera för fler bostäder till denna grupp när det byggs nytt eller vid nyuthyrning från Uppsalahem.

Uppsala är en rik kommun med stora resurser. När vi inte tar ansvar blir tiden för flyktingar med beviljade uppehållstillstånd längre innan de får ett eget självständigt liv.

Miljöpartiet vill öppna fler dörrar till Sverige och samhället. I en tid då många tvingas på flykt måste alla kommuner ta ett större ansvar för ett humant mottagande. Medmänskligheten bär vi tillsammans.

Profileringen av Uppsala som Fredsstad förpliktigar och kommunen har i grunden goda förutsättningar att vara en välkomnande och trygg miljö för människor som flytt förföljelser, väpnade konflikter och klimatkatastrofer.

För att ensamkommande flyktingbarn ska få bästa möjliga start i Sverige behöver kommunen ha tillräckligt med boendeplatser och en fungerande skola. Tillgången till bostad när socialtjänstens omsorg upphör vid 21 års ålder behöver stärkas. Samverkan mellan kommunerna i Uppsala län och norra Stockholms län skulle kunna innebära att det kan bli enklare att lösa bostadsfrågan, samtidigt som det går att utnyttja storstadsområdenas mer gynnsamma utbildnings- och arbetsmarknadssituation.

Vi vill se ett utvecklat och fördjupat kommunalt samarbete med andra aktörer, också frivilligorganisationer och föreningslivet, för att underlätta en tidig delaktighet i civilsamhället och på arbetsmarknaden. Det fadderprogram som SIU organiserat måste stå som en förebild för utveckling av fler satsningar framöver. Flyktingar måste ges möjlighet att använda och dela med sig av sina erfarenheter, kunskaper och positiva drivkrafter. Att många flyktingar lider av trauman och ohälsa måste också tas på allvar och ges tillräckliga stödåtgärder. De samverkansmedel som avsätts måste ges till projekt som utvecklas på ett sådant sätt att de långsiktigt kan stå på egna ben.

Introduktion till samhället

Vuxenutbildningen är viktig för att ta tillvara den kompetens som finns hos invandrare och nyanlända eller ge elever möjlighet att komplettera betyg och byta inriktning i sitt yrkesliv. Kvaliteten i sfi och dess lärare ska höjas, framförallt ska samverkan mellan utbildning och arbetsliv stärkas med praktik som leder till jobb. Olika elever har olika behov och i sfi-undervisningen måste man fånga upp elevernas intresse och engagemang.

Inriktningsmål

1. Kommunen ska genom en aktiv arbetsmarknadspolitik och investeringar i infrastruktur och gröna jobb få fler människor i arbete.
2. Kommunen ska ha ett solidariskt flyktingmottagande, lägst i nivå med det av Migrationsverket bedömda behovet.
3. Utvecklingen av sociala företag ska uppmuntras för att fler kommer i arbete.
4. Arbetslösa med ekonomiskt bistånd ska erbjudas jobbmöjligheter.
5. Tillsammans med invandrarföreningarna ska kommunen erbjuda personer som nyligen kommit till Uppsala och Sverige en introduktion till svenska samhället och en presentation av Uppsala.
6. Behovet av ekonomiskt bistånd ska minska genom stöd och möjligheter till jobb, utbildning och praktik.
7. Introduktion, sfi och praktik som leder till egen försörjning ska ges utifrån individuella behov.

Uppdrag

Till samtliga nämnder:

1. att tillse att all skattefinansierad verksamhet erbjuder praktikplatser motsvarande en praktikant per 30 medarbetare

Till kommunstyrelsen:

1. att säkerställa att det finns mötesplatser för ensamkommande flyktingbarn i kommunen
2. att inom sfi erbjuda frivilligt tillval i simundervisning i samarbete med Fyrishov

Till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden:

1. att erbjuda feriearbete för ungdomar med särskilda behov i såväl grundskolans 7:e och 8:e årskurs samt i gymnasiet
2. att medverka till att sociala företag/kooperativ startas inom arbetsmarknads- och sysselsättningsinsatserna för kommunens prioriterade grupper
3. att utarbeta en plan för att nå upp till det av Migrationsverkets bedömda krav om flyktingmottagande, enligt nya lagkrav som träder i kraft 2014
4. att utveckla Navet med ett fördjupat arbete riktat mot personer med psykisk ohälsa samt utveckling av startcentraler för unga

4.5 Kultur, idrott och fritid

Området omfattar allmän kultur- och fritidsverksamhet. Här ingår teater-, musik-, konst- och museiverksamhet, bibliotek, kulturarvsfrågor, fritids- och friluftsanläggningar, fritidsgårdar, bad- och sportanläggningar. Dessutom ingår stöd till föreningslivet, studieorganisationer, olika evenemang, musik- och idrottsskolor samt stöd till det fria kulturlivet.

Utvecklingsförutsättningar

En aktiv och inspirerande fritid är viktig för att människor ska må bra, trivas i Uppsala. Aktivitet kan vara rörelse, sport och motion, men aktivitet kan också handla om engagemang för en sak eller i en förening. Även kultur är en viktig fritidssysselsättning som bidrar till folkhälsa och livskvalitet men också ett strategiskt viktigt område för stadens utveckling.

Meningsfull fritid för barn och unga

Demokratiutveckling sker i stor utsträckning i föreningslivet. Ungdomars fritidssysselsättningar främjar deras utveckling som individer och ger ökade chanser till en bättre och rikare framtid. Barn och unga behöver mötesplatser och fritidsgårdarna är viktiga nav i de delar av kommunen där de finns. Det är därför viktigt att kunna erbjuda fritidsgårdar i alla delar av kommunen och det är speciellt viktigt att anpassa verksamheten på ett sätt som får tjejer att känna sig lika lockade och välkomna som killar. Det finns ett behov av att utöka fritidsklubbar i flera stadsdelar och kransorter. Miljöpartiet föreslår en satsning från 2013 på fyra nya fritidsklubbar.

Barns och vuxnas uppväxt- och levnadsvillkor skiljer sig mellan Uppsalas olika stadsdelar. Vi har ett segregerat boende och ojämlika förutsättningar för deltagande i fritidsaktiviteter för barn och unga. En ökad satsning på barn- och ungdomsaktiviteter genomförs i de delar av kommunen där behoven är störst. Aktiviteter leder ofta till ett ökat engagemang för och deltagande i samhällsutvecklingen.

Ungdomar som inte är med i en förening kan istället utveckla nätverk och kompisgäng som sysslar med fritids- och kulturaktiviteter som är spontana, kreativa och inte behöver vuxna ledare. Det behövs en kartläggning och prioritering av den organiserade och spontana idrottens behov av anläggningar. Ibland behövs också snabba beslut och åtgärder för att ta tillvara spontana initiativ från barn och unga. Därför behöver idrotts- och fritidsnämnden utrymme att agera för detta.

Jämställd idrott och fritid

Miljöpartiet tycker att Uppsala kommun ska satsa lika mycket pengar på flickor och kvinnor som det satsas på pojkar och män. Det kräver att man gör en noggrann analys av hur bidrag och subventioner fördelas mellan könen. Det kräver även att man gör en genomlysning av hur tider fördelas i hallar och anläggningar.

En jämställd idrott och fritid där flickor/pojkar och kvinnor/män har likvärdiga villkor borde vara en självklarhet i ett demokratiskt samhälle. Men det finns mycket som pekar på att pojkar och män får både mer resurser och bättre behandling än flickor och kvinnor. Så det handlar både om att mängden pengar verkar fördelas ojämlikt och att exempelvis tidstilldelningen i hallar och anläggningar sker på ett sätt som gynnar pojkar och män.

Idrott och fritid är i behov av mer resurser för att stötta föreningslivet och alla människor som ägnar sig åt oorganiserad idrott och fritid. Miljöpartiet anser att de pengar som tillförs i första

hand ska användas för att jämma ut ojämlikheterna utan att pojkar och män får mindre, så att vi uppnår jämställdhet på riktigt.

Gränbyfältet

Det kommer att bli ett fantastiskt idrottsområde i Gränby och många idrotter kommer att få en tydlig standardökning och bättre tillgänglighet till hallar och anläggningar. Miljöpartiet vill påpeka att alla idrotter som försvinner på Studenternas ska följa med i flytten till flytten till Gränby.

På lika villkor

Ideella idrottsföreningar gör stora insatser och är en viktig del i Uppsala kommuns fritidsutbud. Genom att koppla kommunens föreningsbidrag till föreningars arbete med rent spel, jämställdhet, hbtq, integration och mångfald samt möjlighet för personer med funktionsnedsättning att delta i föreningarnas aktiviteter vill vi få fler att känna sig hemma i idrotten. Miljöpartiet föreslår att idrotts- och fritidsnämnden får i uppdrag att utreda hur föreningsbidragen kan differentieras så att de på ett kraftfullare sätt premierar hållbar utveckling med avseende på delaktighet, jämställdhet, klimat, jämlikhet, hbtq, gränsöverskridande metodik med mera.

Vårt mål är även att alla stadsdelar och kommunalar ska erbjuda deltagande i idrottsaktiviteter på lika villkor. Vi tycker även att alla ska ha rätt att delta i olika former av kultur och andra fritidsaktiviteter.

KFUM:s sommaraktiviteter i Alnäs är föredömligt och måste få säkerställda resurser för fortsatt utveckling.

Badplatser

Vi satsar på att rusta badplatser, skapa fler naturbad och öka tillgängligheten till dem. Cykelvägar och badbussar och ”badplatsmarkerade busslinjer” till badplatser och badhus ger ökad tillgänglighet och minskade parkeringsproblem. Miljöpartiet vill att ett nytt naturbad anläggs i Gränby.

Aktiva seniorer

I Uppsala ska det finnas goda möjligheter att leva ett aktivt liv som senior. Ett brett utbud av föreningsaktiviteter, kulturverksamhet och nöjen skapar förutsättningar för seniorer att odla sina intressen och vara aktiva och friska långt upp i åldrarna. I samverkan med föreningar och organisationer ska kommunen genomföra informationsinsatser för att berätta om det utbud som finns – allt från musik, kultur, idrott och motion till föreningsliv. Föreningsbidragen för seniorverksamhet i syfte att stimulera till deltagande i olika verksamheter utvecklas.

GCI-vägar (gång, cykel och inlines-vägar) och motionsslingor

Gång- och cykelvägar används ofta av motionärer och idrottare av olika slag. Det kan vara löpning, inlines, rullskidor mm. Därför vill vi skapa en längre slinga av befintliga gång- och cykelvägar som knyts ihop så att onödiga stopp undviks och att korsningar med annan trafik görs säkra. Vi vill även knyta ihop stadens alla motionsslingor genom tydlig skyltning för att underlätta för alla joggare som vill springa lite längre sträckor. Dessa åtgärder skulle på ett enkelt sätt öka attraktiviteten av det vi redan har och inspirera fler till fysisk aktivitet.

Skidspår och skridskobanor

Skidåkning och skridskoåkning är populära vintersporter i Uppsala. Preparering av skidspår och skridskobanor är billigt, enkelt och när väldigt många människor som annars inte motionerar. Det är därför viktigt att idrotts- och fritidsnämnden har en flexibel inriktning med syfte att få fler uppsalabor i rörelse och bidra till en bättre folkhälsa. Exempelvis ska fler möjligheter till rundbanor skapas på Ekoln i anslutning till Vikingabanan.

Idrotten och föreningslivet

Motion och idrott på lika villkor för alla åldrar och alla nivåer är vår viktigaste idrottspolitiska utgångspunkt. Miljöpartiet vill att så många som möjligt ska komma i rörelse. Uppsala behöver utveckla flera nya slags anläggningar som ger möjligheter till olika aktiviteter för såväl föreningar som för icke föreningsaktiva personer och grupper.

Antalet föreningar och föreningsaktiva som söker ekonomiskt stöd ökar i Uppsala. Det är jättebra eftersom ideella föreningar är något av det bästa vi har när det gäller att främja folkhälsa och livskvalitet. Miljöpartiet tillför därför mer pengar till ideella föreningar så att stödet per förening/medlem inte ska urholkas när fler ska dela på kakan.

Med en starkt utvecklad ungdoms- och breddidrott kommer också eliten växa fram. Vi arbetar för att Uppsala ska bli en attraktiv plats för nationella och internationella mästerskap.

Föreningslivets behov av lokaler och idrottsanläggningar ökar och måste tillgodoses.

Kultur- och idrottsstaden Uppsala behöver strategier

Uppsala har potential att bli en starkare kultur- och idrottsstad. Vi vill skapa mycket goda förutsättningar för många människor att delta i idrotten och kulturen. Vi vill satsa på barnen, ungdomarna och på bredden. Men elitidrottarna och de professionella utövarna inom kultursektorn behöver också ha goda villkor. Man måste ha en balans i de satsningar som kommunen gör. Att lägga oerhört stora resurser på en arena för ishockey kanske gör att de resurser som behövs till att rusta ishallarna runt om i kommunen där knattelagen tränar inte räcker till?

Vi har ett ansvar att först och främst värna och stärka ungdomsidrotten, breddidrotten och folkhälsan. Kommunen måste satsa på att rusta upp och utveckla våra befintliga anläggningar som Fyrishov, Gränby ishall och Studenternas, samt alla mindre sportanläggningar. Det är viktigt med en seriös och grundlig process för att ta fram en strategi och bra beslutsunderlag om anläggningarnas utveckling, verksamhet, finansiering och långsiktig ekonomi samt behovsinventering för att främja idrottens möjligheter i Uppsala.

Miljöpartiet är kritiskt till planerna på Uppsala Arena och föreslår att projektet avbryts. Uppsala Arena riskerar att bli ytterligare en i raden av landets arenor som är överdimensionerade och byggda på osäker finansiering och där det finns juridiska frågor kvar att besvara. I flera kommuner utgör arenasatsningar ett svart hål i kommunernas budgetar för många år framåt vilket undergräver möjligheterna till satsningar för att stärka breddidrottens förutsättningar. Uppsala Arena bygger på ett avtal med stora risker och med en ekonomisk insats från kommunens sida som är oproportionellt stor sett till vilken utsträckning kommunen kommer att kunna nyttja arenan.

Paralleller går att dra inom kulturens område. Var vårt konstmuseum i framtiden ska ligga är en aktuell och angelägen fråga att utreda. För att fatta kloka beslut behövs utredning och ekonomisk analys av fler tänkbara alternativ än Slottet. Det finns drömmar om enormt kostsamma lösningar

som inte kommunen, utan någon annan, måste finansiera driften av om det kommer att byggas. Vi menar att sådan drömslotsplanering inte ska förekomma i landets fjärde största stad. Uppsala kommun och region skiljer sig delvis från andra områden i Sverige där näringslivet har en större delaktighet i egen finansiering av kultur- och idrottsarenor.

Ombyggnation och utveckling av kommunens egna arenor Fyrishov och Studenternas måste prioriteras. Det är inte lämpligt att kommunens arenor får kortsiktiga och sämre villkor än de avtalsmässiga förhållanden kommunen gör med privata aktörer. Det finns en borgerlig idé om att bilparkeringsavgifter ska finansiera driften av nybyggda arenor. Om detta skulle vara fallet visar det att en ökning av biltrafiken och utsläppen av växthusgaser skulle vara utgångspunkten för majoritetens arenastrategi. Kommunen måste ställa höga energikrav på alla nya idrottsanläggningar.

Miljöpartiet föreslår att de nämnder som har ett ansvar får i uppdrag att ta fram ett nytt idrotts- och fritidspolitiskt program.

Kulturen i Uppsala

Kultur ger var och en en möjlighet till deltagande och skapande samtidigt som den ger nya insikter och kunskaper. Genom litteratur, teater, konst, film med mera får vi tillgång till andra människors livshistoria, innersta tankar och får upplevelser som våra liv inte skulle räckta till för. Kultur gör oss mer empatiska och underlättar för oss att fatta demokratiska beslut.

Som framgår av kulturkontorets medborgarenkät så är det för de allra flesta invånare i staden viktigt att Uppsala har en stark kulturell profil.

Kulturen ska vara tillgänglig för såväl Uppsalabor som turister. Den fria entrén på Biotopia är viktig för verksamheten och har bidragit till de höga besökssiffrorna. Fri entré bör även införas på Uppsala konstmuseum och Bror Hjorths Hus och en utredning om kostnaderna för detta genomföras. Frientréreformen som infördes på statliga museer i Stockholm år 2005 gav en ökning av antalet besökare med 159 procent. Genom fri entré ökar tillgängligheten till museerna och utställningarna ses inte bara en gång utan kanske flera. Fri entré upplevs som välkomnande. Museerna med sina samlingar kan jämföras med arkiv och bibliotek som är tillgängliga utan kostnad.

Biotopia är det mest besökta museet i Uppsala med runt hundra tusen besökare varje år. Renoveringen och utbyggnaden 2007 var mycket lyckad, men museet måste nu fortsätta att utvecklas. Miljöpartiet föreslår att kulturnämnden får ett uppdrag att tillsammans med Biotopia utveckla planerna för hur museet ännu bättre ska förmedla Upplands historia ur ett geologiskt, klimatmässigt, paleontologiskt och naturhistoriskt perspektiv. Museet ska ha en förmåga att förmedla vetenskapligt etablerade fakta om klimatförändringar, både sådana som varit och den uppvärmning som nu sker till såväl barn som vuxna. Fler interaktiva delar och även bättre information om Linné skulle kunna lyfta museet ytterligare. De höga besökssiffrorna gör att utställning och lokaler slits hårt. Personalstyrkan kan behöva utökas om besöksantalet fortsätter att stiga.

Musiken är en viktig del av det kulturella Uppsala. Ett starkt musikliv är även av stor vikt för stadens framtida utveckling. Den enskilt viktigaste förändring som på senare år tillkommit inom musiklivet står Uppsala Konsert & Kongress för. UKK står för en hög musikalisk kvalitet men också en bredd i repertoaren. Att hitta former för att trygga UKK:s långsiktiga utveckling och potential är angeläget – en större utnyttjandegrad av lokaler i UKK skulle motivera en hög insats i

verksamheten från kommunens sida.

Avgörande för att stärka Uppsalas musik- och kulturprofil, precis enligt de önskemål uppsalaborna angett i kulturkontorets medborgarenkät, är att stötta det fria föreningslivet och fler enskilda musiker och arrangörer (och föreningar), som utför en stor del av musiken. Att ge dessa, både professionella och amatörer, plattdormar att utveckla Uppsalas musikprofil är av stor betydelse.

Stadsteaterns roll som kulturinstitution ska vara stark, liksom Uppsala Konsert och Kongress och Reginateatern. De fria grupperna och studieförbunden är viktiga för Uppsalabornas tillgänglighet till kultur.

Studieförbundens viktiga verksamhet kan inte nog betonas. Kreativiteten hos majoriteten är stor när de talar om nedskärningar i stödet till studieförbunden. Det är helt oacceptabelt. Folkbildningen kompletterar skola och utbildning och skapar meningsfull sysselsättning, bildning och leder ibland till jobb och företagande. Dess betydelse ska inte föringas. En styrka hos folkbildningen är dess frihetsgrader och snabba anpassning till det intresse och den förmåga enskilda deltagare har – med en allt för hårdhänt styrning och stor klåfingrighet från kommunens sida, kan denna förmåga hos studieförbunden stukas. Uppföljning av studieförbundens verksamhet ska redovisas årligen.

Genom att kulturnämnden ges ett ökat anslag på 1 mnkr till fria grupper och studieförbund, finns ett utrymme att öka bidragen till kulturverksamhet som verkar runt om i hela kommunen, till exempel på bygdegårdar. Det skulle också bli ett välkommet stöd till bygdegårdarna i Uppsala kommun, där kommunernas samlade satsningar behöver öka från 3 kr per invånare till 5 kronor per invånare.

Efter att kommunen bifallit Miljöpartiets motion ateljéstöd för bild- och formkonstnärer, som sedan flera år finns i städer som Gävle, Göteborg, Malmö, Stockholm och Örebro, behöver satsningen nu genomföras. Ateljéstöd innebär att verksamma konstnärer årligen eller vartannat år kan söka ett ekonomiskt bidrag till ateljéhyran. Konstnärer i Uppsala har i många år efterfrågat ateljéstöd och Miljöpartiet vill införa det för att främja och stödja kommunens konstnärer. Dessutom bör möjligheterna att finna nya ateljélokaler undersökas, med tanke på att det råder brist på ändamålsenliga ateljéer. Kulturnämnden ges ett ökat anslag på 2 mnkr för dessa åtgärder som syftar till att förbättra situationen för kommunens bild- och formkonstnärer. Miljöpartiet anser också att det kan behövas extra och mer förmånliga satsningar för nyutexaminerade konstnärer.

Uppsala kortfilmsfestival stärker Uppsalas profil som en internationellt intressant kulturstad.

Ny kulturskola och utvecklad musikskola

Kommunala musikskolan är en skola på fritiden för barn och ungdomar i Uppsala, men den är också en av våra viktiga kulturinstitutioner. Vi vill komplettera musikskolan med en ny kulturskola som får inriktning mot bild och drama.

Det finns flera intressanta projekt för att nå barn och ungdomar och inspirera också dem som annars kanske inte skulle ha valt musikskolan. Det är viktigt med projekt i olika stadsdelar och i kransorterna inom ramen för musik- och kulturskolorna. Elever som är särskilt studiemotiverade på kommunala musikskolan ska också kunna få möjlighet att spela fler instrument.

Litteratur, bibliotek och kultur- och bildningscenter

Biblioteken ska vara levande mötesplatser för alla. Dessa mötesplatser skapar förutsättningar för ett demokratiskt samhälle med tillgång till information, fakta och kulturupplevelser för alla. Kommunens satsningar på det litterära Uppsala möter uppsalaborna framför allt i kommunens olika bibliotek. De som har långt till närmaste bibliotek ska ha tillgång till bokbuss.

Miljöpartiet föreslår att Uppsala startar ett Litteraturens Hus, t ex i Walmstedtska gården. I samband med att stadsbiblioteket nyinvigs anser vi att en internationell litteraturfestival bör anordnas.

Framtida stadsdelar och kransorter ska vara ”levande” tätortscentrum med kulturcentrum, skola, parker, bibliotek och samhällsnyttiga lokaler som även kan användas kvällstid.

Mer information om skolbibliotek återfinns i kap 4.2 Pedagogisk verksamhet.

Inriktningsmål

1. Det kommunala idrotts-, kultur- och fritidsutbudet ska rikta sig till och vara tillgängligt för alla.
2. Barn- och ungdomar ska behandlas jämlikt och jämställt vid fördelning lokaler för fritids- och idrottsaktiviteter.
3. Uppsala ska som idrottskommun ha en stark ungdomsverksamhet, bra utbildningsmöjligheter för idrottare, stor bredd och vass elit.
4. Handikappidrotten ska utvecklas och uppmärksammas.
5. De kulturella uttrycken ska öka i offentliga miljöer, de kommersiella uttrycken ska begränsas i offentliga miljöer.
6. Det litterära Uppsala ska stå upp för det fria ordet, för litteraturen, bibliotekarierna, poetry slam-artisterna och författarna.
7. Fritidsgårdar och fritidsklubbar ska finnas tillgängliga för alla barn och ungdomar.
8. Konstnärerna ska stödjas i sin yrkesutövning genom ateljéstöd och framtagande av lämpliga lokaler.

Uppdrag

Till idrotts- och fritidsnämnden, barn- och ungdomsnämnden, gatu- och samhällsmiljönämnden och kollektivtrafiknämnden

1. att ta fram ett nytt idrotts- och fritidspolitiskt program.

Till idrotts- och fritidsnämnden och gatu- och samhällsmiljönämnden:

1. att uppdra till idrotts- och fritidsnämnden och gatu- och samhällsmiljönämnden att knyta ihop en slinga av befintliga gång- och cykelvägar i kommunen för att göra dem trafiksäkra och lättframkomliga för olika typer av motionsaktiviteter, som cykling, inlines, rullskidor mm
2. att ta fram ett förslag på cykelturistslingor som sträcker sig från city och ut på landsbygden och passerar attraktiva utflyktsmål
3. att öka beredskapen och upprätthålla ökad kvalitet, tillgång på och information om skidspår och skridskobanor på naturis
4. att utreda hur föreningsbidragen kan differentieras så att de på ett kraftfullare sätt premierar hållbar utveckling och klimat

Till kulturnämnden:

1. att införa fri entré på Bror Hjorths Hus och Konstmuseet, samt utarbeta förslag om hur verksamheterna kan utvecklas när publiktillströmningen ökar.
2. att utreda alternativa möjligheter till Slottet vad beträffar lokaler, ekonomi och läge för "Nya rum för konsten".
3. att inrätta ateljéstöd till yrkesverksamma konstnärer, ta fram lämpliga nya ateljéer samt ge nyutexaminerade konstnärer möjlighet att fritt få disponera en ateljé under tre år.
4. att tillsammans med Biotopia utveckla planerna för hur museet ännu bättre ska förmedla Upplands historia ...ur ett geologiskt, klimatmässigt, paleontologiskt och naturhistoriskt perspektiv.
5. att etablera ett "Litteraturens hus" i Walmstedska gården.
6. att ordna en nordisk litteraturfestival i samverkan med författarnas organisationer och intresserade förlag, i anslutning till att stadsbibliotekets nya lokaler invigs, samt återkomma om budget för denna i samband med revidering av budgeten till hösten.
7. att utarbeta ett nyckeltal för att mäta hur stor andel av kultursatsningarna i Uppsala som kommer det fria kulturlivet till del i relation till institutionskultur samt evenemang.
8. att utveckla ett nyckeltal som visar hur stor procentuell andel av kommunbudgeten som kommer kulturen till godo.
9. att utreda hur en kulturskola inom drama och bild etc kan startas som komplement till musikskolan och studieförbundens verksamheter.

Till barn- och ungdomsnämnden:

1. att motverka den sociala snedrekryteringen till kommunala musikskolan genom projekt i flera stadsdelar och även i kransorter där en grupp elever erbjuds pröva spela ett valfritt instrument under två terminer utan kostnad
2. att utveckla en ny fritidsgård i Slavsta, samt öka kvaliteten på alla fritidsgårdar.

Till gatu- och samhällsmiljönämnden:

1. att i samverkan med landstinget erbjuda kostnadsfria resor för skolbarn alla tider till natur- och kulturaktiviteter även inom högtrafiktid.
2. att förbättra badmöjligheter och skapa utrymmen för spontanidrott
3. att utveckla en parklek, samt satsa på fler lekplatser

Till kommunstyrelsen

1. att gentemot universitetet driva på om behovet av eftergymnasial utbildning framför allt inom dataspelsområdet.
2. att gentemot landstinget samverka kring utveckling av eftergymnasial utbildning inom kultursektorn på landstingets folkhögskola

4.6 Ledar- och medarbetarskap

Området omfattar den övergripande och strategiska arbetsgivarpolitiken.

Utvecklingsförutsättningar

Uppsala kommun har som lärdomsstad en gynnsam tillgång på utbildad arbetskraft inom många verksamhetsområden.

Under perioden sker ett omfattande generationsskifte, inte minst bland ledare där 25 procent är äldre än 60 år.

Den politiska ledningen är ytterst ansvarig för personal- och arbetsgivarpolitiken. Politiken måste på ett tydligare sätt axla detta ansvar.

Kommunen som arbetsgivare

Uppsala kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare, som präglas av god arbetsmiljö, delaktighet, jämställdhet och modernt ledarskap. Konkurrensen om arbetskraften ökar, bland annat för att rörligheten ökar. Ett gott ledarskap hos kommunens chefer och en god arbetsmiljö är förutsättningar för att lyckas behålla, motivera och utveckla medarbetare och lyckas attrahera och rekrytera den kompetens som behövs i framtiden.

Karriärvägar behöver utvecklas inom de yrken där få karriärmöjligheter finns idag.

Kommunen måste se mångfald och flerspråkighet som en tillgång. Uppsala kommun ska ha en fortsatt hög frisknärvaro.

Kommunen ska utveckla formerna för att uppmärksamma och synliggöra medarbetares initiativ och idéer för utveckling av verksamheter.

Ett gott ledarskap

Uppsala kommun präglas av ett gott ledarskap. Liksom vad gäller medarbetarna i allmänhet, ska chefer i så stor utsträckning som möjligt. Därför eftersträvas en jämn könsfördelning på alla chefsnivåer samt fler chefer med utländsk bakgrund. Likaså ska genomsnittsåldern på sikt minska med 10 år jämfört med 2010 och en mycket större andel av cheferna ska vara under 40 år. Att ha chefer med olika åldrar i hela organisationen skapar en vitalare organisation och det är viktigt för att skapa en bredd av erfarenhet och kunskap och inte minst tillföra nya perspektiv.

Traineeprogram

Att rekrytera unga chefer är möjligt genom att utveckla ett traineeprogram för nyutexaminerade akademiker, bland annat ekonomer, jurister och samhällsvetare. Traineeprogram ska utvecklas inom fler områden i kommunen. Ett sådant område är lärare, där nyutexaminerade lärare behöver få ett års praktik under handledning för att erhålla lärarlegitimation i enlighet med den nya skollagen. Inom vården ska praktikplatser och traineeplatser också utvecklas. Syftet med traineeprogrammen ska vara att dels attrahera ung arbetskraft, dels få tillgång på all den nya kunskap som nya välutbildade besitter.

Heltid respektive deltid

I Uppsala ska heltid vara en rättighet och deltid en möjlighet för kommunens medarbetare. Alla som vill ska kunna arbeta heltid men möjligheten till deltid ska finnas för dem som så önskar. Inom vård- och omsorgsområdet finns behov av att inrätta moderna former av personalpooler för att bidra till bättre arbetsvillkor och minska ofrivilliga deltidsanställningar och i så stor utsträckning som möjligt motverka delade turer. Det är viktigt att kommunens medarbetare har en sammanhängande arbetstid.

Enligt EU:s regler för social upphandling är det både lagligt och önskvärt att ställa såväl miljömässiga som sociala krav för att verksamhet, som bekostas med offentliga medel, bidrar till hållbar utveckling. Vi har mycket starkt kritiserat alliansen i Uppsala för att inte vilja ställa konkreta gröna och sociala upphandlingskrav överhuvudtaget. Det går inte att slå sig för bröstet och påstå att fler erbjuds heltid när det inte ställs krav på upphandlade verksamheter att alla medarbetare som så önskar ska ha rätt till en heltidstjänst. Vi anser också att när LOV används ska jämställdhet integreras även i den.

Det är viktigt att medarbetare har möjligheter att själva styra över sin arbetstid. Kommunen ska därför utforma system för att ge individen friheten att välja att ta ut löneökningen i tid istället för pengar.

För hög personalomsättning måste brytas

Villkoren för socialtjänsten behöver uppmärksammas. Flera enheter uppvisar idag en alarmerande hög personalomsättning. Det är ett problem vad gäller arbetsmiljö och arbetsbelastning för anställda, men också för socialtjänstens möjlighet att behålla erfarenhet och kompetens i personalgrupper som utför ett ofta svårt och komplext arbete. En för stor ärendemängd innebär i slutändan ökade kostnader eftersom arbetet med att följa upp insatser och beslut försvåras. Att satsa på minskad personalomsättning är en investering som med stor sannolikhet kommer att innebära minskade kostnader för exempelvis ekonomiskt bistånd och dyra placeringar. För att åstadkomma ett trendbrott avsätter vi drygt 1 mnkr för att förändra lönepolitiken för socialhandläggare och socionomer. När personalomsättningen minskar och kompetensnivån hos handläggarna hålls på en hög nivå kommer alltså medel att kunna frigöras i och med att handlägningskostnaderna är så pass höga i dagsläget. Dessa medel ska då användas för kvalitetsförbättringar i de olika nämndernas arbete. Miljöpartiets satsning på 1 mnkr kommer alltså att betala sig. För att handlägningskostnaderna ska kunna minska behöver också uppföljningen förbättras. Det anser vi är möjligt när vi har en bättre och mer stabil arbetssituation för våra socialtjänsthandläggare.

Vi anser att Uppsala behöver sätta upp mål för att minska personalomsättningen och ta ett helhetsgrepp på frågan om arbetsbelastning och arbetsvillkor för anställda inom socialtjänsten. Inom alla yrken i socialtjänsten ska högskoleutbildning och initiativkraft hos medarbetarna löna sig. För att komma till rätta med många av de svårigheter som har uppmärksamats av de fackliga organisationerna vill vi utveckla former för att dels förbättra den ekonomiska styrningen, dels skapa ett socialpolitiskt samarbete om nämndövergripande frågor om villkoren för socialtjänsten.

Kommunens lönepolitik tydliggörs och utvecklas

Lönekartläggningar ska ligga till grund för utveckling av lönebildningsprocessen. Osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor, eller mellan mansdominerade och kvinnodominerade yrkesgrupper ska åtgärdas snarast möjligt. Det är också viktigt att det finns en långsiktig planering om lönekostnadsstrukturer. Allt för snabb personalomsättning kan vara ett tecken på en ogenomtänkt lönepolitik, vilket kan försämra kvaliteten i verksamheten i onödan. En långsiktig

plan behövs för att höja lärarnas lönenivå. Miljöpartiet gör satsningar i budgeten och ger tydliga direktiv till styrelsen för Vård och bildning att höja lärarlönerna. Utöver detta kommer statsbidrag att kunna sökas för karriärtjänster och för fortbildning för lärare. Här behöver kommunen ha en väl utvecklad plan för att utnyttja dessa extra medel till fullo.

Alla medarbetare är lika viktiga

I Uppsala finns även fortsättningsvis timanställda och annan extrapersonal. Dessa ska självklart också ses som de viktiga medarbetare de är och ha rätt att gå på personalmöten, obligatorisk utbildning etc. som andra medarbetare på sin arbetsplats.

Samarbete med arbetstagarorganisationer

Uppsala ska ha ett väl fungerande samarbete med arbetstagarorganisationer. Fackförbunden bör i ökad utsträckning bjudas in till nämnder och styrelser för att ge sin bild av verksamheten och utvecklingsförutsättningarna.

Tjänstledighet för arbete i EU:s organisation

Uppsala är en aktör såväl regionalt som internationellt och deltar brett genom medlemskap i ett antal internationella organisationer och nätverk samt i flera EU-projekt. Ungefär 20 000 av kommunens invånare har sina arbetsplatser utanför kommunen.

Det finns många möjligheter för kommunens medarbetare att söka och få arbeten och praktikplatser under kortare perioder i Bryssel. Genom en tids arbete i Bryssel skulle den kommunanställda kunna samla på sig en bredare kompetens samt kontakter med människor från hela EU, som sen skulle vara till nytta för Uppsala när medarbetaren kommer tillbaka till sin tjänst i Uppsala kommun. Det är också en arbetsmetod som gör att möjligheterna för Uppsala kommun förbättras att hänga med i och påverka EU-politiken. Miljöpartiets förslag är att Uppsala kommun ska uppmuntra anställning med EU-anknytning genom att erbjuda medarbetare som arbetat minst tre år i kommunen möjlighet att ta tjänstledigt max 5 år för arbete i institutioner eller frivilligorganisationer som verkar i anslutning till EU.

Inriktningsmål

1. Uppsala kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare och präglas av gott ledarskap, god arbetsmiljö, delaktighet, jämställdhet. Kommunen ska se mångfald och flerspråkighet som en tillgång.
2. Deltid ska vara en rättighet, medarbetare ska även ha rätt till heltid.
3. Möjlighet att ta tjänstledigt max 5 år (efter 3 år i kommunen) för arbete i EU:s institutioner, frivilligorganisationer som arbetar i anslutning till EU:s organisation.
4. Genomsnittsåldern på alla chefsnivåer ska minska, en medveten rekrytering av unga chefer ska genomföras.
5. Jämn könsfördelning mellan kvinnor och män på alla chefsnivåer ska eftersträvas.
6. Andelen chefer och medarbetare med utländsk bakgrund ska spegla andelen i kommunens befolkning.

Uppdrag

Till alla nämnder:

1. att arbeta med jämställdhetsintegrering inom den egna verksamheten och i upphandlad verksamhet
2. att erbjuda medarbetare som så önskar heltid och ställa krav på personalens rätt till heltid i upphandlad verksamhet

Till kommunstyrelsen:

1. att utveckla traineeprogram för nyutexaminerade akademiker i syfte att rekrytera unga chefer och experter på ledande positioner
2. att Uppsala kommun inför olika modeller för karriärtjänster och säkerställer kompetensöverföringen mellan medarbetare under generationsväxlingen
3. att utveckla samverkan med arbetstagarorganisationer i frågor om utveckling av verksamheten
4. att vara den part i kommunen som ingår avtal med enskilda om uppsägning med avgångsvederlag, för att synliggöra och stävja bruket av avgångsvederlag
5. att medarbetare i Uppsala kommun ska ha möjlighet att ta tjänstledigt max 5 år (efter 3 år i kommunen) för arbete i institutioner eller frivilligorganisationer som arbetar i anslutning till EU.

4.7 Gemensamma verksamhetsområden

Området behandlar nämnd-, bolags- och styrelseverksamhet, stöd till politiska partier, revision och sådan administration som hör till kommunens politiska ledning. Vidare kommunledningskontoret, lokalförsörjning som inte täcks av den interna hyressättningen samt stadsarkivet.

Utvecklingsförutsättningar

Sveriges fjärde stad och landets främsta landsbygdskommun vinner på hållbar utveckling, ekonomiskt trovärdiga lösningar, öppna demokratiska processer och hederlighet. Uppsala kommun ska främja att medborgare, lokala företag och organisationer som vill bidra med idéer som utvecklar Uppsala kan komma till tals och att förslagen tas in i beredning av ärenden inför beslut.

Den gröna visionen är att Uppsala ska vara en ekologiskt, socialt och demokratiskt hållbar kommun som präglar hela Miljöpartiets arbete i kommunpolitiken och med våra förtroendevaldas insatser i kommunfullmäktige, nämnder och bolag.

Ekonomi i balans

Det är viktigt med en kommunal verksamhet som bygger på en ekonomi i balans. Men för att uppnå en ekonomi i balans måste vi också se till att ha en miljö i balans och människor i balans. Ett socialt hållbart Uppsala hänger ihop med ett ekologiskt hållbart och demokratiskt hållbart Uppsala. Trots att kommunens verksamhet redovisat en ekonomi i balans i flera år så kvarstår flera problem med bland annat stadsdelar där de socioekonomiska skillnaderna ökar och där valdeltagandet ligger på en betydligt lägre nivå än i andra stadsdelar. Miljöpartiet föreslår att den ekonomiska politiken kompletteras med välfärdsmått och uppföljningsbara nyckeltal som ger en mer rättvis bild av att Uppsala utvecklas i rätt riktning.

Samarbete för att utveckla Uppsala

Samarbete med andra aktörer är nödvändigt för att finna goda lösningar som utvecklar kommunen. Kommunen samverkar med kommunerna i länet och landstinget inom flera områden, bland annat kollektivtrafikutveckling överförmyndarverksamhet, räddningstjänst, sociala- och vårdfrågor mm.

Det är viktigt att använda sig av den kompetens som ideella föreningar och organisationer har. Detta ställer krav på den kommunala organisationen att vara öppen, inbjudande och transparent under ett ärendes process från idé till beslut. Samarbetet med Uppsala Universitet och Sveriges lantbruksuniversitet är mycket viktigt då ny kunskap utvecklas inom universiteten, studenterna och forskarna är en brygga mellan vetenskapen, innovationskraften och kommunen.

Uppsalas prisbelönta klimatprotokoll som undertecknats av kommunen tillsammans med företag, myndigheter och organisationer, som initierats av klimatstrategen, är ett exempel på systematiskt arbetssätt hur Uppsala kan nå klimatmålen.

Internationellt samarbete

För att möta förändringar och ta vara på olika utvecklingsmöjligheter arbetar kommunen aktivt såväl internationellt som regionalt. Kommunen har löpande kontakter med vänorter och deltar i

internationella samarbeten genom medlemskap i ett antal internationella organisationer och nätverk samt deltagande i en rad EU-stödda projekt.

Regionalt samarbete

De regionala utvecklingsfrågorna får allt större betydelse för Uppsala kommun. När så många människor dagligen reser över kommun- och länsgränser behöver beslut om infrastruktur, kollektivtrafik, kompetensutveckling, miljö, näringsliv och kultur fattas inom ett större geografiskt område och med ett bredare perspektiv.

Dialog mellan invånarna och kommunen och e-förvaltning

En ständig dialog mellan medborgarna och kommunen är ett centralt inslag i den lokala demokratin samtidigt som den utvecklar och förbättrar kommunens verksamhet. Dialogen sker i såväl nya som traditionella kanaler. Det ska vara enkelt för alla medborgare att framföra synpunkter och påverka verksamheterna.

Medborgardialogen är ledstjärna för kommunens närvaro i digitala kanaler, och målet är att markant öka kontakterna i sociala medier. Tyck-till-funktionen på hemsidan utvecklas och ger möjlighet för medborgarna att öppet lämna synpunkter och få inblick i hur deras frågor och förslag hanteras.

I två tredjedelar av Sveriges kommuner ges invånarna möjlighet att göra sina röster hörda genom att lämna medborgarförslag till kommunfullmäktige och nämnder. Uppsala är trots sin engagerade, kunniga och välutbildade befolkning inte en av dessa kommuner. Tyvärr innebär detta att vi som kommun riskerar att gå miste om en mängd potentiella förslag på förbättringar. Att möjliggöra för invånarna att lägga förslag till fullmäktige och nämnder skapar en helt annan dynamik i den lokala politiken och fler idéer prövas. En annan positiv aspekt är att medborgarförslag stärker inflytandet för uppsalabor under 18 år och med utländskt medborgarskap.

Som invånare i Uppsala kommun ska det gå enkelt och snabbt att lämna synpunkter eller ställa frågor till den kommunala förvaltningen. Det ska vara möjligt att ringa ett telefonnummer eller skicka ett e-postmeddelande i kontakten med kommunen. Fler e-tjänster som ger god nytta för uppsalaborna och en väl utvecklad, effektiv e-förvaltning som stödjer kommunens processer, bidrar till detta. Allt fler medborgare kan utföra sina ärenden via kommunens hemsidor. För de grupper som har svårt att hantera elektroniska tjänster ska andra lösningar alltid erbjudas och aldrig vara ett hinder för att få likvärdig kontakt och service.

Den interna kommunikationen är ett viktigt instrument för att utveckla en effektiv förvaltning och ett gott ledarskap.

Öppet stadshus

I samband med den ombyggnation som ska ske av Stadshuset framöver måste vi se till att stadshuset kombinerar ökad säkerhet med en större öppenhet. Stadshuset ska upplevas som uppsalabornas mötesplats. Det ska vara möjligt också för föreningslivet att också kunna boka rum i Stadshuset.

Politikens roll i samhällsutvecklingen måste lyftas fram. Invånarna ska med sina frågor och synpunkter möta en kommunorganisation som är lyssnande och ger snabb respons. Vi vill också främja det med att Stadshuset vid ett antal tillfällen under året har öppet hus då ungdomar har möjlighet att komma och träffa förtroendevalda och partier liksom tjänstepersoner och

kommunens verksamheter. Det är viktigt att kunna visa hur politik går från idé till förverkligande eller att som invånare få en bild av hur kommunen arbetar.

Välfärdens kvalitet växer med engagemanget

Det är viktigt med en effektiv verksamhet som ständigt söker nya vägar att förbättras ytterligare. Den tekniska utvecklingen fortsätter alltjämt och det är betydelsefullt såväl miljömässigt som effektivitetsmässigt att vi allt mer övergår till digital distribution av handlingar och att vi uppnår det papperslösa samhället som sedan många år varit ett i det närmaste ouppnåeligt mål.

En variation av utförare är positivt och Miljöpartiet framhåller vikten av intraprenader, personalkooperativ och brukarkooperativ. Även där kommunal drift kombineras med just brukarmedverkan och föreningslivets deltagande måste stärkas och utvecklas, inte avvecklas i en kortsiktig iver att lägga ut all verksamhet på anbud. Kommuninvånarnas och verksamheternas behov är avgörande för vad som ska upphandlas och utvecklas – inte företags egen vilja till att utmana och därmed avgöra vad och på vilket sätt verksamheten ska utvecklas. Den verksamhet som kommunen bedriver ska vara kvalitetssäkrad för att trygga att den utvecklas på rätt sätt för invånarna.

Klimatutmaningen

Klimatförändringen är det största hot som människan har ställts inför och en kraftansträngning behövs. Alla nämnder och bolag ska utveckla kraftfulla klimatmål och arbeta effektivt med att minska kommunens totala utsläpp av växthusgaser. Målet är att ställa om till klimatneutralitet. Klimatprotokollets arbete måste utvecklas med syfte att fler företag, organisationer och uppsalabor också kan bidra med frivilliga åtgärder för att minska klimatpåverkan.

Folkhälsoarbete för hållbar utveckling

En god och jämlik hälsa är en viktig resurs för kommunens invånare och ett viktigt mål för samhället. En god folkhälsa är en förutsättning för hållbar utveckling. För att folkhälsan och folkhälsoinsatserna i kommunen ska kunna mätas ska indikatorer tas fram och de ekonomiska vinster som åstadkoms om folkhälsan förbättras i Uppsala räknas fram.

Kommunen har en viktig uppgift i att skapa goda förutsättningar för invånarna till goda levnadsvanor och därmed en hållbar utveckling för såväl sig själva som kommunen i stort. Målet måste vara en god hälsa för hela befolkningen. De elva folkhälsomålen ska ligga till grund för Uppsala kommuns folkhälsoarbete. Man kan inte slå fast att ökad fysisk aktivitet och goda matvanor skulle vara viktigare än ökat delaktighet och inflytande i samhället. Kommunen har särskilt stort ansvar att verka för barns trygga och goda uppväxtvillkor, ekonomisk och social trygghet och sunda och säkra miljöer. I skolan behöver frågorna om tobak, alkohol och droger prioriteras eftersom skolan har en stor möjlighet att utveckla och påverka ungdomars kunskaper och attityder. Kommunen är en stor arbetsgivare som har ansvar för att arbetsmiljön är god i alla verksamheter. Självklart har också stadsplanering med mer cykelvägar och god, ekologisk och näringsriktig mat i alla offentliga kök stor betydelse för folkhälsan. Det är av stor vikt att möjligheten till spontan aktivitet i närmiljön fortsätter att beaktas i all nybyggnation när staden växer och förtäts.

Parker och grönytor bör finnas i närhet till bostaden och vara lättillgängliga för gående och cyklister. Tillgänglighet och framkomlighet för alla trafikslag är ledord.

För att resultat ska uppnås krävs en målmedvetenhet och kunskap i alla kommunens nämnder och bolag. Folkhälsan är en del av alla nämnders politiska ansvar.

Jämställdhetsarbete och lika rätt

Enligt Hållbarhetspolicyn ska alla nämnder verka för jämställdhet i Uppsala kommun. Fokus ska ligga på jämställdhetsintegrering i kommunal service, kommunalt finansierad service och i den egna organisationen.

Alla nämnder ska verka för att uppsalaborna är jämställda och erbjuder tjänster och service på samma villkor. Fokus läggs på jämställdhetsintegrering av kommunalt finansierad service samt ett intensifierat jämställdhetsarbete i den egna organisationen. Genom att jämställdhetsintegrera åstadkommer vi ett mer jämställt, långsiktigt och hållbart samhälle ur ett medborgarperspektiv som kan tjäna som förebild för andra.

Uppsala kommun kan visa upp flera goda exempel på hur jämställdhetsintegrering ger resultat. Fritidsgårdarna har fått en mer öppen fritidsmiljö där inte bara fler flickor välkomnas utan även hbtq-personer. De har börjat prenumerera på och synliggöra fler icke-normativa ungdomstidningar, och går ut på skolorna och tar reda på vad ungdomarna vill ha istället för att köra "det gamla vanliga". Det har visat sig vara enklare för män än för kvinnor att få hjälp med sitt missbruk. För att råda bot på bland annat detta har en ny tjänst tillsatts som uteslutande ska jobba med att hitta dem som har "riskbruk", där vi tror att många kvinnor befinner sig.

För att öka takten i jämställdhetsarbetet måste ett systematiskt arbetssätt användas.

- Utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering till att gälla alla nämnder och bolag.
- Ställ krav om jämställdhet och rätt till heltid i all upphandlad verksamhet.
- Besluta att kommunen i egna verksamheter erbjuder alla deltidsanställda heltid och att fler tillfälligt anställda erbjuds fasta tjänster.
- Genomför årliga lönekartläggningar och inför jämställda löner.
- Inför genusbudgetering i all verksamhet och ta gärna EU:s genusbudget för EU2020 som inspirationskälla.

Miljöpartiet har motionerat om att kommunfullmäktige ska anta den europeiska jämställdhetsdeklarationen (CEMR), vilket vi anser är viktigt för att öka farten i jämställdhetsarbetet.

Grön upphandling

Uppsala kommun, som har en stor köpkraft, kan i allt högre grad bli en god förebild i arbetet för hållbar utveckling. Värdet av den offentliga upphandlingen uppskattas i Uppsala till ca 3 miljarder kronor per år. Upphandlingarna ska bidra till olika samhällspolitiska mål, som hänsyn till miljö och klimat, hushållning med naturresurser och en socialt ansvarsfull utveckling. Kommunen ska teckna väl fungerande avtal för varor, tjänster och byggentreprenader med hög kvalitet till bra priser.

För att säkerställa att många olika företag kan lämna anbud krävs en väl genomförd upphandling som utformas så att så många som möjligt kan lämna anbud. Små företag kan vara med och lämna anbud när kommunen är öppen för delade upphandlingar. Det är viktigt för att i längden trygga en god och sund konkurrens med många aktörer. Hur kommunen utformar en upphandling är en viktig förutsättning för ett välmående näringslivsklimat där företag, stora som små, kan växa i Uppsala.

Grön upphandling är ett miljöpolitiskt verktyg som syftar till att ställa krav på mer miljöanpassade inköpsbeslut i kommunens verksamhet. Grön upphandling är inte bara ett sätt att minska koldioxidutsläppen, det sänker också de offentliga kostnaderna på med i snitt 1 procent.

Det visar en analys av effekterna av miljöanpassad offentlig upphandling inom EU som tagits fram av PricewaterhouseCoopers.

Innovationsupphandling kan stärka Uppsalas innovationskraft och stödja framtidens samhällslösningar och affärsidéer. Genom närhet till såväl universitet som näringsliv har Uppsala goda förutsättningar att genomföra framgångsrika innovationsupphandlingar som stärker den offentliga verksamhetens förnyelse, kvalitet i bred bemärkelse och effektivitet.

Resor med flyg har förutsättningar att minska, bland annat genom att tjänsteresor i allt större utsträckning kan ersättas med video- eller telefonkonferenser men också genom att en tydlig resepolicy slår fast att inrikes resor i de flesta fallen ska göras med tåg.

Genom att ställa effektiva miljökrav i våra upphandlingar kan Uppsala kommun skapa incitament för producenter att utveckla miljöanpassade varor och tjänster och därmed bidra till långsiktig hållbar konsumtion och produktion.

Uppföljningen av upphandlingskraven måste säkerställas i all upphandling.

100 procent ekologisk mat

Den målsättning om att upphandla endast ekologisk mat senast år 2023 samt enbart kött som producerats enligt krav som uppfyller svensk djurskyddslagstiftning måste genomföras. Miljöpartiet föreslår att Klimatprotokollet utökas med en särskild 100-procents-organisation som samordnar insatser för att målet ska uppnås. Till detta avsätter Miljöpartiet 0,5 mnkr årligen. En av uppgifterna är att på olika sätt informera och stimulera den gröna näringen samt livsmedelsföretag att ställa om till ekologisk produktion, så att tillgången på ekologiska livsmedel som är producerade i närområdet ökar i takt med att inköpen också ökar. För att kunna nå målet om 100 procent ekologisk mat till 2023 behöver kommunen snabbt påbörja omställningen.

I Miljöprogrammet resoneras om att det behövs fler tillagningskök, minskat svinn och ökad andel vegetabilier i maten. Det är alla tre mycket bra strategier, men det räcker inte. I ett inledningsskede behöver vi satsa mer resurser på skolmat och mat till äldreboenden. Vi föreslår därför att den minskade utdelningen från Vård och bildning ger resurser till att höja matkostnaden för inköp av ekologiska livsmedel, samt till anställning av eko-kockar i skolkök och på äldreboenden.

Miljöpartiet anser att Uppsala ska bli en Fair Trade City för att stimulera rättvis handel i än större utsträckning. Miljöpartiet vill ytterligare skärpa kraven vad gäller upphandling och sätta upp mål om upphandling av 100 procent fairtrademärkt/rättvisemärkt av följande varor/produkter till år 2017: kaffe, te, bananer, kakaopulver, drickchoklad för automat, svart- och vitpeppar samt fotbollar. Miljöpartiet vill också att kommunen kontinuerligt ser över vilka ytterligare varor som kan komma i fråga för upphandling av företrädesvis fairtrade/rättvisemärkt.

Allmänna val, EP-val och andra val

När uppsalabor röstar i olika val så som allmänna val, val till Europaparlamentet samt i finska, samiska eller andra val ska det vara enkelt att rösta. Vallokaler ska vara centralt placerade och ha generösa öppettider. Valnämnden ska kunna erbjuda utbildning av valförrättare eller annan kompetens om så behövs.

Inriktningsmål

1. Driftskostnader, räntekostnader och avskrivningar för gjorda investeringar ska rymmas i kommunens driftbudget och ekonomin ska vara i balans.
2. Uppsalabornas delaktighet, inflytande och insyn i all skattefinansierad verksamhet ska öka.
3. Formerna för dialog med medborgare och medborgarnas möjlighet att lämna sina förslag ska utvecklas som ett led i att förbättra berednings- och beslutsprocessen.
4. Kommunal service ska vara kvalitetssäkrad genom uppföljning från såväl brukar- som avtalsperspektiv.
5. Den offentliga upphandlingen ska leva upp till höga sociala, etiska och miljömässiga krav. Målsättning om att handla enbart ekologisk mat 2023 samt enbart kött som producerats enligt krav som uppfyller svensk djurskyddslagstiftning måste genomföras. Dessutom ska flera varor upphandlas utifrån fairtrade/rättvisemärkt.
6. I enlighet med artikel 3 i FN:s konvention om barnets rättigheter ska barnens bästa beaktas och redovisas i alla beslut.
7. Moderna och användarvänliga digitala tjänster ska användas för att ge lägre administrativ kostnad och högre service till invånarna.

Uppdrag

Till samtliga nämnder och styrelser:

1. att i upphandling av verksamheter ska krav ställas på att personal har meddelarfrihet och meddelarskydd

Till kommunstyrelsen:

1. att i upphandlingspolicy och riktlinjer ta med livsmedel och varor som det vid upphandling ska ställas krav på fairtrade/rättvisemärkt samt innovationsupphandling med syfte att främja ny teknik
2. att samordna arbetet med att nå målet om att 100 procent av kommunens upphandlade livsmedel ska vara ekologiskt producerade senast 2023 inom ramen för klimatprotokollet och ta fram tydliga delmål
3. att Uppsala kommun engagerar sig för rättvis handel och etisk konsumtion genom att ansöka om att bli Fair Trade City
4. att avskaffa utmanarrätten
5. att ta fram riktlinjer för ett långsiktigt arbete med sociala investeringar
6. att Uppsala kommun skapar tydliga regler för medarbetare och konsulter som ger dem möjlighet och rättighet att slå larm, dvs. en införa en whistleblower-funktion
7. att lämna förslag på en ny organisationsmodell
8. att renodla modellen för hyressättning, interhyressystem och ansvarsfrågan inom kommunen gentemot bolagen

Övriga beslut:

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta:

att fastställa finansiella och ekonomiska mål för planperioden enligt handlingens **kapitel 3**

att anta avsnittet 3b Miljöbudget – ekosystemtjänster och välfärdsmått, inklusive mål och uppdrag för policyn för hållbar utveckling

att anta avsnittet 3c Jämställdhetsbudget

att anta inriktningsmål och uppdrag för kommunens verksamhetsområden enligt handlingens **kapitel 4**

att fastställa utdebiteringen av kommunal inkomstskatt för år 2015 till 20:84 kronor per skattekrona

att fastställa kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde för 2015 samt för planperioden enligt **bilaga 3**

att fastställa budget och flerårsplan för de gemensamma nämnderna överförmyndarnämnd respektive räddningsnämnd enligt **bilaga 5 och 6**

att under kommunstyrelsen för 2015 budgetera 6060 tkr till kommunrevisionen samt 800 tkr till förstärkt arbete mot etik och korruption

att av kommunbidraget till kulturnämnden för 2015 avser 9323 tkr stadsarkivet

att anta investeringsbudget för 2015, samt för planperioden enligt handlingens **kapitel 5**

att fastställa resultaträkning för 2015, samt för planperioden enligt handlingens **bilaga 1**

att fastställa finansförvaltningen enligt **bilaga 2**

att fastställa internräntan för 2015 till 2,5 procent

att fastställa kommunfullmäktiges medel för oförutsedda utgifter 2015 till 2 mnkr

att fastställa kommunstyrelsens medel för oförutsedda utgifter 2015 till 2 mnkr

att bemyndiga kommunstyrelsen att uppta de lån som krävs för budgetens genomförande,
att bemyndiga respektive nämnd att inom sitt ansvarsområde fastställa sådana avgifter (till exempel torgtaxa, hamntaxa, taxor inom miljö- och hälsoskyddsområdet) som inte är av större ekonomisk betydelse eller av principiell vikt och av dessa skäl ska fastställas av Kommunfullmäktige. Nya avgifter får inte införas utan kommunstyrelsens medgivande.

att nämnd ska begära igångsättningstillstånd av kommunstyrelsen innan ett investeringsobjekt över 10 miljoner kronor ska påbörjas.

Ägardirektiv:

att anta förslag till ägarstyrning av de helägda bolagen enligt **kapitel 6**

Direktiv:

att anta direktiv för produktionsstyrelser och produktionsnämnd enligt **kapitel 7**

5 Investeringar

Investeringar ger jobb. Gröna investeringar ger gröna jobb. Uppsala måste bli klimatneutralt 2030. För att kunna tidigarelägga nödvändiga energi- och klimatinvesteringar har vi valt att lägga investeringsnivån högre, men vi har också valt att välja vad vi investerar i, så att inte en krona läggs på sådana projekt som leder utvecklingen i en ohållbar riktning, till exempel bilbroar över Fyrisån.

Klimatutmaningen kräver att omfattande investeringar görs för att öka cykling och kollektivtrafik. I investeringsbudgeten prioriterar vi därför investeringsmedel för att skapa ökade satsningar på att få fler att cykla och göra Uppsala till Sveriges bästa cykelstad. 308 mnkr under perioden, 2015-2018 går till våra cykelsatsningar. Även framkomlighet för kollektivtrafiken i gaturummet är prioriterat.

Miljöpartiet satsar också 185 mnkr på investeringar i parker och natur. Uppsala måste värna om parkerna, gröntorna och naturområden. Inom ramen för dessa investeringar satsar Miljöpartiet 27 mnkr på gröna stråk varav 7 mnkr för Årike Fyris.

En annan viktig hållbar klimatinvestering gäller vindkraft. Miljöpartiet vill att kommunen investerar i vindkraft för att försörja kommunen med egen grön el till ett förmånligare pris. Vår investering innebär både lägre utsläpp av koldioxid och minskade energikostnader.

Spårvägsutbyggnad är en långsiktigt och hållbar investering som skapar trygghet och stabilitet när Uppsala utvecklas. Miljöpartiet vill därför satsa 450 mnkr i en första etapp år 2018. Det skapar en stomstruktur som stadsplaneringen kan utgå ifrån. Moderna spårvagnar är tysta, smidiga och lättillgängliga och kan effektivt transportera många människor i tät stadsmiljö. Tillsammans med annan kollektivtrafik erbjuder moderna spårvägar klimatsmarta och bekväma transporter.

Den förnyelse av stadsdelarna och city som vi vill genomföra innebär att handel, restauranger, mindre företagsetableringar, offentliga mötesplatser kan växa fram på nya platser i Uppsala. Uppsalaborna måste vara delaktiga i utvecklingen. Uppsala blir på så sätt intressantare att leva och vara i.

När ny bebyggelse utvecklas och stadsdelar växer fram i områden som framförallt tidigare varit industriområden, så är det ett problem när Uppsala kommun saknar egen mark. Det blir svårt att ställa skarpa krav på miljövänligt byggande och blandade upplåtelseformer. Det kan bli onödigt dyrt att bygga skolor och förskolor i stadsdelarna. Kommunen behöver ha en tydligare markpolitik och investera i markinköp. Med eget markinnehav kan kommunen möta behovet av mark för fler bostäder och nya företagsetableringar. Jordbruksmark ska generellt sett inte bebyggas. Man ska inte heller förringa behovet som finns att kommunen investerar i marker som utvecklas till parker, grönområden och naturreservat.

INVESTERINGSBUDGET	Budget 2015	Plan 2016	Plan 2017	Plan 2018
---------------------------	------------------------	----------------------	----------------------	----------------------

SUMMA FASTIGHETSFÖRVÄRV MEX	40,0	40,0	40,0	40,0
------------------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------

INVESTERINGAR I VERKSAMHETSFASTIGHETER

ENERGIÅTGÄRDER	50,0	5,0	5,0	5,0
<i>Varav vindkraft</i>	<i>46,0</i>			

SÄRSKILDA BOENDEN	20,0	20,0	20,0	20,0
--------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------

SUMMA VERKSAMHETSFASTIGHETER	70,0	25,0	25,0	25,0
-------------------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------

INVESTERINGAR INFRASTRUKTUR

PARKER OCH LEKPARKER	30,7	29,3	20,5	20,0
-----------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------

NATUR	15,0	17,0	13,0	13,0
--------------	-------------	-------------	-------------	-------------

GRÖNA STRÅK	10,0	7,0	5,0	5,0
<i>Varav Årike Fyr</i>	<i>7,0</i>			

GATOR/VÄGAR	6,0	5,0	5,0	5,0
--------------------	------------	------------	------------	------------

BROAR OCH BARRIÄRER	112,0	115,0	5,0	0,0
<i>Kungsängsesplanaden</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i>Planskildhet järnväg</i>	<i>75,0</i>	<i>70,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i>Flottsundsbron</i>	<i>37,0</i>	<i>45,0</i>	<i>5,0</i>	<i>0,0</i>

STADSDELSFÖRNYELSE	20,0	24,0	20,0	20,0
---------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------

STADSFÖRNYELSE INNERSTADEN	7,0	11,0	11,0	11,0
-----------------------------------	------------	-------------	-------------	-------------

CYKELSATSNINGAR	71,0	69,0	84,0	84,0
<i>2 cykelgarage vid resecentrum</i>	<i>11,0</i>		<i>12,0</i>	
<i>Cykelväg till Ulva</i>	<i>19,0</i>			
<i>Cykelvägar till friluftsområden</i>		<i>1,0</i>		<i>1,0</i>
<i>Cykelbro Vindbron</i>			<i>20,0</i>	
<i>Cykelbro Takpannegatan</i>		<i>20,0</i>		
<i>Cykelboxar och kantstensåtgärder</i>	<i>8,0</i>			
<i>Cykelstråk Sunnersta Luthagen</i>		<i>15,0</i>		
<i>Cykelstråk, Gränby-city</i>	<i>3,0</i>			
<i>Cykelstråk, Flogsta-city</i>			<i>13,0</i>	<i>13,0</i>
<i>Breddning cykelbanor</i>	<i>4,0</i>			
<i>Ny GC-väg blandtrafik</i>		<i>7,0</i>		
<i>GC-åtgärder vid skolor</i>	<i>2,0</i>			
<i>Markering cykelkörfält korsningar</i>		<i>5,0</i>		

<i>Borttagning kanstensparkering</i>	4,0			
<i>Grönväg cykeldetektering</i>			4,0	4,0
<i>Snabbcykelväg</i>	10,0	12,0		
<i>Pumpar och laddstation elcykel</i>	1,0			
<i>Upprustning cykelvägar</i>	1,0	1,0	7,0	7,0
<i>Övrigt</i>	8,0	8,0	28,0	59,0
HÅLLBART RESANDE	16,5	15,0	9,0	9,0
<i>Säkrare övergångsställen</i>	3,0	3,0	3,0	3,0
<i>Säkrare skolvägar</i>	3,5	5,0	5,0	5,0
<i>Nya hastighetsgränser</i>	2,0	3,0	3,0	
UPPRUSTNING GATOR	15,0	15,0	3,0	3,0
ÖVRIG INFRASTRUKTUR	15,0	15,0	10,0	460,0
<i>Spårväg</i>				450,0
<i>varav framkomlighet kollektivtrafik</i>	5,0	10,0	10,0	10,0
<i>varav belysning</i>	10,0	5,0		
BREDBAND	2,9	2,9	2,9	2,9
OFFENTLIG UTSMYCKNING	6,0	6,0	6,0	6,0
SUMMA INFRASTRUKTUR	327,1	331,2	194,4	638,9
SUMMA IT-SYSTEM	28,0	28,0	28,0	28,0
SUMMA INVENTARIER	54,1	54,1	54,1	54,1
ANSKAFFNING MASKINER				
<i>Personbilar/verksamhetsmaskiner</i>	20,0	20,0	20,0	20,0
<i>Räddningsfordon</i>	25,0	15,0	15,0	15,0
SUMMA MASKINER	45,0	35,0	35,0	35,0
SOCIALA INVESTERINGAR	6,3	6,3	6,3	6,3
TOTAL INVESTERINGSVOLYM	570,5	519,6	382,8	827,3

Investeringar fördelat på nämnder och styrelser

<i>Alla belopp i miljoner kronor</i>	Budget 2015	Plan 2016	Plan 2017	Plan 2018
Kommunstyrelse och uppdragsnämnder				
Kommunstyrelse	84,9	84,9	84,9	84,9
Barn- och ungdomsnämnden	2,0	2,0	2,0	2,0
Utbildning och arbetsmarknadsnämnden	3,0	3,0	3,0	3,0
Socialnämnden för barn och unga	6,3	6,3	6,3	6,3
Nämnden för hälsa och omsorg	3,0	3,0	3,0	3,0
Äldrenämnden	3,0	3,0	3,0	3,0
Idrotts- och fritidsnämnden	2,0	2,0	2,0	2,0
Gatu- och samhällsmiljönämnden	370,2	329,3	192,5	637,0
Kulturnämnden	8,0	8,0	8,0	8,0
<i>varav offentlig utsmyckning</i>	6,0	6,0	6,0	6,0
Plan- och byggnadsnämnden	2,0	2,0	2,0	2,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	2,0	2,0	2,0	2,0
Räddningsnämnden	27,0	17,0	17,0	17,0
Överförmyndarnämnden	0,1	0,1	0,1	0,1
S:a kommunstyrelse och uppdragsnämnder	519,5	468,6	331,8	776,3
Produktionsstyrelser				
Vård och bildning	25,0	25,0	25,0	25,0
Teknik och service	26,0	26,0	26,0	26,0
Summa produktionsstyrelser	51,0	51,0	51,0	51,0
Summa investeringar	570,5	519,6	382,8	827,3

6 Ägardirektiv

Sedan 1995 är de helägda bolagen inordnade i en aktiebolagsrättslig koncern. Syftet är att stärka styrningen av den kommunala verksamhet som sker i bolagsform samt utnyttja de möjligheter till resultatutjämning som medges av skattelagstiftningen. Moderbolaget i bolagskoncernen är Uppsala Stadshus AB.

Kommunfullmäktiges beslut om ägarstyrning av de helägda bolagen finns utförligare beskriven i ägarpolicyen för de helägda bolagen. I detta kapitel behandlas kommunfullmäktiges direktiv till de helägda bolagen avseende inriktning av verksamheten, ekonomiskt resultat och avkastning.

Huvudprincip för utdelning

Om inget annat framgår av ägardirektivet till respektive bolagen tillämpas koncernens huvudprincip. Huvudprincipen för utdelning är att 100 procent av det skattemässiga resultatet (efter finansiella poster) i dotterbolag genom koncernbidrag till moderbolaget eller annat dotterbolag. Moderbolaget betalar tillbaka 70 procent av det koncernbidrag dotterbolaget lämnat till moderbolaget/annat dotterbolag i ovillkorat aktieägartillskott.

Moderbolaget har också möjlighet att ge koncernbidrag till dotterbolag med ackumulerat skattemässigt underskott sedan tidigare år i syfte att använda detta i resultatutjämningen i koncernen.

I det fall dotterbolag får koncernbidrag från annat dotterbolag, eller dotterbolag får koncernbidrag från moderbolaget avseende ackumulerat skattemässigt underskott sedan tidigare år återbetalas detta till moderbolaget, Uppsala Stadshus AB, i form av utdelning.

Ägardirektiv för samtliga bolag

Kommunfullmäktige har beslutat om ett antal policyer. Dessa omfattar samtliga nämnder och bolag. Som exempel kan nämnas de antagna policyerna för hållbar utveckling och jämställdhets- och arbetsgivarpolicy. Miljöpartiet föreslår att bolagen också ska utgå ifrån den jämställdhetsbudget och hållbarhetsbudget som föreslås i vår IVE. De av kommunstyrelsen fattade riktlinjerna för sponsring och sociala medier tillämpas i bolagen. Det ingår i varje bolags ansvar att arbeta i enlighet med kommunfullmäktiges beslut. Samtliga bolag ska pröva administrativ utveckling med andra verksamheter.

Dotterbolagen är skyldiga att anmäla följande till Uppsala Stadshus AB

1. årligt fastställande av affärsplaner med strategiska mål för de närmaste fyra åren,
2. arbete med energieffektivisering och implementering av energi- och miljöteknik
2. fastställande av budget för verksamheten,
3. ställande av säkerheter,
4. bildande av bolag,
5. köp eller försäljning av bolag eller andel i sådant,
6. köp eller försäljning av fast egendom,
7. månadsrapportering,
8. delårsbokslut

Dotterbolags affärsplaner och förändringar av grundläggande affärsidé ska godkännas av Uppsala Stadshus AB och vid principiellt viktiga förändringar även av kommunfullmäktige.

Dotterbolagen i koncernen följer fastställda redovisningsprinciper för koncernen och kommunens finanspolicy. Särskilda värderingsfrågor löses i samråd med Uppsala Stadshus AB. Uppsalahem AB är undantagna från kravet att följa Uppsala kommuns finanspolicy då en egen finanspolicy finns.

- Investeringar som påverkar annat kommunalt bolag eller nämnd inom Uppsala kommun ska godkännas av Uppsala stadshus AB och vid principiell beskaffenhet av kommunfullmäktige.
- Rekryteringsprocess och förhandling av anställningsvillkor för vd och ledande befattningshavare i dotterbolagen sker i samförstånd med Uppsala Stadshus AB.
- Bolagen ska anmäla behov av välfärdsanställningar till Navet (utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden). Välfärdsjobb är anställningar inom kommunfinansierad verksamhet för personer som står långt från arbetsmarknaden. Välfärdsjobb ska ge ett mervärde till verksamheten, men är inte tänkt att konkurrera med ordinära arbetstillfällen. Därför är det en enastående chans för bolagen att göra en samhällsinsats och samtidigt kvalitativt utveckla sin verksamhet. I bostadsföretagen kan till exempel välfärdsjobb användas för att öka engagemanget bland boende för att få ett jobb i det egna kvarteret.
- Varje år hålls en ägardialog mellan kommunstyrelsens arbetsutskott och bolaget som en del av IVE-processen. I samband med denna ägardialog är det önskvärt att bolagens styrelser kommer med förslag på hur ägardirektiv kan utvecklas och hur bolagen på annat sätt kan hitta bättre sätt att samverka med kommunen.
- Att samtliga fastighetsbolag avvecklar all olja för uppvärmning.
- Att samtliga fastighetsbolag ska upprätta och upprätthålla månatlig energistatistik på alla sina byggnader.
- Att samtliga fastighetsbolag ska ingå sådana hyresavtal med kommunen som möjliggör sänkt hyresnivå när energieffektivisering av fastigheterna genomförts. Samtliga fastighetsbolag ska avtala med kommunala aktörer att dessa erhåller sänkt hyra när energieffektivisering genomförts.
- Att samtliga ej vilande kommunala bolag ska vara anslutna till Uppsala klimatprotokoll.

Uppsala Stadshus AB

Uppsala Stadshus AB leder och samordnar verksamheten i bolagskoncernen. Bolaget avgör frågor som är gemensamma för koncernen och som inte är av större principiell beskaffenhet.

Moderbolaget säkerställer att största möjliga samordning sker mellan bolagen genom koncernmässig administrativ utveckling och effektivisering.

Moderbolaget följer därutöver aktivt koncernens utveckling genom att följa relevanta nyckeltal i dotterbolagen.

Avkastningskrav

Inget krav på årlig ekonomisk avkastning.

Utdelningsprincip

Ingen utdelning från bolaget sker

Uppsalahem AB

Uppsalahem AB bidrar till att stärka kommunens utveckling genom att med hög kompetens äga, förvalta och bygga hyresfastigheter i Uppsala. Uppsalahem AB erbjuder kunderna det boende de vill ha i olika faser i livet. Det innebär att Uppsalahem AB:

Med utgångspunkt i den av kommunfullmäktige antagna bostadspolitiska strategin, bidrar till att nya lägenheter tillkommer i kommunen.

Erbjuder, om kommunen begär det, upp till 5 procent av nyuthyrningen per år till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få en bostad på egen hand. (Nyuthyrning definieras som det antal lägenheter Uppsalahem AB hyr ut per år). Försörjningsstöd likställs med inkomst vid tecknande av kontrakt. Uppsalahem AB samverkar även med privata hyresvärdar för att få till stånd ökat intresse för uthyrning av privata lägenheter för bostadssociala ändamål.

Är en aktiv part i Uppsalas stadsutveckling och därmed samverkar med övriga bolag och nämnder i arbetet med att utveckla nya och förnya befintliga stadsdelar.

På affärsmässiga grunder söker uppnå en hög nyproduktionsnivå på minst 500 hyreslägenheter per år samt minst 200 nya studentlägenheter per år. Bolaget ligger i framkant när det gäller kunskap om hållbar stadsutveckling.

Genom intentionsavtal med kommunstyrelsen i Uppsala kommun och medverkan i olika branschforum verkar för att öka nyproduktionen av hyresbostäder i kommunen.

I nyinvestering och ombyggnation ställer krav på energihushållning, beständighet, hälsa- och inomhusklimat, miljöpåverkan, resurshushållning, energisnåla uppvärmningslösningar och ställer kravet att nybyggda bostäder max får ha energiförbrukningen 45 kWh/m² och år samt att målet för energieffektivisering i ombyggnation ska vara 50 procent.

Gör investeringar i förnybara el- och uppvärmningslösningar och stödjer systematiskt tillämpning av ny miljö- och energiteknik.

Aktivt medverkar i arbetet med att utveckla en klimatsmart stadsdel i Uppsala.

Bolaget verkar för värdeskapande samarbeten med andra bolag inom stadshuskoncernen.

Avkastningskrav

Kortsiktigt 2015–2018: Driftnettot, inklusive eventuella kapitalvinster från försäljning av fastigheter, utgör årligen 6 procent av koncernens marknadsvärde.

Långsiktigt: Marknadsvärdet på bolaget stiger på medellång sikt reellt med 2 procent per år. Värdestegringskravet behöver ej uppfyllas varje enskilt år, men kan avläsas varje år.

Utdelningsprincip:

Uppsalahem AB är ett allmännyttigt bostadsföretag och lyder under lag (2010:879) om allmännyttiga bostadsföretag. Vi anser att kommunfullmäktige ska besluta att ingen

nettoutdelning ska ske från Uppsalahem AB och Uppsala kommuns Fastighets AB. Detta beslut verkställs genom att de båda bolagen lämnar årets resultat i koncernbidrag till moderbolaget Uppsala stadshus AB, som lämnar samma belopp tillbaka till bolaget i form av aktieägartillskott. Detta sätt att verkställa beslutet stöds av regeringsbeslut (Fi2000/2028).

Uppsala kommuns Fastighets AB

Uppsala kommuns Fastighets AB är kommunens redskap för att bygga, utveckla och förvalta lokaler och centrumanläggningar. Bolaget fokuserar särskilt på att utveckla centrumanläggningen i Gottsunda ur ett stadsdelsutvecklingsperspektiv samt centrum i Storvreta.

Uppsala kommuns Fastighets AB erbjuder, om kommunen begär det, upp till 5 procent av nyuthyrningen per år till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få en bostad på egen hand. Nyuthyrning definieras som det antal lägenheter Uppsala Kommuns Fastighets AB hyr ut per år

Bolaget arbetar strategiskt för att säkerställa en god omsättningshastighet på sina fastigheter och genom uppföljning, löpande för ägaren, redovisa sin omsättningsstrategi.

Bolaget ligger i framkant när det gäller kunskap om hållbar stadsutveckling.

I nyinvestering och ombyggnation ställer krav på energihushållning, beständighet, hälsa- och inomhusklimat, miljöpåverkan, resurshushållning, energisnåla uppvärmningslösningar och ställer kravet att nybyggda bostäder max får ha energiförbrukningen 45 kwh/m² och år samt att målet för energieffektivisering i ombyggnation ska vara 50 procent.

Bolaget verkar för värdeskapande samarbeten med andra bolag inom stadshuskoncernen.

Bolaget ska arbeta med energieffektivisering och systematiskt stödja tillämpningen av ny miljö- och energiteknik.

Avkastningskrav

Marknadsvärdet på bolaget stiger på medellång sikt med realt 5 procent per år.

Värdestegringskravet behöver inte uppfyllas varje enskilt år, men kan avläsas vartannat eller vart tredje år.

Utdelningsprincip

Uppsala kommuns Fastighets AB är ett allmännyttigt bostadsföretag och lyder under lag (2010:879) om allmännyttiga bostadsföretag.

Utdelningen från Uppsala kommuns Fastighets AB ska bestå i att bolaget lämnar årets resultat i koncernbidrag till moderbolaget Uppsala Stadshus AB, som samtidigt lämnar samma belopp tillbaka till bolaget i form av aktieägartillskott.

AB Uppsala kommuns Industrihus

AB Uppsala kommuns Industrihus är ett strategiskt instrument för tillväxt och utveckling av näringslivet i kommunen. Det näringspolitiska uppdraget leder till en attraktiv kommun byggd på ett mångfacetterat och diversifierat näringsliv.

AB Uppsala kommuns Industrihus har som uppgift att skapa hållbar utveckling av Uppsala genom att tillhandha rum för det lokala näringslivet att utvecklas i. Industrihus ska erbjuda

klimateffektiva, innovativa och dynamiska fastighetslösningar till företag och offentlig verksamhet som växer och utvecklas i Uppsala kommun. Den huvudsakliga målgruppen är små och medelstora företag med ett stort och differentierat behov av att kunna hyra eller abonnera på kringliggande företagstjänster.

AB Uppsala kommuns Industrihus har ett tydligt näringspolitiskt uppdrag som ska göra Uppsala till en attraktiv kommun för små- och mellanstora företag.

Bolaget erbjuder på ett effektivt sätt ändamålsenliga lokaler inom kommunen till konkurrenskraftiga priser.

Bolaget anpassar sin verksamhet så att alla typer av företag finner flexibla och ändamålsenliga lösningar när det gäller lokalbehov. På ett aktivt sätt medverkar bolaget för att tillgodose småföretagens efterfrågan på lokaler och kontors-/industrihotell med gemensamma stödfunktioner i form av lokaler med diversifierad service, kvalitet och prisnivå.

Bolaget prövar särskilt lokaler för inkubatorverksamhet.

Bolaget arbetar strategiskt för att säkerställa en god omsättningshastighet på sina fastigheter och genom uppföljning, löpande för ägaren, redovisa sin omsättningsstrategi.

Bolaget ligger i framkant när det gäller kunskap om hållbar stadsplanering.

Bolaget arbetar med energieffektivisering och stödjer systematiskt tillämpning av ny energiteknik, energisnåla uppvärmningslösningar och materialval med hög miljöprestanda.

Bolaget ska säkerställa att EU-direktivet om näranoll-energihus uppnås vid byggnation av ny industrifastighet.

Bolaget verkar för värdeskapande samarbeten med andra bolag inom stadshuskoncernen. Bolaget får ett särskilt uppdrag under året att tillsammans med andra bolag utreda formerna för ett gemensamt handelsbolag för energiproduktion som sker inom de kommunala bolagen, samt utreda formerna för framförallt vindkrafts- och solenergiinvestering, som innebär att merparten av det elbehov som bolagen har kan produceras med egna förnybara energiproduktion.

Avkastningskrav

Marknadsvärdet på bolaget stiger på medellång sikt med realt 5 procent per år.

Värdestegringskravet behöver ej uppfyllas varje enskilt år, men kan avläsas vartannat eller vart tredje år.

Utdelningsprincip

Utdelningen uppgår netto till 60 procent av det skattemässiga resultatet. 5,2 miljoner kronor ska dras av för det så kallade Viktoriaavtalet.

Utöver nämnda utdelning ska bolaget dela ut medel till Uppsala Stadshus AB i enlighet med förslagen i vår IVE.

Uppsala Parkerings AB

Uppsala Parkerings AB är ett redskap för att skapa ändamålsenliga kommunala parkeringar för både cykel och bil och bidrar därmed till stadens utveckling.

Bolaget arbetar strategiskt utifrån kommunens övergripande mål om att öka andelen gång-, cykel- och kollektivtrafik samt minska trafikens miljöbelastning genom parkeringsstyrning.

Bolaget ska starta och driva två infartsparkeringar vid Kungsporten respektive Bärbyleden/Nyby.

Bolaget bidrar aktivt till ett högt utnyttjande av parkeringsgaragen i innerstaden och bidrar med sin kompetens i utformningen av kommunens parkeringsstrategi.

Bolaget säkerställer att biltvätt som bedrivs i garaget uppfyller högt ställda miljökrav motsvarande de krav som ställs av Svanen, vad gäller t.ex. slam- och oljeavskiljare i avlopp och användning av miljöanpassade rengöringsmedel.

Bolaget verkar för värdeskapande samarbeten med andra bolag inom stadshuskoncernen.

Bolaget arbetar med energieffektivisering och stödjer systematiskt tillämpning av ny energiteknik, energisnåla uppvärmningslösningar och materialval med hög miljöprestanda.

Bolaget prövar differentierade och, jämfört med dagens nivåer, sänkta avgifter i befintliga parkeringsgarage i syfte att höja belägningsgraden.

Bolaget ska höja parkeringsavgifterna för gatuparkering.

Bolaget ska pröva att inrätta boendeparkering i alla bostadsområden. I centrala stadsdelarna ska boendeparkering som regel finnas.

Avkastningskrav

För 2015–2018 är avkastningen på justerat eget kapital 5 procent per år.

Utdelningsprincip

Bolaget dela ut medel till Uppsala Stadshus AB i enlighet med förslagen i vår IVE.

Fyrishov AB

Fyrishov AB tillhandahåller en arena för fritid, idrott, bad och evenemang med syfte att bidra till en ökad folkhälsa.

Fyrishovs anläggningar, som besöksattraktion, stärker den positiva bilden av Uppsala som bostadsort, besöksmål och som en attraktiv stad för lokalisering av företag.

Bolaget ansvarar för driften av verksamheten i Fyrishovsanläggningen och efter uppdrag Gottsundabadet i Uppsala kommun och svarar för bad, sport och rekreation samt därmed förenlig verksamhet.

Därutöver äger och förvaltar bolaget samtliga fastigheter inom Fyrishovsanläggningen samt planerar för utbyggnader som krävs för verksamhetens bedrivande, såsom en utvecklad badanläggning.

Bolaget samverkar med andra aktörer inom besöksnäringen, och särskilt inom Uppsala Stadshuskoncern, för att stärka Uppsala som besöksmål och uppnå samordningsvinster.

Bolaget verkar för värdeskapande samarbeten med andra bolag inom stadshuskoncernen.

Bolaget arbetar med energieffektivisering och systematiskt stödjer tillämpningen av ny miljö- och energiteknik.

Tillhandahålla simundervisning kostnadsneutralt till Uppsalas skolor.

Avkastningskrav

Verksamheten planeras och budgeteras utifrån att bolagets skattemässiga resultat ska uppgå till lägst -4 mnkr för 2014 samt 0 mnkr per år för 2015–2017.

Verksamheten inklusive simundervisning planeras och budgeteras utifrån att bolagets underskott får uppgå till maximalt 6 miljoner kronor per år 2015-2018

Utdelningsprincip

I enlighet med huvudprincipen.

Uppsala stadsteater AB

Uppsala stadsteater AB bidrar genom sin konstnärliga verksamhet till en utveckling av kulturlivet i Uppsala.

Stadsteatern som mötesplats stärker den positiva bilden av Uppsala som en attraktiv stad och bidrar därmed till att stärka besöksnäringen.

Uppsala stadsteater AB ska föra dialog med kulturnämnden om hur bolaget ska bidra till Uppsalas kulturella utveckling.

Bolaget tillhandahåller en arena för gästspel och andra aktiviteter där dansens möjligheter särskilt beaktas.

Bolaget samverkar med andra kulturinstitutioner och besöksmål, särskilt inom Uppsala Stadshuskoncern, för att stärka kulturlivet och uppnå samordningsvinster.

Bolaget verkar för värdeskapande samarbeten med andra bolag inom stadshuskoncernen.

Bolaget ska erbjuda dansföreställningar tillgång till en scen i centrala Uppsala.

Avkastningskrav

Uppsala stadsteater AB erhåller 69,5 miljoner kronor 2015, 70,6 miljoner kronor 2016, 72,1 miljoner kronor 2017 samt 73,6 miljoner kronor 2018 i koncernbidrag från Uppsala Stadshus AB.

Utdelningsprincip

Ingen utdelning sker från bolaget.

Uppsala Konsert & Kongress AB

Uppsala Konsert & Kongress AB tillhandahåller en mötesplats för musik och för alla grupper i kommunen.

Bolaget bidrar aktivt genom sin musikverksamhet till en utveckling av kulturlivet i Uppsala samt genom kongress- och konferensverksamheten bidrar aktivt till en utveckling av besöksnäringen i Uppsala och stärkande av det civila samhället i Uppsala.

Genom konserter och möten stärker bolaget bilden av Uppsala som en attraktiv stad.

Uppsala Konsert och Kongress AB ska föra dialog med kulturnämnden om hur bolaget ska bidra till Uppsalas kulturella utveckling.

Bolaget samverkar med andra aktörer inom kulturlivet och besöksnäringen för att stärka respektive område och uppnå samordningsvinster.

Bolaget ska undersöka möjligheten att öka intäkterna genom att nya inslag i verksamheten kan bedrivas på entreprenad.

Bolaget ska verka för att skolor ska kunna utnyttja konsertlokaler vid framträdanden eller när nämnder kan ordna medborgardialoger till förmånligare priser. Genom att utveckla verksamheten ska bolaget nå fler unga.

Bolaget verkar för värdeskapande samarbeten med andra bolag inom stadshuskoncernen.

Avkastningskrav

Koncernbidraget från Uppsala Stadshus AB uppgår till 33,4 mnkr för 2015, 33,6 mnkr för 2016, 34,3 mnkr för 2017 samt 34,5 mnkr för 2018.

Utdelningsprincip

Ingen utdelning sker från bolaget.

Uppsala Vatten och Avfall AB

Uppsala Vatten och Avfall AB är, enligt lagen om allmänna vattentjänster (2006:412), huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Uppsala kommun.

Bolaget tillgodoser inom av kommunfullmäktige fastställt verksamhetsområde fastigheternas behov av vattenförsörjning och avlopp.

Bolaget utarbetar, för beslut i kommunfullmäktige, förslag till bestämmelser för brukande av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Uppsala kommun (ABVA) och föreskrifter om taxa för brukande av den allmänna anläggningen samt förslag till verksamhetsområde.

Bolaget är kommunens kompetensresurs avseende förvaltning av kommunens yt- och grundvattenresurser. Uppsala Vatten och Avfall AB svarar enligt 15 kap. miljöbalken för de delar av avfallshanteringen som åvilar kommunen.

Bolaget äger, driver och utvecklar kommunens anläggningar för biogasverksamhet och Hovgårdens avfallsanläggning.

Bolaget medverkar, i samverkan med kommunala och externa aktörer, till att biogasproduktionen i Uppsala kommun optimeras.

Bolaget utarbetar, för beslut i kommunfullmäktige, förslag till renhållningsordning och avfallsplan samt förslag till taxa för hushållsavfallstjänster.

Bolaget är kommunens kompetensresurs avseende avfallsverksamhet.

Bolaget medverkar aktivt i samhällsplaneringen och ska fungera som expertis vad gäller ny verksamhet i anslutning till vattentäkt och i anslutning till reningsverk samt planering av bostadsområden för sophantering.

Bolaget stödjer aktivt kommunens eget arbete med källsortering.

Bolaget får ett uppdrag att skyndsamt identifiera och eliminera källan till PFOS-föroreningen av vattentäkten i Uppsala. Ansvarsutkrävande samt kostnadsersättning för rening av vattnet ska av förorenaren krävas genom förhandling eller i domstol.

Bolaget verkar för värdeskapande samarbeten med andra bolag inom stadshuskoncernen.

Bolaget arbetar med energieffektivisering och stödjer systematiskt tillämpning av ny energiteknik, energisnåla uppvärmningslösningar och materialval med hög miljöprestanda.

Avkastningskrav

Monopolverksamheter:

(VA-verksamheten och delar av avfallsverksamheten): Tjänsterna prissätts så att resultatet över tid är noll.

Konkurrensutsatta verksamheter (däribland Hovgårdens avfallsanläggning och biogasverksamheten):

Det egna kapitalet på lång sikt är reellt intakt, d.v.s. stiger i takt med inflationen.

Utdelningsprincip

Ingen utdelning sker från bolaget.

Uppsala Gasgenerator AB

Produktionskostnaden understiger marknadspriset för såväl elkraft som värme.

Uppsala kommun Skolfastigheter AB

Uppsala kommun Skolfastigheter AB tillhandahåller, med tillämpning av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. och 8 kap. 3c kommunallagen (1991:900), lokaler för skol- och barnomsorgsverksamhet inom Uppsala kommun.

Bolaget är kommunens redskap för att förvärva, avyttra, äga, i egen regi bebygga och förvalta fast egendom och tomträtt för uthyrning av lokaler huvudsakligen till skol- och förskoleverksamhet inom Uppsala kommun samt därmed aktivt bidra till att förvalta skolfastigheter med en standard som matchar de pedagogiska kraven i skollagen och som uppfyller krav på en god utbildnings- och arbetsmiljö för elever och lärare.

Bolaget har också ett ansvar att se till att skolverksamheternas lokalkostnad kan hållas nere. Bolaget ska aktivt verka för att lokalutnyttjandet ökar genom mer omfattande uthyrning av lokaler under de tider då skolverksamhet inte pågår samt bidra till att effektivisera och samordna och systematisera den sekundäruthyrning som sker idag direkt via kommunen eller skolorna själva.

Bolaget skapar bra organisatoriska och förvaltningsmässiga förutsättningar för en långsiktig förvaltning av skolfastigheterna.

Bolaget utvecklar aktivt funktionella och ekonomiskt effektiva pedagogiska lokaler som stödjer verksamhetens behov.

Bolaget följer det generella lokalprogrammet för funktions- och kvalitetskrav för kommunala verksamhetslokaler.

Bolaget verkar för värdeskapande samarbeten med andra bolag inom stadshuskoncernen.

Bolaget ska i samråd med skolorna utveckla gröna skolgårdar och utemiljö som stimulerar till kreativitet, lek och rörelse. Det är viktigt att minst uppnå en nivå om 40 kvadratmeter/barn för utemiljö i förskolan och 30 kvadratmeter/barn för utemiljö i grundskolan.

Bolaget ska investera i tillagningskök i alla nya förskolor och skolor, med syfte att 100 procent av upphandlade livsmedel ska vara ekologiskt producerade ska uppnås senast 2023.

Bolaget arbetar med energieffektivisering och stödjer systematiskt tillämpning av ny energiteknik, energisnåla uppvärmningslösningar och materialval med hög miljöprestanda. Alla nya förskolor och skolor ska uppfylla högt ställda krav på miljöområdet vad avser oönskade kemikalier.

Bolaget ska säkerställa att EU-direktivet om näranoll-energihus uppnås vid byggnation av en ny förskola eller skola.

Bolaget ska göra en investering i tre vindkraftverk med syfte att sänka elpriset. Skolfastighetsbolaget ska särredovisa elkostnaden i hyresavin med syfte att sänka kostnaderna för hyran av skollokaler.

Bolaget ska genomlysa Barnkonventionen inom investeringsprocessens första fas, utredningsskede/kravspecifikation/myndighetskrav.

Avkastningskrav

Bolagets resultat före avskrivningar, finansnetto och skatt motsvarar 40 procent av totala hyresintäkter under perioden 2015-2018 vilket är 190 miljoner kr år 2015, 202 miljoner kr år 2016, 227 miljoner kr år 2017 och 252 miljoner kr år 2018.

Dessa avkastningskrav baseras på att bolaget genomför ett planerat underhåll i den omfattning som långsiktig säkerställer kvaliteten i fastigheterna utifrån de krav som medborgare och hyresgäster har.

Utdelningsprincip

Enligt huvudprincipen, dock utdelar bolaget maximalt ett belopp beräknat som statslåneräntan med tillägg av en procentenhet multiplicerat med det kapital som ägaren tillskjutit bolaget.

Uppsala kommun Sport-och rekreationsfastigheter AB

Uppsala kommun Sport-och rekreationsfastigheter AB är kommunens redskap för att förvärva, avyttra, äga, i egen regi bebygga och förvalta fast egendom och tomträtt för uthyrning av lokaler och mark för huvudsakligen fritids-, sport-, evenemangs- och rekreationsverksamhet och därmed bidra till bästa möjliga nyttjande av den samlade fasta egendom, tomträtter och lokaler som används i alla de verksamheter som Uppsala kommun bedriver.

Bolaget fokuserar på att genom underhåll och erforderliga investeringar förbättra standarden på fastighetsbeståndet samt ytterligare förbättra tillgängligheten och samordningen av användningen av lokaler, mark och anläggning.

Bolaget verkar för värdeskapande samarbeten med andra bolag inom stadshuskoncernen.

Bolaget arbetar med energieffektivisering och stödjer systematiskt tillämpning av ny energiteknik, energisnåla uppvärmningslösningar och materialval med hög miljöprestanda. Exempelvis kan värme, som är en biprodukt vid kylproduktion i större kylanläggningar återvinnas.

Bolaget ska säkerställa att EU-direktivet om näranoll-energihus uppnås vid ombyggnation av Studenternas.

Avkastningskrav

Bolagets resultat före avskrivningar, finansnetto och skatt motsvarar 28 procent av totala hyresintäkter under 2015 vilket är 21 miljoner kronor och 31 procent av totala hyresintäkter under 2016-2018 vilket är 24 miljoner kronor för 2016, 25 miljoner kronor för år 2017 och 26 miljoner kronor för år 2018.

Dessa avkastningskrav baseras på att bolaget genomför ett planerat underhåll i den omfattning som långsiktigt säkerställer kvaliteten i fastigheterna utifrån de krav som medborgare och hyresgäster har.

Utdelningsprincip

Enligt huvudprincipen för Uppsala Stadshuskoncern.

Uppsala kommun förvaltningsfastigheter AB

Uppsala kommun förvaltningsfastigheter AB är kommunens redskap för att förvärva, avyttra, äga, i egen regi bebygga och förvalta fast egendom och tomträtt för uthyrning av lokaler och mark för huvudsakligen de specialverksamheter som Uppsala kommun bedriver, med undantag för skol- och förskoleverksamhet samt fritids-, sport-, evenemangs- och rekreationsverksamhet, och därmed bidra till bästa möjliga nyttjande av den samlade fasta egendom, tomträtter och lokaler som används i alla de verksamheter som Uppsala kommun bedriver.

Bolaget fokuserar särskilt på att hitta rätt och lämplig förvaltningsform för var och en av de olikartade specialfastigheter som ingår i beståndet.

Bolaget verkar för värdeskapande samarbeten med andra bolag inom stadshuskoncernen.

Bolaget arbetar med energieffektivisering och stödjer systematiskt tillämpning av ny energiteknik, energisnåla uppvärmningslösningar och materialval med hög miljöprestanda.

Bolaget ska säkerställa att EU-direktivet om näranoll-energihus uppnås vid ombyggnation av Stadshuset.

Bolaget ska verka för att ombyggnationer i vissa fastigheter kan ske i samarbete med välfärdsjobb och yrkesskole-praktikanter under ledning av kunniga lärare. Ungdomens hus är ett sådant exempel.

Bolaget har ett ansvar att i samband med ombyggnationen av Stadshuset initiera och genomföra en demokratiprocess som stärker bilden av Stadshuset som en demokratins hus i Uppsala.

Avkastningskrav

Bolagets resultat före avskrivningar, finansnetto och skatt motsvarar 25 procent av totala hyresintäkter under 2015 och 45 procent av totala hyresintäkter under 2016-2018.

Dessa avkastningskrav baseras på att bolaget genomför ett planerat underhåll i den omfattning som långsiktigt säkerställer kvaliteten i fastigheterna utifrån de krav som medborgare och hyresgäster har.

Utdelningsprincip

Enligt huvudprincipen för Uppsala Stadshuskoncern.

7 Direktiv för produktionsstyrelser

I detta kapitel behandlas kommunfullmäktiges direktiv till produktionsstyrelserna avseende inriktning av verksamheten, ekonomiskt resultat och avkastning. Kommunens egenproduktion är samlad under två olika produktionsstyrelser. Produktionsstyrelserna ska leda arbetet i enlighet med av kommunfullmäktige fastställt reglemente och de avtal som tecknas med kommunens uppdragsnämnder. Produktionsstyrelserna ansvarar för att verksamheten drivs konkurrenskraftigt och effektivt. I förhållande till brukarna ansvarar styrelserna för att dialogen fungerar och att den egna organisationen har en fungerande klagomålshantering.

Produktionsstyrelserna har att följa upp och utvärdera de egna verksamheterna ur produktivitets- och kvalitetsaspekter. Dessutom ansvarar de för att kommunfullmäktige och kommunstyrelsen får återrapportering av detta samt att uppdragsnämnderna får rapportering av hur ingångna avtal fullföljs.

I den mån dubbelarbete förekommer mellan produktionsstyrelsen och uppdragsnämnden ska ett gemensamt arbete med effektivisering påbörjas.

Styrelsen för Teknik och service

Styrelsen för Teknik och service ansvarar efter avtal och enligt av kommunfullmäktige/kommunstyrelsen särskilt givna direktiv för kommunens egen produktion av produkter, materiel och tjänster inom det tekniska området. Styrelsen tillhandahåller även servicetjänster till kommunens samtliga nämnder och styrelser.

Tjänsteutbudet varierar över tid beroende på kundernas/brukarnas önskemål och behov.

Styrelsen för Vård och bildning

Styrelsen för Vård och bildning ansvarar efter avtal och enligt av kommunfullmäktige/kommunstyrelsen särskilt givna direktiv för kommunens egen produktion av tjänster inom områdena utbildning, vård och omsorg, fritid och kultur. Nämnden är vårdgivare för den verksamhet som bedrivs i egen regi.

Vård och bildning behåller ca 60 mnkr som inte utdelas. Dessa resurser behövs främst för att stärka skolan och då i första hand för att höja lärarlönerna och förbättra lärarnas villkor. Vård och bildning ges ett direktiv om att avsätta minst 30 mnkr till bättre löner och villkor för lärarna vilket ska förhandlas i lokala avtal. Vård och bildning får även ett direktiv att se till att kommunen tar fram en plan för karriärtjänster, samt att statsbidrag söks. Fortsättningsvis behöver styrelsen för Vård och bildning ta fram en kompetensutvecklingsplan och se till att Uppsala kommun utnyttjar de statliga medel som avsatts för Lärarlyftet II, för att säkerställa att eleverna får kvalitet i undervisningen.

De ökade resurserna med anledning av den minskade utdelningen ska också gå till bättre skolmat med ökad andel ekologiska livsmedel. Kommunens mål till år 2023 om inköp av 100 procent ekologiska livsmedel måste återspeglas i de inköp som Vård och bildning gör för sin verksamhet.

Det är viktigt att ungdomscentrum som bland annat arbetar med förebyggande arbete gällande missbruk och kriminalitet får ökade resurser.

Styrning av produktionen

Kommunfullmäktiges verksamhetsövergripande styrning i IVE, kap 4.6 Ledar- och medarbetarskap samt detta kapitel utgör kommunfullmäktiges styrning av den egna produktionen. Det ingår i varje styrelses ansvar att arbeta i enlighet med kommunfullmäktiges beslut. Produktionsstyrelserna omfattas även av övriga av kommunfullmäktige antagna policyer. De av kommunstyrelsen fattade riktlinjerna för sponsring och sociala medier ska tillämpas av produktionsstyrelserna.

Ekonomi

Det ekonomiska kravet på produktionsstyrelserna liknas vid kravet på kommunen, en ekonomi i balans. Ett underskott ska återställas inom tre år. Negativt eller positivt resultat förs över till nästa år och påverkar det egna kapitalet. Produktionsstyrelsernas ackumulerade överskott får användas till utvecklingsinsatser och/eller omställning av verksamhet.

Direktiv

1. Produktionsstyrelserna ska fortlöpande utveckla system för kvalitetsutveckling och kvalitetssäkring samt hur medarbetarnas synpunkter ska tas tillvara.
2. Produktionsstyrelserna ska se över organisation, arbetssätt och administration i syfte att vara konkurrenskraftiga.
3. Produktionsstyrelserna ska särskilt arbeta med att utveckla ledarskapet.
4. Styrelsen för Vård och bildning ska göra en ökad satsning på det drogförebyggande området inom ramen för ungdomscentrum.
5. Styrelsen för Vård och bildning ska prioritera lärarnas kompetensutveckling.
6. Styrelsen för Vård och bildning ska prioritera och göra riktade satsningar på lärarnas karriärvägar och löneutveckling motsvarande minst 30 mnkr samt den satsning på karriärtjänster som statsbidrag utgår till.
7. Styrelsen för Vård och bildning ska ta fram en kompetensutvecklingsplan och söka statsbidrag inom Lärarlyftet II för att säkerställa en god tillgång till legitimerade lärare.
8. Styrelsen för Vård och bildning ska uppmana rektorerna att pröva lokala styrelser där elever, lärare och föräldrar är representerade.
9. Styrelsen för Vård och bildning ska utveckla ett fungerande elevinflytande.
10. Styrelsen för Vård och bildning ska starta ett traineeprogram för nyutexaminerade lärare i syfte att få ett introduktionsår, bli behöriga lärare som kan anställas som behöriga lärare i kommunen.
11. Styrelsen för Vård och bildning ska ge modersmålslärarna en huvudplacering på en skola
12. Styrelsen för Vård och bildning ska inrätta en personalförsörjningsenhet (personalpool) för anställda i vård och omsorg.
13. Styrelsen för Vård och bildning ska ge alla timanställda/extrapersonal rätt att gå på personalmöten samt obligatorisk utbildning.
14. Styrelsen för Vård och bildning ska använda mer resurser för ökad andel ekologiska livsmedel vid upphandling av skolmat.
15. Produktionsstyrelserna ska arbeta med jämställdhetsintegrering enligt kapitel 3c.
16. Produktionsstyrelserna ska genom effektivisering leverera 1,1 procent av omsättningen till finansförvaltningen
17. Styrelsen för Vård och bildning ska från sitt årliga resultat till finansförvaltningen utdela 25 mnkr år 2015
18. Styrelsen för Teknik och service ska från sitt årliga resultat till finansförvaltningen utdela 21 mnkr år 2015.

8 Statsbidrag

Det är viktigt att visa underlaget om de statsbidrag kommuner har möjlighet att söka. Nedan finns information om olika statsbidrag som Uppsala har möjlighet att söka. Information om det samlade beloppet för alla kommuner. (Källa: information på Uppsala kommuns intranät Insidan)

Statsbidrag	Belopp	2015	2016	2017	Nämnd
Kompensation sänkt inkomstutjämningsavgift	Totalt Totalt per invånare	850 mnkr 88 kr	850 mnkr 86 kr	850 mnkr 85 kr	
Jobbstimulans inom det ekonomiska biståndet	Totalt Totalt per invånare	210 mnkr 22 kr	210 mnkr 21 kr	210 mnkr 21 kr	UAN
Effektiviseringar nya gymnasieskolan	Totalt Totalt per invånare	0 0	-470 mnkr -48 kr	-470 mnkr -48 kr	UAN
Utökad undervisningstid i matematik år 4-6	Totalt Totalt per invånare		245 mnkr 25 kr	490 mnkr 49 kr	BUN
Nationella minoritetsspråk	Totalt Totalt per invånare	4 mnkr	9 mnkr	9 mnkr	UAN
Ungdomar utanför gymnasieskolan	Totalt Totalt per invånare	10 mnkr 1 kr	10 mnkr 1 kr	10 mnkr 1 kr	UAN
Införande av aktivitetskrav komvux	Totalt Totalt per invånare	30 mnkr 3 kr	30 mnkr 3 kr	30 mnkr 3 kr	UAN
Medborgarceremonier	Totalt Totalt per invånare	5 mnkr 1 kr	5 mnkr 1 kr	5 mnkr 1 kr	KS
Höjt grundavdrag för pensionärer (SGA)	Totalt Totalt per invånare	1576 mnkr 162 kr	1576 mnkr 160 kr	1576 mnkr 159 kr	
Den nya gymnasiesärskolan	Totalt Totalt per invånare	18 mnkr 2 kr	17 mnkr 2 kr		UAN
Sekretess i skolväsendet (SOU 2011:58)	Totalt Totalt per invånare	0,4 mnkr 0,04 kr	0,4 mnkr 0,04 kr		BUN UAN
Stärkt stöd och skydd för barn och unga	Totalt Totalt per invånare	65 mnkr 7 kr	65 mnkr 7 kr		SBN
Utökad målgrupp för SO för nyanlända utanför flyktingmottagandet	Totalt Totalt per invånare	40 mnkr 4 kr	40 mnkr 4 kr		UAN

Nationella prov komvux	Totalt Totalt per invånare Uppsalas andel	30 mnkr 4 0,3 mnkr	30 mnkr 4 0,3 mnkr		UAN
Fler nationella prov	Totalt Totalt per invånare	40 mnkr 4 kr	40 mnkr 4 kr		BUN
Lärarygghet	Totalt Totalt per invånare	256 mnkr 26 kr	257 mnkr 26 kr		BUN UAN
Stärkta förutsättningar för elever med vissa funktionsnedsättningar	Totalt Totalt per invånare	7 mnkr 0,7 kr	7 mnkr 0,7 kr		BUN
Äldreomsorg anhörigstöd	Totalt Totalt per invånare	300 mnkr 31 kr	300 mnkr 31 kr		ÄLN
Nya skollagen	Totalt Totalt per invånare	70 mnkr 7,3 kr	70 mnkr 7,3 kr		BUN UAN
Införande av betyg från åk 6 i grundskola och särskola	Totalt Totalt per invånare	118 mnkr 12,2 kr	118 mnkr 12,2 kr		BUN
Ökad undervisningstid i matematik	Totalt Totalt per invånare	500 mnkr 52 kr	500 mnkr 52 kr		BUN UAN
Höjt grundavdrag för pensionärer (SGA)	Totalt Totalt per invånare	4920 mnkr 505 kr	4920 mnkr 500 kr	4920 495 kr	
Rektorsutbildning	Totalt Totalt per invånare	7 mnkr 1 kr	7 mnkr 1 kr		BUN UAN
HVP-vaccin	Totalt Totalt per invånare	22 mnkr 2 kr	22 mnkr 2 kr		BUN
Allmän förskola 3 åring	Totalt Totalt per invånare	440 mnkr 45 kr	440 mnkr 45 kr		BUN
Barnomsorgspeng	Totalt Totalt per invånare	220 mnkr 22 kr	220 mnkr 22 kr		BUN
Nationella ämnesprov	Totalt Totalt per invånare	56 mnkr 6 kr	56 mnkr 6 kr		BUN UAN
Modersmål finska och jiddish	Totalt Totalt per invånare	16 mnkr 2 kr	16 mnkr 2 kr		BUN UAN
Höjt förbehållsbelopp SoL	Totalt Totalt per invånare	100 mnkr 11 kr	100 mnkr 11 kr		BUN NHO

Rapporteringskyldighet ej verkställda beslut LSS	Totalt Totalt per invånare	15 mnkr 2 kr	15 mnkr 2 kr		BUN NHO ÄLN
---	----------------------------------	-----------------	-----------------	--	-------------------

Riktade statsbidrag

Åtskilliga uppdrag finansierar staten med riktade bidrag som betalas ut av statliga myndigheter såsom Socialstyrelsen och Skolverket efter ansökningar från kommunerna. Bidrag kan rikta sig till både uppdragsnämnder och produktionsstyrelser. Det är viktigt att verksamheterna uppmärksammar dessa bidrag och söker dem hos berörda myndigheter. Nedan finns en lista på de riktade bidrag som gäller för verksamhetsåren 2015-2017 för Sveriges kommuner.

Det är viktigt att alla nämnder bevakar och söker statsbidrag.

(Källa: information på Uppsala kommuns intranät Insidan)

Statsbidrag	Belopp/period
Sommarskola 6-9 år	2015: 78 mnkr 2016: 78 mnkr
Läxhjälp	2015: 24 mnkr 2016: 24 mnkr 2017: 12 mnkr
Integration i skolväsendet - utökad undervisningstid också för skolår 1-5	2015: 90 mnkr 2016: 90 mnkr
Läslýftet - fortbildning läs- och skrivutveckling	2015: 56 mnkr 2016: 93 mnkr 2017: 93 mnkr
Yrkesvux inkl. studiemedel	2015: 56 mnkr 2016: 19 mnkr
Fritidspeng ekonomiskt utsatta familjer	2015: 81 mnkr 2016: 81 mnkr 2017: 81 mnkr
Omsorg på kvällar, nätter och helger	2015: 31 mnkr 2016: 31 mnkr
Evidensbaserad utbildning	2015: 40 mnkr 2016: 40 mnkr
Integration i skolväsendet - utökad undervisningstid	2015: 30 mnkr 2016: 30 mnkr
Integration i skolväsendet - kartläggning och uppföljning	2015: 8 mnkr 2016: 10 mnkr
Integration i skolväsendet - förbättrad information	2015: 2 mnkr 2016: 1 mnkr
Integration i skolväsendet - kompetensutveckling för att stödja elevers språkutveckling	2015: 19,2 mnkr 2016: 8,2 mnkr
Integration i skolväsendet - utbildning i svenska för invandrare	2015: 50 mnkr
Skolgång för barn som vistas i landet utan papper	2015: 50 mnkr 2016: 50 mnkr
Studie- och yrkesvägledning	2015: 10 mnkr 2016: 5 mnkr

Yrkesintroduktion i gymnasieskolan	2015: 30 mnkr 2016: 30 mnkr
Ökad kvalitet i det arbetsplatsförlagda lärandet	2015: 50 mnkr 2016: 50 mnkr
Utbildning för handledare till lärlingar och yrkeselever	2015: 30 mnkr 2016: 30 mnkr
Karriärutvecklingsreform	2015: 1022 mnkr 2016: 1253 mnkr 2017: 1469 mnkr
Lärarlyftet II inklusive matematikdelen	2015: 234 mnkr 2016: 75 mnkr
Rektorslyft	2015: 15 mnkr
Kompetensutveckling av yrkeslärare	2015: 50 mnkr 2016: 50 mnkr
Tekniksprånget	2015: 20 mnkr 2016: 17,2 mnkr
Förstärkning elevhälsan	2015: 114 mnkr
Stöd till boendeformer	1700 mnkr under mandatperioden
Stöd till kompetensutveckling	1000 mnkr under mandatperioden
Stärkt skydd till utsatta barn	2015: 200 mnkr
Ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan	2015: 51 mnkr 2016: 110 mnkr 2017: 140 mnkr
Bonus utsatta områden	2014: 20 mnkr
Lärlingsutbildning gymnasiet	2015: 518 mnkr 2016: 567 mnkr
Lärlingsutbildning komvux	2015: 190 mnkr 2016: 190 mnkr
Skapande Skola-satsning	2015: 177 mnkr 2016: 181 mnkr
Matematik, natur och tekniksatsning	2015: 215 mnkr 2016: 123 mnkr

Uppdrag

Till samtliga nämnder:

1. att söka de riktade statsbidrag som finns för kommunerna att söka

9 Styrdokument

Arbetsgivarpolicy för medarbetarskap, ledarskap samt arbetsmiljö och samverkan (KF 2012)
Arbetsmarknadspolitiskt program (KF 2010)
Barn- och ungdomspolitiskt program (KF 2009)
Bolagsordningar (KF 2014)
Borgensprinciper (KF 2014)
Bostadspolitisk strategi (KF 2010)
Bredbandsprogram (KS 2013)
Cykelpolicy (KF 2013)
Dagvattenprogram (KF 2014)
Digital strategi (KS 2014-2017)
Drogpolitiskt program (KS 2013)
Ekologiskt ramverk för planer och program (KF 2014)
Energiplan (KF 2001)
Evenemangsstrategi (2006)
Finanspolicy (KF 2013)
Handlingsinriktning för fossilbränslefri kollektivtrafik 2020 (KF 2010)
Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst 2013-2015 (KF 2013)
IT-policy (KF 2012)
Kommunikationspolicy (KF 2004)
Kulturpolitiskt program (KF 2005)
Ledningsplan för extraordinär händelse (KS 2007)
Miljö- och klimatprogram (KF 2014)
Minoritetspolicy (KF 2011)
Mål och riktlinjer för Uppsalas parker (KS 2013)
Naturvårdsprogram (KF 2006)
Näringslivsprogram (KF 2008)
Parkeringspolicy (KF 2014)
Placeringspolicy för donationsstiftelser (KF 2001)
Policy för internationellt arbete (KF 2014)
Policy och riktlinjer för representation (KF 2014)
Uppsala kommuns policy och riktlinjer mot mutor (KF 2014)
Program för individ- och familjeomsorgen (KF 2004)
Reglemente för styrelser och nämnder (KF 2012)
Riktlinjer för sponsring (KS 2012)
Riktlinjer för bisyssla i Uppsala kommun (KS 2014)
Säkerhetspolicy (KF 2012)
Trafikplan (2006)
Upphandlingspolicy (KF 2014)
Ägarpolicy för de kommunala bolagen (KF 2005)
Äldrepolitiskt program (KF 2009)
Överenskommelse mellan Uppsalas föreningsliv och Uppsala kommun (KF 2013)
Översiktplan för Uppsala kommun (2010)

Program som utgått eller ersatts: Tillsammans mot elitserien (KS 2006), Finanspolicy (KS 2007), Internationell strategi (KS 2007), Kvalitetspolicy (KF 2001), Policy för samverkan med den ideella sektorn (KF 2006), Handlingsprogram för räddningstjänst och förebyggande mot olyckor (KF 2006), Upphandlingspolicy (KF 2008)

RESULTATRÄKNING - BUDGET 2015 samt plan för 2016-2018 Bilaga 1

	Bokslut	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan	Plan
(Alla belopp i miljoner kronor)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Verksamhetens intäkter	2 094	3 785	2 131	2 139	2 152	2 207	2 207
Verksamhetens kostnader	-10 427	-11 860	-11 453	-11 752	-12 136	-12 568	-12 929
Avskrivningar	-391	-210	-184	-184	-193	-203	-213
Verksamhetens nettokostnad	-8 724	-8 285	-9 506	-9 797	-10 177	-10 564	-10 935
Kommunalskatt	7 868	8 260	8 548	8 970	9 505	9 989	10 447
Kommunalekonomisk utjämning	629	633	620	482	396	371	336
Kommunal fastighetsavgift	286	286	282	289	289	289	289
Summa skatter o kommunalekonomis	8 783	9 179	9 450	9 741	10 190	10 649	11 072
Resultat efter skatter och keu 1)	59	894	-55	-56	14	84	137
Finansiella intäkter	120	206	205	204	193	202	202
Finansiella kostnader	-159	-181	-85	-92	-101	-111	-113
varav ränta pensionsskuld förändring	-23	-18	-17	-24	-33	-39	-40
Finansnetto	-39	25	120	112	92	91	89
Resultat före extraordinära poster	20	919	65	55	105	175	226
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT	20	919	65	55	105	175	226
UPPLÄNINGSBEHOV/AMORT	-740	0	-360	-390	-449	-218	-118
KOMMUNENS EGET BALANSKRAV 2)	183	184	189	195	204	213	221
Skillnad mellan Eget balanskrav och Årets	-45	735	-124	-147	-106	-46	-4
RESULTAT SOM ANDEL AV SKATTER	0,2%	10,0%	0,7%	0,6%	1,0%	1,6%	2,0%
Befolkning per 31/12	202 625	205 199	207 406	210 037	212 537	215 081	217 611
Resultatmål kronor per invånare	902	895	911	928	959	990	1 018
Resultat kronor per invånare (exkl extraor	99	4 479	314	264	496	813	1 038

Finansförvaltningens budget 2015 samt plan 2016-2018				Bilaga 2		
(mnkr)						
Intäktskategorier och kostnadsposter	KF	KF		Förslag	Förslag	Förslag
	Budget	Budget	Budget	Plan	Plan	Plan
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Skatt och utjämning	9 172	9 450	9 741	10 190	10 649	11 072
Förändring av utdebitering	0	0	0	0	0	0
Riktade statsbidrag	88	88	83	83	83	83
Internt debiterade PO-påslag	1 353	1 396	1 431	1 468	1 526	1 587
-avgår arbetsgivareavgift	1 332	1 375	1 404	1 440	1 497	1 557
-avgår betalning ansvarsförbindelsen	180	183	192	205	219	230
-avgår garantipensioner och p-administrat	4	4	4	4	4	4
NETTO arbetsgivareavgift och pensioner	-162	-166	-168	-181	-194	-203
Effektiviseringskrav på produktionsstyrelserna per år	94					
Finansiella poster						
-internränta anläggningstillgångar	90	83	107	106	105	105
-ränteintäkter utlåning/placering/borgen	197	190	189	193	202	202
-räntekostnad upplåning	81	68	68	68	73	73
-ränta på pensionsskuld	23	17	24	33	39	40
-utdelning från bolagen	0	15	71	36	36	36
-utdelning från produktionsstyrelserna	59	107	0	0	0	0
-varav V&B		85				
-varav T&S		21				
- resultat MEX-verksamheten	0	40	40	40	40	40
FINANSNETTO	242	350	314	274	272	269
Handel med elterminer						
-köpt el via elterminer	25	24	24	23	23	23
-vidareförsäljning av el	25	24	24	23	23	23
SUMMA DISPONIBLA MEDEL	9 434	9 722	9 978	10 374	10 818	11 229
ÅTERSTÅENDE MEDEL FÖR VERKSAMHETEN	9 251	9 533	9 775	10 162	10 597	11 000
Kommunbidrag						
Förväntat behov hos beställarnämnder och KS (BAS)	9 249	9 612	9 914	10 302	10 668	11 030
Reserverade medel för kvalitet i förskolan	11	11	11	11	11	11
Reserverade medel hos KS och KF	4	4	4	4	4	4
Reserverade medel för omställning av RÅN		2				
Merkostnad nya lokaler		28	40	50	60	60
Generellt effektiviseringskrav	0	0	0	0	0	0
RESULTAT UPPDRAGSNÄMNDER	170	65	9	7	75	124
Tillkommer resultat hos produktionsstyrelserna			47	98	100	102
-redovisat resultat V&B före utdelning			25	81	83	85
-redovisat resultat T&S före utdelning			21	17	17	17
ÅRETS RESULTAT			55	105	175	226

Kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde 2015-2018							Bilaga 3
(belopp i tkr)	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2014	Budget 2015	Plan 2016	Plan 2017	Plan 2018
Kommunstyrelse	264 670	283 785	283 439	253 782	259 739	265 850	272 097
Valnämnd	182	281	4 468	169	173	176	180
Namngivningsnämnd	328	914	330	332	339	346	352
UPPDRAGSNÄMNDER:							
Barn- o ungdomsnämnd	3 339 210	3 451 713	3 601 268	3 747 715	3 950 034	4 122 782	4 275 342
Utbildn o arb marknadsnämnd	1 382 889	1 307 930	1 338 794	1 382 688	1 403 523	1 439 791	1 485 852
Nämnden för hälsa och omsorg	1 076 714	1 137 139	1 165 947	1 209 387	1 243 680	1 276 508	1 310 154
Socialnämnd för barn och ungdom	439 369	456 246	447 338	432 714	446 141	461 286	477 942
Äldrenämnd	1 726 965	1 773 742	1 884 167	1 932 888	1 987 566	2 044 934	2 115 553
Kulturnämnd	164 098	170 899	153 329	160 057	170 467	175 841	181 330
Idrotts- och fritidsnämnd	184 188	189 348	200 764	216 108	223 201	230 440	237 739
Gatu- och samhällsmiljönämnd	346 057	378 686	340 242	387 711	420 257	447 121	464 191
Fastighetsägarnämnd	73 302	16 073	0	0	0	0	0
Plan- och byggnadsnämnd	23 606	29 575	28 374	26 893	27 736	28 607	29 501
Miljö- o hälsoskyddsnämnd 1)	18 068	18 954	18 622	18 961	19 558	20 175	20 808
Nämnd f serv tillstånd o lotterier							
Räddningsnämnd	130 454	132 211	133 714	138 509	142 948	147 539	152 246
Överförmyndarnämnd	11 261	11 382	11 628	12 246	12 639	13 046	13 464
Ofördelat	0		0	-6 000	-6 120	-6 242	-6 367
Summa kommunbidrag	9 181 361	9 358 878	9 612 425	9 914 161	10 301 881	10 668 200	11 030 384
Procentuell förändring	11,3%	1,9%	3,9%	3,1%	3,9%	3,6%	3,4%
VERKSAMHETSOMRÅDE	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2014	Budget 2015	Plan 2016	Plan 2017	Plan 2018
Politisk verksamhet	77 183	77 262	81 226	83 780	85 604	87 470	89 376
Infrastruktur, skydd mm 1)	517 122	542 044	522 641	574 063	612 620	645 695	669 138
Fritid och kultur 1)	421 753	432 569	433 722	463 169	484 191	501 014	517 896
Pedagogisk verksamhet	4 036 226	4 093 993	4 248 643	4 382 249	4 582 925	4 768 446	4 942 945
Vård och omsorg	3 774 311	3 895 299	3 999 877	4 101 384	4 219 468	4 341 014	4 478 879
Särskilt riktade insatser	130 179	115 474	156 989	174 105	178 920	183 616	188 359
Affärsverksamhet	1 899	-1 556	3 983	4 048	4 163	4 274	4 387
Kommunledn o gm verksamhet	222 688	203 793	165 344	131 363	133 990	136 670	139 403
Summa KB verksamhetsområde	9 181 361	9 358 878	9 612 425	9 914 161	10 301 881	10 668 200	11 030 384
Procentuell förändring	4,1%	1,9%	3,9%	3,1%	3,9%	3,6%	3,4%
<i>Befolkning per 31/12</i>	<i>202 625</i>	<i>205 199</i>	<i>207 406</i>	<i>210 037</i>	<i>212 537</i>	<i>215 081</i>	<i>217 611</i>
<i>Kronor per invånare;</i>							
Politisk verksamhet	381	377	392	399	403	407	411
Infrastruktur, skydd mm	2 552	2 642	2 520	2 733	2 882	3 002	3 075
Fritid och kultur	2 081	2 108	2 091	2 205	2 278	2 329	2 380
Pedagogisk verksamhet	19 920	19 951	20 485	20 864	21 563	22 170	22 715
Vård och omsorg	18 627	18 983	19 285	19 527	19 853	20 183	20 582
Särskilt riktade insatser	642	563	757	829	842	854	866
Affärsverksamhet	9	-8	19	19	20	20	20
Kommunledn o gm verksamhet	1 099	993	797	625	630	635	641
<i>Summa KB verksamhetsområde</i>	<i>45 312</i>	<i>45 609</i>	<i>46 346</i>	<i>47 202</i>	<i>48 471</i>	<i>49 601</i>	<i>50 689</i>
<i>Förändring per invånare i procent</i>	<i>2,7%</i>	<i>0,7%</i>	<i>2,6%</i>	<i>1,8%</i>	<i>2,7%</i>	<i>2,3%</i>	<i>2,2%</i>

Specifikation - Kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde

Miljöpartiet

2 015	Öförd	KS	VLN	NGN	BUN	UAN	NHO	SBN	ÄLN	KTN	IFN	GSN	FHN	PBN	MHN	RÄN	ÖFN	Summa		
1. Politisk verks	0	54 492	169	332	1 423	1 766	1 618	3 280	1 434	886	1 096	1 197	0	1 749	1 018	1 074	0	12 246	0	83 780
2. Infrastruktur	0	65 660	0	0	0	6 060	0	0	0	0	0	321 891	0	25 144	17 873	137 435	0	0	0	574 063
3. Kultur och fritid	0	7 805	0	0	90 927	1 723	0	0	0	149 887	212 758	0	0	0	69	0	0	0	0	463 169
																				0
* Förskola	0	0	0	0	1 346 168	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 346 168
Skolverksamhet 6-15 år	0	0	0	0	2 049 719	0	0	0	0	0	0	1 215	0	0	0	0	0	0	0	2 050 934
* Skolbarnsomsorg	0	0	0	0	216 715	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	216 715
* Förskoleklass	0	0	0	0	148 784	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	148 784
* Grundskola	0	0	0	0	1 684 220	0	0	0	0	0	0	1 215	0	0	0	0	0	0	0	1 685 435
* Obl.Särskola	0	0	0	0	85 437	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	85 437
* Gymnasieskola	0	0	0	0	0	702 101	0	0	0	0	0	660	0	0	0	0	0	0	0	702 761
* Gymnasiesärskola	0	0	0	0	0	55 934	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	55 934
* Kom. vuxenutbildning	0	0	0	0	0	141 014	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	141 014
S:a ped. Verksamhet	0	0	0	0	3 481 324	899 049	0	0	0	0	0	1 876	0	0	0	0	0	0	0	4 382 249
																				0
5. Vård och omsorg																				0
* vård o oms. äldre	0	0	0	0	0	0	0	0	1 919 970	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 919 970
* Enl. SoL o HSL	0	0	0	0	0	0	0	0	1 732 225	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 732 225
* Ins. enl. LSS o LASS	0	0	0	0	0	0	0	0	107 449	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	107 449
* Förebyggande	0	0	0	0	0	0	0	0	80 296	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	80 296
* vård o oms. funktionsh.	0	0	0	0	174 042	0	1 091 365	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 265 407
* Enl. SoL o HSL	0	0	0	0	16 436	0	306 253	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	322 688
* Ins. enl. LSS o LASS	0	0	0	0	157 606	0	757 805	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	915 411
* Förebyggande	0	0	0	0	0	0	27 307	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	27 307
* Färdtjänst/riksfärdtjänst	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	58 699	0	0	0	0	0	0	0	58 699
Individ och familjeoms.																				
* Missbrukar- o övr vård f vuxna	0	0	0	0	0	0	114 647	0	11 485	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	126 132
* Barn och ungdomsvård	0	0	0	0	0	0	0	420 510	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	420 510
* Ekonomiskt bistånd	0	0	0	0	0	299 986	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	299 986
	0																			
Familjerätt	0	0	0	0	0	0	1 756	8 924	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10 680
S:a vård och omsorg	0	0	0	0	174 042	299 986	1 207 768	429 434	1 931 455	0	0	58 699	0	0	0	0	0	0	0	4 101 384
6. Särskilt riktade ins.																				
* Flyktmottagning	0	0	0	0	0	14 765	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14 765
* Arbetsmarknadsåtg.	0	0	0	0	0	159 340	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	159 340
S:a särskilt riktade ins.	0	0	0	0	0	174 105	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	174 105
7. Affärsverksamhet																				
*Övrig affärsverksamhet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 048	0	0	0	0	0	0	0	4 048
7. Affärsverksamhet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 048	0	0	0	0	0	0	0	4 048
8.Kommunledn. gem.verks	-6 000	125 825	0	0	0	0	0	0	0	9 284	2 254	0	0	0	0	0	0	0	0	131 363
SUMMA	-6 000	253 782	169	332	3 747 715	1 382 688	1 209 387	432 714	1 932 888	160 057	216 108	387 711	0	26 893	18 961	138 509	0	12 246	0	9 914 161

KOMMUNBIDRAG ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN 2015-2018					Bilaga 5	
Kommun	Kommunbidrag per år och kommun (tkr)					
	2015	2016	2017	2018		
Uppsala	12 245	12 639	13 046	13 464		
Heby	1 058	1 081	1 105	1 130		
Tierp	1 204	1 229	1 255	1 281		
Knivsta	673	698	724	751		
Älvkarleby	546	557	568	579		
Östhammar	1 274	1 300	1 328	1 356		
Summa ÖFN	17 000	17 503	18 026	18 560		
kommunbidraget har beräknats enligt ny fördelningsmodell						
där fördelning av bedömd kostnad för nämnden sker till kommun						
utifrån befolkning, Heby respektive Knivsta har en justering av						
sin befolkning med plus respektive minus 1,5 procentenheter						
för att kostnadsfördelningen ska stämma med tidigare års erfarenhet						

Budget för räddningsnämnden 2015 samt plan för 2016-2018							Bilaga 6
I budgeten har den instegsrabatt som Tierp och Östhammar haft tagits bort i enlighet med vad som avtalats.							
Budget 2015 och Plan för 2016-2018 följer det avtal som upprättats mellan kommunerna.							
Kommun	Kommunbidrag per år i tkr						
	2014	2015	2016	2017			
Uppsala	137 012	141 403	145 944	150 600			
Tierp	21 376	21 897	22 445	23 000			
Östhammar	22 103	22 643	23 209	23 783			
Summa RÄN	180 491	185 943	191 598	197 384			

Specifikation - Pedagogisk verksamhet 2015-2018				Miljöpartiet	Bilaga 7		
<i>(belopp i tkr)</i>	Bokslut	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan	Plan
VERKSAMHETSOMRÅDE	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Uppräkn vårdnadsbidrag			3,2%	1,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Effektivisering vårdnadsbidrag			-1,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Pedagogisk verksamhet:							
Förskola/barnomsorg	1 222 525	1 264 131	1 301 124	1 346 168	1 387 600	1 421 580	1 468 685
Skolbarnomsorg	190 009	206 161	209 139	216 715	227 049	235 684	243 894
Förskoleklass	132 892	137 574	151 923	148 784	157 465	157 515	156 536
Grundskola	1 474 057	1 529 277	1 596 049	1 685 435	1 811 881	1 924 933	2 010 429
Obligatorisk särskola	80 962	78 023	82 105	85 437	91 987	98 765	100 741
Gymnasieskola	729 957	687 655	696 314	702 761	709 440	729 855	757 597
Gymnasiesärskola	65 881	55 262	65 681	55 934	52 489	51 211	52 235
Kommunal vuxenutbildning	132 082	127 316	138 164	141 014	145 014	148 903	152 829
Vårdnadsbidrag	7 862	8 595	8 143				
Summa pedagogisk verksamhet	4 036 226	4 093 993	4 248 643	4 382 249	4 582 925	4 768 446	4 942 945
Procentuell förändring	2,2%	1,4%	2,8%	3,1%	4,6%	4,0%	3,7%
Befolkning per 31/12	202 625	205 199	207 406	210 037	212 537	215 081	217 611
Kronor per invånare	19,920	19,951	20,485	20,864	21,563	22,170	22,715
<i>Volym/snittpris, kr</i>							
Fsk/b-sorg 1-5 år,	10 905	11 138	11 399	11 232	11 203	11 203	11 299
Budget serv grad 2014. 91% 2015-17: 90	112,1	113,5	114,1	119,9	123,9	126,9	130,0
Grundskola 6-15 år exkl sär gr sk	19 830	20 342	20 910	21 731	22 427	23 057	23 566
	90,6	92,1	93,6	94,378	97,935	100,541	102,302
Obligatorisk särskola 6-15 år	177	167	175	180	190	200	200
	457,4	467,2	469,2	474,7	484,1	493,8	503,7
Gy skola 16-19 år, serv grad 75%	7 261	6 814	6 718	6 324	6 193	6 192	6 275
	100,5	100,9	103,6	111,1	114,6	117,9	120,7
Gy särskola	177	136	140	125	115	110	110
	372,2	406,3	469,2	447,5	456,4	465,6	474,9
*) Kvalitetspengar ingår 2006-09 (ca 11 mnkr)							
<i>Procentuell förändring per barn/elev</i>							
Fsk/bo 1-5 år	2,2%	1,2%	2,5%	5,0%	3,3%	2,4%	2,4%
	112,107	113,497	114,143	119,851	123,862	126,896	129,988
Grundskola 6-15 år	1,0%	1,6%	1,3%	0,8%	3,8%	2,7%	1,8%
	90,618	92,076	93,597	94,378	97,935	100,541	102,302
Grundsärskola 6-15 år	10,9%	2,1%	-0,4%	1,2%	2,0%	2,0%	2,0%
	457,415	467,203	469,174	474,652	484,145	493,827	503,704
Gy skola 16-19 år, serv grad ca 75%	1,5%	0,4%	1,1%	7,2%	3,1%	2,9%	2,4%
	100,531	100,918	103,6	111,128	114,557	117,866	120,730
Gy särskola	4,1%	9,2%	31,4%	-4,6%	2,0%	2,0%	2,0%
	372,207	406,337	469,151	447,474	456,424	465,552	474,863

Specifikation - Vård och omsorg 2015-2018				Miljöpartiet		Bilaga 8	
	Bokslut	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan	Plan
VERKSAMHETSOMRÅDE	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Vård och omsorg:							
Äldre	1 714 651	1 764 456	1 871 442	1 919 970	1 974 293	2 031 314	2 101 584
SoL o HSL	1 533 475	1 579 744	1 690 450	1 732 225	1 777 716	1 825 135	1 885 942
Insatser enl LSS o LASS	110 501	108 736	103 584	107 449	112 503	117 999	123 415
Förebyggande	70 675	75 976	77 408	80 296	84 073	88 180	92 227
Funktionsnedsatta	1 128 218	1 175 506	1 223 678	1 265 407	1 301 781	1 337 476	1 374 570
SoL o HSL	316 974	335 929	328 185	322 688	331 887	340 910	350 072
Insatser enl LSS o LASS	785 796	815 658	869 114	915 411	941 812	968 245	995 431
Förebyggande	25 448	23 920	26 379	27 307	28 082	28 321	29 068
Färdtjänst	56 020	62 973	57 616	58 699	60 586	62 538	64 539
Individ o familjeomsorg	865 100	882 366	836 599	846 629	871 800	898 317	926 423
Missbruk- o övr vård vuxna o äldre	127 775	119 204	122 148	126 132	129 710	133 189	136 700
Barn- o ungdomsvård	427 467	444 386	435 266	420 510	433 594	448 359	464 601
Ekonomiskt bistånd	309 858	318 776	279 185	299 986	308 496	316 769	325 121
Familjerätt	10 321	9 997	10 543	10 680	11 008	11 369	11 763
Summa vård och omsorg	3 774 311	3 895 299	3 999 877	4 101 384	4 219 468	4 341 014	4 478 879
Procentuell förändring	5,1%	3,2%	5,1%	2,5%	2,9%	2,9%	3,2%
	Bokslut	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan	Plan
ÅLDERSINDELNING	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Procentandel av totalen	15,8%	15,5%	15,4%	14,7%	14,7%	14,8%	14,9%
Befolkning 0-20 år	597 885	605 696	615 993	603 476	622 252	643 442	666 751
Befolkning per 31/12	48 314	48 314	48 402	48 826	49 358	50 038	50 834
Kronor per invånare 0-20 år	12 375	12 537	12 727	12 360	12 607	12 859	13 116
Förändr % kronor/inv 0-20 år	2,9%	1,3%	3,8%	-2,9%	2,0%	2,0%	2,0%
BUN + (KS tom 2010)	161 762	152 900	171 912	174 042	179 457	185 568	192 290
SBN	436 123	452 795	444 081	429 434	442 796	457 874	474 461
Procentandel av totalen	37,0%	37,3%	36,1%	36,8%	36,7%	36,7%	36,5%
Befolkning 21-64 år	1 394 861	1 454 387	1 443 525	1 507 754	1 550 526	1 591 593	1 633 558
Befolkning per 31/12	124 094	124 094	125 104	126 288	127 324	128 175	128 975
Kronor per invånare 21-64 år	11 240	11 720	11 539	11 939	12 178	12 417	12 666
Förändr % kronor/inv 21-64 år	3,1%	4,3%	5,6%	3,5%	2,0%	2,0%	2,0%
NHO	1 075 114	1 135 610	1 164 340	1 207 768	1 242 030	1 274 824	1 308 437
UAN	319 747	318 776	279 185	299 986	308 496	316 769	325 121
Procentandel av totalen	45,7%	45,5%	47,1%	47,1%	47,1%	47,1%	47,2%
Befolkning 65 år och äldre	1 725 545	1 772 243	1 882 743	1 931 455	1 986 103	2 043 442	2 114 031
Befolkning per 31/12	32 791	32 791	33 900	34 926	35 852	36 866	37 802
Kronor per invånare 65+ år	52 623	54 047	55 538	55 301	55 397	55 429	55 924
Förändr % kronor/inv 65+år	-1,9%	2,7%	0,8%	-0,4%	0,2%	0,1%	0,9%
ÄLN	1 725 545	1 772 243	1 882 743	1 931 455	1 986 103	2 043 442	2 114 031
Procentandel av totalen	1,5%	1,6%	1,4%	1,4%	1,4%	1,4%	1,4%
Färdtjänst	56 020	62 973	57 616	58 699	60 586	62 538	64 539

Ekonomiskt beräkningsunderlag 2015-2018

Miljöpartiet 2015-2018

	Beslut	Nämnd	2014 KF budget	Budget 2015	Plan 2016	Plan 2017	Plan 2018
Politisk verksamhet	1						
Budget 2014 KF beslut			81 226				
Beräknad bas				81 226	83 780	85 604	87 470
Kommunbidrag inkl. beslut				83 780	85 604	87 470	89 376
Summa beslut Politisk verksamhet	1			2 554	1 824	1 866	1 906
Summa Tillägg/avdrag				1 900	0	0	0
Allmänna val och EU val 2014	IVE 2011-2012	VLN		-3 400			
Tillägg för allmänna val och EU val 2014	IVE 2014-2017	VLN		-900			
Ny nivå politikerarvoden	IVE 2015-2018	KS		5 800			
Ny kostnadsfördelnings modell	IVE 2015-2018	ÖFN		400			
Sänkt Po pålägg				-254	0	0	0
Volymförändring				137	146	151	153
Uppräkning				771	1 679	1 715	1 752
Effektivisering				0	0	0	0

Infrastruktur, stadsutv, skydd							
Budget 2014 KF beslut			522 641				
Beräknad bas				522 641	574 063	612 620	645 695
Kommunbidrag inkl. beslut				574 063	612 620	645 695	669 138
Summa beslut Infrastruktur, stadsutv, skydd	2			51 422	38 557	33 075	23 443
Summa Tillägg/avdrag				42 208	20 106	13 343	2 782
Nedskrivning med 75 mnkr ger lägre kapitalkostnad	IVE 2015-2018	GSN		-4 100			
Täck intäktsbortfallet p-verksamhet	IVE 2015-2018	GSN		22 000			
Vinterväghållning	IVE 2015-2018	GSN		15 000			
Kapitalkostnader för investeringar	IVE 2015-2018	GSN		3 208	20 106	13 343	2 782
Förstärkning ÖP samt Ek/Upph	IVE 2015-2018	KS		4 900			
Trädplantering	MP 2015-2018	GSN		3 000			
Park och natur	MP 2015-2018	GSN		15 000			
Förstärkning av miljöarbete och jämställdhet	MP 2015-2018	KS		3 000			
Ökad ambition hållbar stadsutveckling	MP 2015-2018	PBN		2 500			
Arkitekturådr för hållbar stadsutveckling	MP 2015-2018	PBN		500			
Förstärkning av miljöarbete, åtgärda förorenad mark	MP 2015-2018	MHN		3 000			
Dalabanan	MP 2015-2018	GSN		1 900			
Projektet Sveriges bästa cykelstad	MP 2015-2018	GSN		10 000			
Underhåll av Linnéstigarna	MP 2015-2018	GSN		1 000			
Ökad förebyggande verksamhet och kvalitetsarbete	MP 2015-2018	RÄN		2 300			
Utökade resurser för konsumentvägledning och skuldsanering	MP 2015-2018	UAN		1 000			
Förstärkning av miljöarbete, samordning av 100%-ekologisk mat	MP 2015-2018	KS		500			
Grävtillstånd ökade intäkter	MP 2015-2018	GSN		-8 000			
Effektivisering energi	MP 2015-2018	GSN		-7 000			
Ökad intäkt från reklamsporsring	MP 2015-2018	GSN		-5 000			
Besparing driftkostnader broar och vägar	MP 2015-2018	GSN		-3 000			
Vindkraft lägre energikostnad	MP 2015-2018	GSN		-2 300			
Cykelparkeringsgarage ny intäkt	MP 2015-2018	GSN		-200			
Ökad självfinansiering med 25%	MP 2015-2018	PBN		-5 000			
Ökad självfinansiering höjda taxor	MP 2015-2018	MHN		-3 000			
Näringsliv besparing	MP 2015-2018	KS		-4 000			
Effektivisering KLK, MEX	MP 2015-2018	KS		-5 000			
Sänkt Po pålägg				-1 737	0	0	0
Volymförändring				5 889	6 833	7 333	7 595
Uppräkning				5 061	11 618	12 399	13 066
Effektivisering				0	0	0	0
varav Vinterväghållning			33 263	48 991	50 566	52 195	53 865

Fritid och kultur							
Budget 2014 KF beslut			433 722				
Beräknad bas				433 722	463 169	484 191	501 014
Kommunbidrag inkl. beslut				463 169	484 191	501 014	517 896
Summa beslut Fritid och kultur	3			29 447	21 023	16 823	16 882
Summa Tillägg/avdrag				21 130	5 500	0	0

Gränby sportfält driftskostnader	IVE 2013	IFN	1 500			
Tillägg Sävja kulturcentrum	IVE 2014	BUN	4 130			
Fredsåret	IVE 2014	KS	-3 000			
Idrottshall Storstveta mm	IVE 2015-2018	IFN	5 000			
Satsning fritidsgårdar personaltätthet	MP 2015-2018	BUN	2 200			
Ny fritidsgård Slavsta	MP 2015-2018	BUN	2 200			
Uppsala Arena avskaffas	MP 2015-2018	IFN				
Satsningar på barn- och ungdomsidrott.	MP 2015-2018	IFN	5 000			
Stöd till fria grupper och studieförbunden	MP 2015-2018	KTN	1 000			
Ateljéstöd	MP 2015-2018	KTN	2 000			
Kultursatsning fria entre på museer	MP 2015-2018	KTN	600			
Utveckling av Biotopia	MP 2015-2018	KTN	500	500		
Kulturskola	MP 2015-2018	KTN		5 000		
Sänkt Po pålägg			-1 402	0	0	0
Volymförändring			5 358	6 136	6 999	6 727
Uppräkning			4 361	9 386	9 824	10 155
Effektivisering			0	0	0	0

Pedagogisk verksamhet						
Budget 2014 KF beslut			4 248 643			
Beräknad bas			4 248 643	4 382 249	4 582 925	4 768 446
Kommunbidrag inkl. beslut			4 382 249	4 582 925	4 768 446	4 942 945
Summa beslut Pedagogisk verksamhet	4		133 607	200 676	185 521	174 499
Summa Tillägg/avdrag			63 704	60 000	20 000	0
Förskolan ökning 1 procentenhet 2014:91%, 2015- : 92%	IVE 2014	BUN	14 300			
Ingen höjd servicegrad i fsk	IVE 2015-2018	BUN	-28 000			
Förskola 30 timmar i veckan för barn till föräldralediga och arbetslösa	IVE 2015-2018	BUN	20 000			
Färre elever än beräknat i gy-skolan	IVE 2015-2018	UAN	-11 000			
Lägre ersättningsnivå i gymnasiesärskolan	IVE 2015-2018	UAN	-3 800			
Vårdnadsbidraget avskaffas	MP 2015-2018	BUN	-8 096			
Fler förskolelärare och mindre grupper	MP 2015-2018	BUN	30 000	20 000		
Grundskola och skolbarnsomsorg högre kvalitet: fler lärare och mindre klasser	MP 2015-2018			40 000	20 000	
Satsning lärartätthet 6-15 år	MP 2015-2018	BUN	9 700			
Satsning lärartätthet gymnasieskola, gymnasiesärskola och kommunal vuxenutbildning	MP 2015-2018	UAN	4 300			
Förskola förstärkt modersmålundervisning	MP 2015-2018	BUN	1 000			
Grundskola förstärkt modersmålundervisning	MP 2015-2018	BUN	1 000			
Grundskola Elevhälsövård	MP 2015-2018	BUN	2 100			
Extra satsning på gymnasiet för att fler ska klara utbildningen	MP 2015-2018	UAN	26 000			
Extra satsning på gymnasiet skolbibliotek	MP 2015-2018	UAN	2 500			
Gymnasium Elevhälsövård	MP 2015-2018	UAN	2 200			
Extra satsning på gymnasiet arbetsmarkandskunskap	MP 2015-2018	UAN	1 500			
Sänkt Po pålägg			-13 261	0	0	0
Summa Volymförändring			40 778	51 991	72 414	77 578
<i>Förskola</i>			<i>-952</i>	<i>-5 384</i>	<i>6 105</i>	<i>18 308</i>
<i>Skolbarnsomsorg</i>			<i>6 080</i>	<i>5 882</i>	<i>4 013</i>	<i>3 428</i>
<i>Förskoleklass</i>			<i>-4 166</i>	<i>5 594</i>	<i>-3 039</i>	<i>-4 049</i>
<i>Grundskola</i>			<i>65 472</i>	<i>51 703</i>	<i>55 701</i>	<i>46 076</i>
<i>Obl särskola</i>			<i>2 346</i>	<i>4 747</i>	<i>4 841</i>	<i>0</i>
<i>Gymnasieskola</i>			<i>-22 653</i>	<i>-7 232</i>	<i>6 105</i>	<i>12 886</i>
<i>Gymnasiesärskola</i>			<i>-6 630</i>	<i>-4 475</i>	<i>-2 282</i>	<i>0</i>
<i>Vuxenutbildning</i>			<i>1 282</i>	<i>1 157</i>	<i>969</i>	<i>929</i>
Uppräkning			42 385	88 685	93 107	96 920
Effektivisering			0	0	0	0

Vård och omsorg						
Budget 2014 KF beslut			3 999 877			
Beräknad bas			3 999 877	4 101 384	4 219 468	4 341 014
Kommunbidrag inkl. beslut			4 101 384	4 219 468	4 341 014	4 478 879
Summa beslut Vård och omsorg	5		101 507	118 083	121 547	137 865
Summa Tillägg/avdrag			21 800	-29 000	-33 500	-28 000
Oförändrad ersättning till avtalslösa utförare	MP 2015-2018	NHO	-14 000			
Tillgång till boende	MP 2015-2018	NHO	-13 000			
Säkerställ beslut (goda/skåliga livsvillkor)	MP 2015-2018	NHO	-15 000			

Volymökning SoL, HSL	MP 2015-2018	NHO	32 000			
Volymökning LSS, ASS	MP 2015-2018	NHO	14 000			
LOV boende inom LSS	MP 2015-2018	NHO	-3 000			
Säkerställ biståndsbesluten	IVE 2015-2018	ÄLN	-10 000	-9 000	-8 000	0
Förebyggande åtgärder/hemtagningsteam	IVE 2015-2018	ÄLN	-47 000	-20 000	-20 000	0
Lägre ökningstakt på sikt	IVE 2015-2018	ÄLN	0	0	-5 000	-28 000
"Investerar" i hemtagningsteam	IVE 2015-2018	ÄLN	8 000	0	0	0
Lägre pris för placeringar:						
- konsulentstödda familjehem	IVE 2015-2018	SBN	-4 500			
- institutionsvård ungdom	IVE 2015-2018	SBN	-5 000			
- boende med tillsyn ungdom	IVE 2015-2018	SBN	-6 400			
- boende med stöd egen regi	IVE 2015-2018	SBN	-4 000			
försörjningsstödet har planat ut men på en högre nivå än beräknat	IVE 2015-2018	UAN	16 300			
Höjd HAB-ersättning	MP 2015-2018	NHO	1 000			
Åtgärder handlingsprogram hedersrelaterat våld	MP 2015-2018	NHO	1 000			
Förstärkning kvinnojourer	MP 2015-2018	NHO	1 000			
LSS-ombudsman	MP 2015-2018	NHO	900			
Förstärkning daglig verksamhet	MP 2015-2018	NHO	10 000			
Pris- och volymökning	MP 2015-2018	NHO	10 000			
Kommission mot psykisk ohälsa	MP 2015-2018	NHO	500		-500	
Pris- och volymökning över grundbudget	IVE 2015-2018	ÄLN	49 000			
Sänkt Po pålägg			-12 411	0	0	0
Summa Volymförändring			52 810	64 349	69 929	78 043
Vård o oms äldre SoL, HSL			32 712	41 763	47 010	54 066
SOL, HSL funktionsnedsatta			2 837	2 915	2 523	2 474
Insatser LSS o LASS			10 554	10 783	10 629	10 664
Färdtjänst			678	699	725	736
IFO, vuxna			1 229	1 121	939	900
IFO, barn och ungdom			2 241	4 582	5 974	7 132
IFO, ekonomiskt bistånd			2 495	2 375	1 990	1 908
Familjerätt			64	112	139	163
Uppräkning			39 308	82 735	85 118	87 821
Effektivisering			0	0	0	0

Särskilt riktade insatser						
Budget 2014 KF beslut	156 989					
Beräknad bas		156 989	174 105	178 921	183 616	
Kommunbidrag inkl. beslut		174 105	178 921	183 616	188 359	
Summa beslut Särskilt riktade insatser	6	17 116	4 815	4 696	4 743	
Summa Tillägg/avdrag		14 944	0	0	0	
Feriearbete för gymnasieungdomar	IVE 2015-2018	UAN	3 000			
Gröna välfärdsjobb och startcentraler för unga	MP 2015-2018	UAN	20 000			
Satsning på arbete för psykiskt funktionsnedsatta	MP 2015-2018	UAN	2 000			
Mötesplats och information till hemlösa EU-medborgare	MP 2015-2018	UAN	500			
Samverkanslösningar avskaffas	MP 2015-2018	UAN	-5 278			
Samverkanslösningar avskaffas	MP 2015-2018	KS	-5 278			
Sänkt Po pålägg		-527	0	0	0	
Summa Volymförändring		1 223	1 307	1 095	1 050	
Flykting mottagande		0	0	0	0	
Arbetsmarknad		1 223	1 307	1 095	1 050	
Uppräkning		1 477	3 508	3 600	3 693	
Effektivisering		0	0	0	0	

Affärsverksamhet						
Budget 2014 KF beslut	3 983					
Beräknad bas		3 983	4 048	4 163	4 274	
Kommunbidrag inkl. beslut		4 048	4 163	4 274	4 387	
Summa beslut Affärsverksamhet	7	65	115	112	113	
Summa Tillägg/avdrag		0	0	0	0	
Sänkt Po pålägg		-12	0	0	0	
Summa Volymförändring		37	33	28	27	
Uppräkning		40	82	84	86	
Effektivisering		0	0	0	0	

Kommunledning och gemensam verksamhet					
Budget 2014 KF beslut		165 344			
Beräknad bas		165 344	131 363	133 990	136 670
Kommunbidrag inkl. beslut		131 363	133 990	136 670	139 403
Summa beslut Kommunledning och gem					
verksamhet	8	-33 981	2 627	2 680	2 733
Summa Tillägg/avdrag		-34 900	0	0	0
Ny organisation	IVE 2015-2018 KS	-25 000			
Förstärkning av häls- och friskvårdsinsatser	IVE 2015-2019 KS	3 000			
Vindkraft i skolbolag ger lägre hyra	MP 2015-2018 KS	-6 900			
Att se över privatiseringsdirektiv (outsourcing)	MP 2015-2018 ofördelat	-6 000			
Sänkt Po pålägg		-416	0	0	0
Summa Volymförändring		0	0	0	0
Uppräkning		1 334	2 627	2 680	2 733
Effektivisering		0	0	0	0

TOTALT

**Kommunbidrag uppdragsnämnden,
Kommunstyrelsen, Valnämnden,
Namngivningsnämnden**

Budget 2014 KF beslut		9 612 425			
BAS för beräkning		9 612 425	9 914 161	10 301 881	10 668 201
Beslut		301 736	387 720	366 319	362 183
varav Tillägg/avdrag/justering		130 786	56 606	-157	-25 218
varav reducering		0			
varav Sänkt Po pålägg		-30 018	0	0	0
varav Volymförändring		106 231	130 795	157 950	171 174
varav Uppräkning		94 737	200 319	208 527	216 227
varav Effektivisering		0	0	0	0
Totalt kommunbidrag		9 914 161	10 301 881	10 668 201	11 030 384

Summa beslut i KF budget 2015-2018					
Fördelat på verksamheter		Budget	Plan	Plan	Plan
Politisk verksamhet	1	2 554	1 824	1 866	1 906
Infrastruktur, skydd mm	2	51 422	38 557	33 075	23 443
Fritid o kultur	3	29 447	21 023	16 823	16 882
Pedagogisk verksamhet	4	133 607	200 676	185 521	174 499
Vård och omsorg	5	101 507	118 083	121 547	137 865
Särskilda insatser	6	17 116	4 815	4 696	4 743
Affärsverksamhet	7	65	115	112	113
Kommunledning o gem verksamhet	8	-33 981	2 627	2 680	2 733
Summa per verksamhet nya beslut		301 736	387 720	366 319	362 183

Enligt ovan					
Politisk verksamhet	1	83 780	85 604	87 470	89 376
Infrastruktur, skydd mm	2	574 063	612 620	645 695	669 138
Fritid o kultur	3	463 169	484 191	501 014	517 896
Pedagogisk verksamhet	4	4 382 249	4 582 925	4 768 446	4 942 945
Vård och omsorg	5	4 101 384	4 219 468	4 341 014	4 478 879
Särskilda insatser	6	174 105	178 921	183 616	188 359
Affärsverksamhet	7	4 048	4 163	4 274	4 387
Kommunledning o gem verksamhet	8	131 363	133 990	136 670	139 403
Summa KB		9 914 161	10 301 881	10 668 201	11 030 384